

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Številka: 0070-5/2025

Ljubljana, 16. 6. 2025

EVA 2025-2611-0026

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

SKLEP

1. Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela - nujni postopek in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru.

2. Vlada Republike Slovenije na podlagi drugega odstavka 58. člena Poslovnika državnega zbora predlaga obravnavo predloga zakona na izredni seji Državnega zbora.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloge:

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela.

Prejmejo:

- Državni zbor RS,
- vsa ministrstva.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Predlaga se nujni zakonodajni postopek na izredni seji Državnega zbora zaradi velikih finančnih posledic za državo, ki bi nastale zaradi zamude roka izpolnjevanja mejnikov po Načrtu za okrevanje in odpornost in zaradi zamude realizacije odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Luka Mesec, minister, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- Igor Feketija, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;

- Mojca Pršina, generalna direktorica, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
- Luka Mesec, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti; - Igor Feketija, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, - Dan Juvan, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.
5. Kratek povzetek gradiva:
Spremembe in dopolnitve Zakona o urejanju trga dela (v nadaljnjem besedilu: ZUTD) so namenjene izboljšanju socialne varnosti brezposelnih oseb ter povečanju delovne aktivnosti starejših brezposelnih oseb in preprečevanju njihovega predčasnega odhoda s trga dela. S tem namenom se spreminja izjema od načela izkoriščenosti zavarovalne dobe in se uzakonja spodbuda za zaposlitev. Določa se zvišanje najnižjega in najvišjega zneska denarnega nadomestila za brezposelnost. Zaradi neupravičeno ugodnejše obravnave se ukinja višji znesek denarnega nadomestila za obmejne delavce. Na novo se določa tudi določitev osnove za odmero denarnega nadomestila za brezposelnost. V skladu z odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-171/17-16 z dne 6. 2. 2020 se ureja postopek izvedbe javnega povabila za izbor delodajalcev za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja (v nadaljnjem besedilu: APZ). Določa se nova storitev Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljevanju: zavod) - zaposlitvena podpora, katere cilj je povečati verjetnost ohranitve zaposlitve in uspešno vključevanje v delovno okolje. Določajo se nekatere spremembe v zvezi z izvajanjem javnih del, pri tem pa določa višjo izhodiščno plačo udeležencev tako, da je najnižje plačilo določeno v višini minimalne plače. Z namenom, da se zavodu omogoči učinkovitejše izvajanje posredovanja začasnega ali občasnega dela študentom in dijakom, se določa dopolnitev pravne podlage, ki je sicer že določena v Zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, v ZUTD in v nekaterih drugih zakonih. Pri začasnem ali občasnem delu upokojencev se zvišujeta omejitvi glede dovoljenega (mesečnega in letnega) števila ur takšnega dela ter najvišjega letnega koledarskega dohodka. Z namenom določitve enake najnižje urne postavke pri začasnem in občasnem delu upokojencev ter dijakov in študentov se spreminja tudi način njenega izračuna. Določene so tudi nekatere spremembe na področju zagotavljanja dela delavcev uporabniku oziroma t.i. agencijskega dela (dopolnitev definicije zagotavljanja dela delavcev uporabniku, dvig višine bančne garancije). Za javne uslužbenke, zaposlene pri zavodu, se predlaga posebna zakonska podlaga, ki bo dovoljevala ponovni spregled izobrazbe. V zakonu se navaja pravilen uradni naziv Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije, in sicer Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: sklad) ter se določa, da sklad izbor zaposlenih in samozaposlenih oseb ter izvajalcev ukrepa usposabljanje in izobraževanje izvede na podlagi javnega razpisa ali javnega naročila. Zakon omogoča tudi koriščenje preostalega dela neizkoriščene pravice do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (kot je to urejeno tudi pri pravici do denarnega nadomestila), določa samostojno učenje kot novo aktivnost vseživljenjske karijerne orientacije in še nekatere druge spremembe. V zakon se dodajajo določbe za podaljševanje delovne aktivnosti, in sicer se uzakonja spodbuda za zaposlitev starejših od 59 let, ki so prejemniki denarnega nadomestila, zaostreje se pogoj odmere trajanja denarnega nadomestila, za starejše zavarovance, ki ponovno uveljavljajo denarno nadomestilo ter za starejše delavce dodaja opravljanja dela s krajšim delovnim časom delavca pred upokojitvijo, tako da se na novo določa pravica do osnovne plače v višini 90 odstotkov osnovne plače za polni delovni čas. Na takšen način se bo spodbudilo delavce in delodajalce, da bodo z namenom prilagoditve delovne obremenitve delavca omogočili opravljanje dela s krajšim delovnim časom v

obsegu 80 odstotkov polnega delovnega časa, delavec bo upravičen do plačila za delo po dejanski delovni obveznosti, kot sicer velja za krajši delovni čas v skladu s 67. členom ZDR-1, z izjemo, da bo v tem primeru njegova osnovna plača za 10 odstotkov višja in bo znašala 90 odstotkov osnovne plače za polni delovni čas.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Samostojno učenje (18. in 20. člen ZUTD)

Ocena finančnih posledic za samostojno učenje (ki je nova aktivnost v okviru vseživljenjske orientacije) za leto 2025 znaša 1.000 EUR dodatnih sredstev in za leto 2026 znaša 2.000 dodatnih sredstev.

Storitev Zavoda RS za zaposlovanje o informiranju o možnostih zaposlovanja v Sloveniji (19. člen ZUTD)

Ocena finančnih posledic za informiranje o možnostih zaposlovanja v Sloveniji za leto 2025 znaša 40.000 EUR dodatnih sredstev, za leto 2026 znaša 180.000 EUR dodatnih sredstev.

27.c - omejitev začasnega ali občasnega dela

Bruto dohodek dela upokojencev znaša okoli 40.000.000 letno. Dohodek, dosežen iz naslova opravljanja začasnega in občasnega dela upokojencev, se davčno obravnava kot dohodek iz drugega pogodbenega razmerja po 38. členu ZDoh-2 in je obremenjen praktično enako kot zaslužek iz dela po podjetni pogodbi. Delodajalec je od prejemkov, izplačanih zaradi opravljenega začasnega ali občasnega dela, dolžan obračunati in plačati posebno dajatev v višini 25%; obračun dajatve od začasnega ali občasnega dela se odda skupaj z obračunom davčnega odtegljaja za dohodke po Zakonu o dohodnini (ZDoh-2), ki niso dohodki iz delovnega razmerja (REK-2 obrazec). Nadalje je potrebno od dohodka oziroma na dohodek obračunati in plačati tudi prispevek za posebne primere zavarovanja (8,85 %) ter prispevek za zdravstveno zavarovanje (6,36 %), delodajalec pa mora upokojenca vključiti tudi v zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni (pavšalni znesek). Davčna osnova dohodka iz drugega pogodbenega razmerja je prejet dohodek, vključno z morebitnimi povračili stroškov in bonitetami, ki je skladno s četrtem odstavkom 41. člena ZDoh-2 zmanjšan za normirane stroške v višini 10 %. Po določbah desetega odstavka 127. člena ZDoh-2 se akontacija dohodnine od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja izračuna in plača od davčne osnove po stopnji 25 %. Davčna osnova znaša 36.000.000 eur letno, od tega akontacija dohodnine 9.000.000. **Z dvigom za 41 % bi bil dohodek proračuna zgolj iz dohodnine višji za 3.700.000 letno.**

50.a člen in 64. člen ZUTD

Za osebe, ki se bodo vključile v javna dela in bodo lahko po prenehanju vključitve v javna dela v celoti izkoristile preostali del pravice do denarnega nadomestila, saj jim bo le ta mirovala celoten čas vključitve v javna dela, bodo na letni ravni potrebna dodatna sredstva v višini 520.000,00 EUR.

52., 53. člen in 116. člen ZUTD – izvajanje javnih del

Nov način financiranja ne pomeni višjih sredstev s strani proračuna, Obseg sofinanciranja s strani države za posameznega vključene bo primerljiv z dosedanjim sistemom, prilagajal pa se bo glede na specifične potrebe posamezne cilje skupine in razvitost regije.

Zvišanje denarnega nadomestila za brezposelnost (najnižji in najvišji znesek) ter črtanje višjega zneska denarnega nadomestila za obmejne delavce (62. člen ZUTD).

Ukinitev višjega zneska za delavce migrante ne bo imelo finančnih posledic, saj je bilo v 2024 povprečno mesečno 488 prejemnikov denarnega nadomestila, ki so obmejni delavci, le ti so v navedenem obdobju povprečno mesečno prejemali 1.604,73 EUR bruto denarnega nadomestila, kar je nekoliko manj od trenutne predlagane najvišje višine.

Zaradi predlaganih sprememb se v letu 2025 zaradi usklajevanja pričakujejo odhodki v višini 7.000.000 EUR, v 2026 se pričakujejo odhodki iz proračuna v višini 46.285.000 EUR

Posredovanje začasnega in občasnega dela dijakov in študentov

- Od bruto I zaslužka študenta je določena koncesijska dajatev v višini 16% - od tega se strani Zavoda 76,3 % vplačuje v proračunski sklad. V primeru 15 % tržnega deleža bi lahko Zavod vplačal v Proračunski sklad 1,8 mio € na leto.
- stroški informatizacije
 - o v letu 2025 bo Zavod namenil 350.000 € za informatizacijo aplikacije ŠD
- stroški materiala in storitve
 - o upoštevano vzdrževanje aplikacije ŠD na leto 60.000 € od leta 2026 naprej.
- stroški dela
 - o trenutno zaposlenih 8 JU za informatizacijo procesa študentsko delo – kar bi zneslo na leto cca. 420.000 €, v letu 2026 je predvidenih 18 JU, kar bi pomenilo na leto 830.000 €.
- amortizacija
 - o Amortizacija se pokriva v breme vira.

69. člen – izjema od načela izkoriščenosti zavarovalne dobe

V letu 2026 in v vsakem nadaljnjem letu se predvideva prihranek v višini 1.000.000 EUR.

66.b člen – spodbuda za zaposlitev

Ocenjeni so trije scenariji, v katerih je odziv starejših brezposelnih oseb na spodbudo 100-odstoten, 50-odstoten in 0-odstoten, in sicer:

i) 100-odstotni odziv (prihranek v višini 3,8 milijona EUR),

ii) 50-odstotni odziv (prihranek v višini 2,9 milijona EUR),

iii) 0-odstotni odziv tistih, ki se upokojijo (prihranek v višini 2,0 milijona EUR).

Povprečje prihranka je 2,9 milijona EUR.

68. člen - pravica do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Posebni finančni učinek se ne pričakuje, saj se za osebe plačuje le prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Zavarovancem se prizna pravica do plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje največ eno leto - s spremembo se pravica do preostanka plačuje do istega končnega datuma, skrajšano za čas zaposlitve. Prihranek na letni ravni bi znašal 38.000,00 EUR.

Spremljanje izobrazbe za uslužbenke Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje

Ocena finančnih posledic za spremljanje izobrazbe za 28 uslužbenec v letu 2025 znaša 15.362,08 EUR dodatnih sredstev, 46.015,80 EUR v letu 2026 dodatnih sredstev.

Krajši delovni čas delavca pred upokojitvijo

Vsak mesec dela s krajšim delovnim časom pomeni ob povprečni plači izpad javnofinančnih prihodkov v višini 173 EUR (113 EUR prispevki + 60 EUR dohodnina); na letni ravni izpad prihodkov znaša 2.074 EUR na osebo.

Vsak mesec podaljšanja delovne aktivnosti osebe v režimu 80/90/100 pomeni pozitiven javnofinančni učinek v višini 2.164 EUR, saj v tem obdobju delavec plačuje dohodnino in prispevke ter ne prejema 68 % pokojnine.

Vsak mesec, ko delavec ni v brezposelnosti, pomeni pozitiven javnofinančni učinek v višini 2.045 EUR, saj v tem obdobju delavec plačuje dohodnino in prispevke ter ne prejema denarnega nadomestila za brezposelnost.

Dodatne pozitivne javnofinančne učinke lahko pričakujemo iz naslova nižje bolniške odsotnosti ter zaradi nižjih (sorazmerno odmerjenih) pravic iz naslova nadomestila plače med začasno zadržanostjo od dela (bolniška odsotnost) in iz naslova denarnega nadomestila za brezposelnost.

Če delavec:

Pred upokojitvijo dela 5 let s skrajšanim delovnim časom (izpad prihodkov $5 \times 2.074 = 10.320$ EUR) pred upokojitvijo izkoristi en mesec denarnega nadomestila za primer brezposelnosti manj (pozitivni učinek 1×2.045 EUR)

podaljša delovno aktivnost za 6 mesecev v primerjavi s situacijo, ko zadnjih 5 let ne bi delal 20 % krajšega delovnika (pozitivni učinek $6 \times 2.164 = 12.984$ EUR),

je javnofinančni učinek ukrepa $(5 \times (-2.074)) + (1 \times 2.045) + 6 \times (2.164) = +4.659$ EUR/delavca

Glede na mednarodne izkušnje in podatke o zavarovancih v RS pričakujemo, da bo ta prag vsekakor dosežen. Z višanjem odmernih odstotkov za pokojnine, ki ga predvideva ZPIZ-2O, ter prilagoditvijo maksimalnih zneskov denarnega nadomestila za brezposelnost bo povečanje delovne aktivnosti starejših, potrebno za pozitiven skupni javnofinančni učinek pozitiven, še nižje.

Pri 10.000 vključenih v ta režim to pomeni pozitiven javnofinančni učinek v višini 26,64 mio EUR v 5,5-letnem obdobju ali v povprečju +4,84 mio EUR pozitivnega finančnega učinka letno.

Glede časovne razporeditve izpada javnofinančnih prihodkov (negativni JF učinki) in znižanja javnofinančnih odhodkov (pozitivni finančni učinki) velja, da če bo delo v režimu 80/90/100 nadomestilo odhod v brezposelnost pred upokojitvijo (pri povprečni plači za zavarovanca je ostajanje v aktivnosti finančno veliko ugodnejše), bo nevtrálnost učinka dosežena takoj. Kakšne bi bile odločitve posameznikov v režimu 80/90/100, če ne bi imeli te možnosti, pa je nemogoče predvideti.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	+ 8.346.360 EUR	+ 47.943.000 EUR		
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/		
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	- 3.700.000 EUR	- 6.538.000 EUR		
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/		
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
	/	/	/	/
	/	/	/	/
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V letu 2025 predvidevajo dodatni odhodki državnega proračuna v višini 8.346.360 EUR ter prihodki v višini 3.700.000 EUR. V letu 2026 se predvidevajo odhodki državnega proračuna v višini 47.943.000 EUR in prihodki v višini 6.538.000 EUR.				
Finančni učinki na druga javno finančna sredstva so pozitivni in bodo vidni v nadaljnjih letih.				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Finančna sredstva v veljavnih proračunih niso zagotovljena in bodo zagotovljena z rebalansom proračunov.				

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Finančnih posledic pod to višino ni.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave: 28. 4. 2025

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Pripombe, prejete v okviru javne razprave:

PRIPOMBE FIZIČNIH OSEB**PRAVNE OSEBE**

NUKLEARNA ELEKTRARNA KRŠKO

KAPITALSKA DRUŽBA d.d.

DELAVSKA SVETOVALNICA

ŠTUDENTSKA ORGANIZACIJA SLOVENIJE

STROKOVNO INTERESNO ZDRUŽENJE AGENCIJ ZA POSREDOVANJE ZAČASNIH DEL

ZDRUŽENJE AGENCIJ ZA ZAPOSLOVANJE, G.I.Z.

ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- **delno**,
- niso bili upoštevani.

Gradivo je delno spremenjeno, nekaj členov, ki so bili predmet javne razprave, je črtanih. Upoštevane

so bile strokovno utemeljene pripombe.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
Luka Mesec minister	

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UREJANJU TRGA DELA**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Tokratni Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela je pripravljen predvsem z namenom zagotavljanja višjih pravic iz naslova brezposelnosti (zvišanje denarnega nadomestila za primer brezposelnosti) ter povečanja delovne aktivnosti starejših brezposelnih oseb in preprečevanju njihovega predčasnega odhoda s trga dela ter odpravi neustavnosti določbe v zvezi z izvajanjem javnega povabila za izbor delodajalcev za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

Z namenom, da se Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljevanju: zavod) omogoči izvajanje posredovanja začasnega ali občasnega dela dijakom in študentom, se določa dopolnitev pravne podlage, ki je sicer že določena v Zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, v Zakonu o urejanju trga dela in v nekaterih drugih zakonih.

Pri začasnem ali občasnem delu upokojencev se zvišujeta omejitvi glede dovoljenega (mesečnega in letnega) števila ur takšnega dela in najvišjega letnega koledarskega dohodka. Z namenom določitve enake najnižje urne postavke pri začasnem in občasnem delu upokojencev ter dijakov in študentov se spreminja tudi način njenega izračuna.

Določajo se nekatere spremembe v zvezi z izvajanjem javnih del, pri tem pa določa višjo izhodiščno plačo udeležencev tako, da je najnižje plačilo določeno v višini minimalne plače.

Določa se nova storitev Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljevanju: zavod) - zaposlitvena podpora, katere cilj je povečati verjetnost ohranitve zaposlitve in uspešno vključevanje v delovno okolje. Predlog zakona zagotavlja tudi enako obravnavo glede višine prejemanja denarnega nadomestila za primer brezposelnosti.

Določene so tudi nekatere spremembe na področju zagotavljanja dela delavcev uporabniku oziroma t.i. agencijskega dela (dopolnitev definicije zagotavljanja dela delavcev uporabniku, dodaten pogoj v obliki podružnice ipd.).

Predlagajo se trije predlogi z namenom povečanja delovne aktivnosti starejših brezposelnih oseb in preprečevanja predčasnega odhoda s trga dela.

S spremembami oziroma dopolnitvami nekaterih določb zakona se rešujejo tudi nekatere težave, zaznane pri izvajanju zakona v praksi, zato se s spremembami in dopolnitvami nekaterih členov predlaga vsebinsko ali nomotehnično ustrežnejši zapis zakonskih določb.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji predloga zakona so naslednji:

- zaveza Republike Slovenije iz Načrta za okrevanje odpornost – naslovitev »bridge to retirement« (most do upokojitve), podaljšanje delovne aktivnosti (predvsem starejšega prebivalstva),
- zagotavljanje višjih pravic iz naslova brezposelnosti,
- realizacija odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-171/17-16 z dne 6. 2. 2020,
- ustrežnejša ureditev agencijskega dela,

- zagotovitev večjega obsega začasnega ali občasnega dela upokoјencev
- dopolnitev pravne podlage za izvajanje posredovanja začasnega ali občasnega dela študentom in dijakom s strani Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod),
- ureditev pravne podlage, da se zaposlenim pri zavodu omogoči spregled izobrazbe,
- izboljšanje položaja udeležencev javnih del,
- informiranje iskalcev zaposlitve o delodajalcih z negativnimi referencami ter ustrežnejša ureditev odklonitve izvedbe storitve posredovanja zaposlitve in objave prostih delovnih mest delodajalcev, ki kršijo predpise,
- dopolnitev določb, ki urejajo agencijsko delo
- nomotehnična, redakcijska in vsebinska uskladitev posameznih določb zakona.

2.2 Načela

Predlagana novela je pripravljena ob upoštevanju:

- načelo potrebnosti pravnega urejanja,
- načela določnosti in potrebnosti pravnega urejanja,
- načela odgovornosti.

2.3 Poglavitne rešitve

Podaljšanje roka za opravo izpita iz znanja slovenskega jezika na vstopni ravni za državljane tretjih držav v primeru višje sile (8.a člen ZUTD)

Brezposelni osebi, ki ni opravila izpita iz znanja slovenskega jezika zaradi višje sile v roku enega leta od prijave v evidenco brezposelnih oseb, se ta rok podaljša za čas trajanja višje sile, vendar največ za dvanajst mesecev.

Posredovanje začasnih in občnih del dijakom in študentom s strani Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (novi 7.a člen ter sprememba 124., 124.a in prehodne določbe)

Dopolnitev pravne podlage za posredovanje začasnih in občnih del dijakom in študentom, že določene v Zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, kar bo Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) omogočilo lažje izvajanje posredovanja začasnega ali občasnega dela študentom in dijakom.

Zaposlitvena podpora (22. člen ZUTD)

Nova storitev zavoda, katere cilj je povečati verjetnost ohranitve zaposlitve in uspešno vključevanje brezposelnih oseb v delovno okolje.

Odklonitev posredovanja zaposlitve (27. člen ZUTD)

Dopolnitev člena, ki ureja odklonitev posredovanja zaposlitve delodajalcu s strani zavoda.

Začasno ali občasno delo upokoјencev (27.c člen ZUTD)

Določitev večjega dovoljenega obsega začasnega ali občasnega dela upokoјencev.

Ureditev postopka izvedbe javnega povabila za izbor delodajalcev (47. člen ZUTD)

V skladu z odločbo Ustavnega sodišča se v celoti ureja postopek izvedbe javnega povabila za zbiranje ponudb (novi členi 47.a do 47.g).

Spremembe določb v zvezi z izvajanjem javnih del (50.a, 52., 53., 64. člen ZUTD)

Spremembe v zvezi z izvajanjem javnih del in določitev višje izhodiščne plače udeležencev tako, da je najnižje plačilo določeno v višini minimalne plače.

Dodajanje novega obveznega zavarovanca

Skladno z Zakonom o dolgotrajni oskrbi je nov zavarovanec za primer brezposelnosti tudi oskrbovalec družinskega člana (54., 136. in 137. člen ZUTD)

Spremembe pri višini denarnega nadomestila (62. člen ZUTD)

V 62. členu se zvišujeta najvišji in najnižji znesek denarnega nadomestila za brezposelnost tako, da sta določena v odstotku minimalne plače in se tudi usklajujeta z njo. Ob tem se ukinja višji znesek denarnega nadomestila za obmejne delavce, saj veljavna ureditev predstavlja njihovo neupravičeno ugodnejšo obravnavo v primerjavi s preostalimi zavarovanci.

Povečanje delovne aktivnosti starejših brezposelnih oseb (novi 66.b člen in 69. člen ZUTD, novi 67.b člen Zakona o delovnih razmerjih)

Na novo se uzakonja spodbuda za zaposlitev za starejše brezposelne osebe in se spreminja izjema od načela izkoriščenosti zavarovalne dobe. Za starejše zavarovance se dodaja opravljanje dela s krajšim delovnim časom, tako da se na novo določa pravica do osnovne plače v višini 90 odstotkov osnovne plače za polni delovni čas. Na takšen način se bo spodbudilo delavce in delodajalce, da bodo z namenom prilagoditve delovne obremenitve delavca omogočili opravljanje dela s krajšim delovnim časom v obsegu 80 odstotkov polnega delovnega časa, delavec bo upravičen do plačila za delo po dejanski delovni obveznosti, kot sicer velja za krajši delovni čas v skladu s 67. členom ZDR-1, z izjemo, da bo v tem primeru njegova osnovna plača za 10 odstotkov višja in bo znašala 90 odstotkov osnovne plače za polni delovni čas

Pravica do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (68. člen ZUTD)

V zvezi s pravico do plačila prispevkov do upokojitve se upravičencem do izpolnitve minimalnih pogojev za starostno upokožitev omogoča koriščenje preostalega dela neizkoriščene pravice, kot je to urejeno tudi pri pravici do denarnega nadomestila.

Ureditev pravne podlage za izdajo odločb o vračilu preveč plačanega denarnega nadomestila (140. člen ZUTD)

Ureja se pravna podlaga za izdajo upravne odločbe za vračila preveč plačanih zneskov denarnega nadomestila, kadar se prenehanje ali mirovanje pravice ugotovi za nazaj.

Zagotavljanje dela delavcev uporabniku (163., 164., 172. in 179. člen ZUTD)

Določene so tudi nekatere spremembe na področju zagotavljanja dela delavcev uporabniku oziroma t.i. agencijskega dela (dopolnitev definicije zagotavljanja dela delavcev uporabniku, višina garancije, dodaten pogoj v obliki podružnice ipd.).

Predlog zakona vsebuje tudi nekatere druge predloge, s katerimi se predlaga vsebinsko, redakcijsko ali nomotehnično ustreznejši zapis zakonskih določb.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

– ocena finančnih sredstev za državni proračun,

V letu 2025 predvidevajo dodatni odhodki državnega proračuna v višini 8.346.360 EUR ter prihodki v višini 3.700.000 EUR. V letu 2026 se predvidevajo odhodki državnega proračuna v višini 47.943.000 EUR in prihodki v višini 6.538.000 EUR.

Ocena finančnih posledic za samostojno učenje za leto 2025 znaša 1.000 EUR dodatnih sredstev in za leto 2026 znaša 2.000 dodatnih sredstev. Ocena finančnih posledic za informiranje o možnostih zaposlovanja v Sloveniji za leto 2025 znaša 40.000 EUR dodatnih sredstev, za leto 2026 znaša 180.000 EUR dodatnih sredstev. Z dvigom omejitve začasnega in občasnega dela upokožencev za 41 % bi bil dohodek proračuna zgolj iz dohodnine višji za 3.700.000 letno. Za osebe, ki se bodo

vključile v javna dela in bo za njih nastopilo mirovanje, bodo na letni ravni potrebna dodatna sredstva v višini 520.000,00 EUR. Zaradi predlaganih sprememb višine denarnega nadomestila za brezposelnost se v letu 2025 zaradi usklajevanja pričakujejo odhodki v višini 7.000.000 EUR, v 2026 se pričakujejo odhodki iz proračuna v višini 46.285.000 EUR. V primeru 15 % tržnega deleža bi lahko Zavod iz naslova posredovanja študentskega dela vplačal v Proračunski sklad 1,8 mio € na leto. V letu 2025 bo Zavod namenil 350.000 € za informatizacijo aplikacije za posredovanje študentskega dela. Nato vsako leto sledi vzdrževanje aplikacije 60.000 € od leta 2026 naprej. Trenutno je zaposlenih 8 JU za informatizacijo procesa študentsko delo – kar bi zneslo na leto cca. 420.000 €, v letu 2026 je predvidenih 18 JU, kar bi pomenilo na leto 830.000 €. V letu 2026 in v vsakem nadaljnjem letu se zaradi spremembe izjeme od načela izkoriščenosti zavarovalne dobe predvideva prihranek v višini 1.000.000 EUR. Povprečje prihranka odziva starejših brezposelnih oseb na spodbudo za zaposlitev je 2,9 milijona EUR. Prihranek na letni ravni glede plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje bi znašal 38.000,00 EUR. Ocena finančnih posledic za spregled izobrazbe za 28 uslužbencev v letu 2025 znaša 15.362,08 EUR dodatnih sredstev, 46.015,80 EUR v letu 2026 dodatnih sredstev.

– ocena drugih javnih finančnih sredstev,
Predlog zakona nima vpliva na druga javna finančna sredstva.

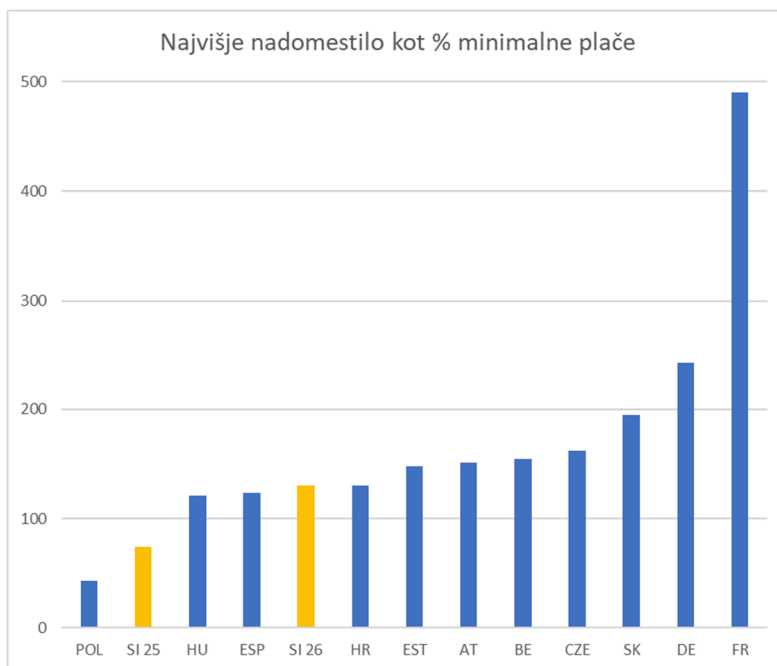
4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu se bodo zagotovila z rebalansom ali spremembami državnega proračuna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Pregled osnove za odmero in omejitve višine denarnega nadomestila v nekaterih državah EU (vir: MISSOC komparativne tabele)

Večina držav višino denarnega nadomestila omejuje navzgor, in sicer na dnevni ali mesečni ravni. Naslednji graf povzema razmerje med zgornjo omejitvijo denarnega nadomestila za brezposelnost in minimalno plačo v izbranih evropskih državah.

Vir: Eurostat, *Tax and Benefit Policy Descriptions, specific countries [benefits]; OECD [wages]*

SI25: Slovenija trenutno, pred Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela iz leta 2025

SI26: Slovenija po predlaganem Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela

V nadaljevanju pa je povzeta ureditev glede odmere denarnega nadomestila za brezposelnost, ki se s predlagano novelo sicer ne spreminja.

- ČEŠKA

Osnova za odmero je povprečna neto mesečna plača v obdobju zadnjih 4 mesecev (višina denarnega nadomestila za primer brezposelnosti znaša 65 % referenčnega zaslužka prva 2 meseca, 50 % naslednja 2 meseca in 45 % preostanek obdobja podpore).

Višina denarnega nadomestila ne sme presegati 0,58-kratnika aktualne povprečne plače.

- DANSKA

Izračun temelji na povprečni bruto plači, odtegnjeni od plačila prispevkov za trg dela iz 12 najboljše plačanih mesecev v preteklih 24 mesecih.

Višina denarnega nadomestila znaša 90 % prejšnjega bruto plačila, vendar največ 2.601 EUR na mesec.

- ESTONIJA

Znesek nadomestila za primer brezposelnosti se izračuna na podlagi povprečne plače enega koledarskega dne. Ta pa se izračuna na podlagi devetih plačil, od katerih so bile odbite premije zavarovanja za primer brezposelnosti. Višina denarnega nadomestila znaša 60 % referenčnega zaslužka do 100 koledarskih dni brezposelnosti, zatem pa 40 % referenčnega zaslužka.

Zgornja meja denarnega nadomestila je trikratnik državnega povprečnega dnevnega dohodka za prejšnje koledarsko leto.

- MADŽARSKA

Osnova za izračun prispevka je povprečje prispevkov v preteklih 4 zaporednih koledarskih četrtletjih. Ni omejitve glede višine osnove za izračun, na katero se uporablja nadomestilo.

Nadomestilo za iskalce zaposlitve znaša 60 % prejemnikove povprečne prejšnje plače, z določenim maksimalnim zneskom. Najvišji znesek znaša 100 % minimalne plače – 507 EUR. Če povprečna plača iskalca zaposlitve ni določljiva, se znesek določi na osnovi 130 % nacionalne minimalne plače.

- ITALIJA

Nadomestilo se izračuna kot odstotek povprečnega mesečnega bruto dohodka, ki ga je delavec zaslužil v zadnjih štirih letih pred odpustom, pri čemer je najvišji bruto mesečni znesek 1.358,10 EUR.

Nadomestilo znaša 75 % mesečnih referenčnih zaslužkov z najvišjim mesečnim zneskom 1.248,42 EUR. K temu se prišteje še 25 % dela delavčeve dejanske mesečne plače, ki presega navedeni najvišji znesek. Najvišji izplačljivi znesek za leto 2022 je 1.358,10 EUR (bruto) na mesec.

- LUKSEMBURG

Osnova za odmero je bruto plača v treh mesecih pred brezposelnostjo.

Višina nadomestila znaša 80 % prejšnjega mesečnega zaslužka ali 85 % mesečnega zaslužka z vzdrževanimi družinskimi člani.

Dodatek ne sme presegati 5.784,44 EUR na mesec.

V primeru, da trajanje brezposelnosti presega 182 dni v obdobju 12 mesecev, je nadomestilo omejeno na 4.626,75 EUR na mesec.

Za čas morebitnega dodatnega nadomestila po 12 mesecih brezposelnosti je zgornja meja 3.470,07 EUR na mesec.

- SLOVAŠKA

Nadomestilo temelji na povprečni bruto plači v zadnjih dveh letih. Zgornja meja je dvakratnik povprečne državne mesečne plače.

Najvišja dnevna osnova za odmero znaša 79,6274 EUR.

Osnova za odmero je 50 % bruto mesečne plače pred izgubo zaposlitve.

- ŠPANIJA

Doba prejemanja denarnega nadomestila je odvisna od obdobja plačevanja prispevkov v zadnjih 6 letih.

Prvih 180 dni prejema 70 % osnove za izračun, nato 50 %.

Znesek nadomestila za primer brezposelnosti se določi na podlagi povprečja prispevne osnove zaposlenega za 180 dni neposredno pred brezposelnostjo oziroma do datuma, ko je prenehala obveznost plačevanja obveznih prispevkov. Najvišja osnova za prispevke: 4.139,40 EUR na mesec.

Pregled ureditev pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti za starejše zavarovance

Starostna struktura prebivalstva v Sloveniji in EU se spreminja; pričakovano trajanje življenja se podaljšuje in delež starejših po 50. letu narašča. Spreminja se tudi starostna sestava delovno aktivne populacije. Po projekcijah EUROSTAT se bo ta trend nadaljeval tudi v prihodnje. Delež aktivnih do 30. leta starosti naj bi se znižal, delež tistih od 50. do 64. leta starosti pa naj bi se povečal. V letu 2023 starejši prebivalci (tj. prebivalci, stari 65 ali več let) predstavljajo 21,4 % v celotni populaciji prebivalstva, v letu 2060 naj bi se delež povečal na 31,3 % (Eurostat, 2020).

Ob upoštevanju demografskih napovedi se bo koeficient starostne odvisnosti, ki predstavlja razmerje med številom starejših (65 let ali več) in številom delovno sposobnih prebivalcev, starih 15 do 64 let in pove, koliko starejših je odvisnih od 100 delovno sposobnih prebivalcev v Sloveniji, do leta 2050 povečal kar na 54,9 % (Eurostat, 2020)

Starejši delavci pred upokojitvijo so vse večja in raznolika skupina ljudi, ki se sooča z različnimi izzivi in priložnostmi na trgu dela.

Evropska komisija je 24. 5. 2023 objavila DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE Poročilo o državi – Slovenija 2023 Spremeni dokument k Priporočilu za PRIPOROČILO SVETU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2023 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Slovenije za leto 2023 (v nadaljevanju: poročilo). Poročilo na strani 3 in 4 navaja, da se je slovenski trg dela v letu 2022 še naprej izboljševal, saj se je zaposlenost povečala, stopnje brezposelnosti pa so bile najnižje doslej. Stopnja delovne aktivnosti je v četrtem četrtletju leta 2022 znašala 78,2 %, kar je bilo precej nad povprečjem EU (74,9 %). Stopnja brezposelnosti je precej pod povprečjem EU, vendar so bile stopnje aktivnosti (delež prebivalstva, ki ponuja storitve na trgu dela) mlajših (starih od 15 do 24 let) in starejših (starih od 60 do 64 let) delavcev v Sloveniji pod povprečjem EU. Ponudba delovne sile v nekaterih sektorjih postaja vse večji izziv. Neugodni demografski obeti še dodatno poslabšujejo stanje. Čeprav se pričakuje povečanje števila starejših in mladih, ki delajo ali iščejo zaposlitev, ter števila tujih delavcev, ponudba delovne sile ne bo uspela slediti povpraševanju. Starejši delavci, nizko usposobljeni delavci in mladi so še vedno v neugodnem položaju na trgu dela v primerjavi s preostalim prebivalstvom. Poročilo navaja, da bi bilo vsekakor mogoče okrepiti politike za pomoč ljudem pri iskanju ali ohranitvi zaposlitve ter za dodatno izkoriščanje potenciala trga dela in spretnosti nekaterih skupin prebivalstva. To bi Sloveniji omogočilo, da se še približa doseganju nacionalnih ciljev za leto 2030 glede zaposlovanja, izobraževanja odraslih in zmanjšanja revščine (Evropska Komisija, 2023).

Slovenija je v Akcijskem načrtu za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic določila cilj, da do leta 2030 doseže 79,5% stopnjo delovne aktivnosti v starosti med 20 in 64 letom. Ob doseganju ustreznih stopenj delovne aktivnosti, pa Slovenija v okviru Akcijskega načrta za izvajanje Evropskega stebra socialnih pravic poudarja tudi komplementarnost in sinergijo učinkov v povezavi s ciljem na področju dviga udeležbe odraslih v vseživljenjskem učenju in zmanjševanjem tveganja revščine in socialne izključenosti.

Evropska komisija je maja 2021 objavila napovednik staranja »The 2021 Ageing report Economic« & »Budgetary Projections for the EU Member States 2019-2070«, (v nadaljevanju: napovednik staranja), ki vsebuje ekonomske in proračunske projekcije v državah članicah EU (Evropska Komisija, 2021).

Napovednik staranja na strani 22 navaja, da se bo do leta 2070 starostna struktura prebivalcev držav članic EU bistveno spremenila. Naraščalo bo število prebivalcev starejših od 65 let, medtem ko bo število prebivalcev, starih med 20 in 64 let, ki predstavljajo delovno aktivno prebivalstvo, po projekciji napovednika staranja, padlo iz deleža 59 % v letu 2019 na delež 51 % v letu (Evropska Komisija, 2021).

Napovednik staranja v poglavju 2.2.2. na strani 32 predstavlja Projekcijo delovno aktivnih na trgu dela. Na podlagi projekcije naj bi se delež delovno aktivnega prebivalstva iz 78,2 % v letu 2019 zvišal na 80,7 % v letu 2070. Ob tem bi se naj za 9,4 % zvišala delovna aktivnost prebivalcev starih med 55 in 64 let (Evropska Komisija, 2021).

Nekateri starejši delavci izkoristijo "most do upokojitve" (bridge to retirement), v Sloveniji največkrat poimenovano "čakanje", s katerim poimenujemo časovno obdobje, od trenutka, ko oseba ni vključena v obvezna socialna zavarovanja na podlagi delovnega razmerja ali samozaposlitve in do pridobitve pravice do starostne pokojnine. Odvisno od starosti in okoliščin upokojenca lahko to obdobje traja od nekaj mesecev do več let.

Dejavniki vključenosti starejših na trgu dela lahko starejše spodbujajo k temu, da so čim dlje aktivni na trgu dela, ali jih odvrčajo od aktivne udeležbe na trgu dela oz. jih spodbujajo k čim hitrejši upokojitvi. S predlaganimi nabori predlogov sprememb ZUTD spreminjamo dejavnike, ki starejše odvrčajo od nadaljnje aktivne udeležbe na trgu dela in jih spodbujajo h koriščenju pravice iz socialne varnosti.

Večina držav članic Evropske unije ne izkazuje posebnega urejanja dodatnih pravic za starejše delavce, saj večinoma te pravice zajemajo zgolj daljše obdobje izplačevanja denarnega nadomestila, višjo osnovo za odmero pravice do denarnega nadomestila ali krajše obdobje zavarovalne dobe za pridobitev pravice, kolikor so jo predhodno že v celoti izkoristili. Nekatere države imajo posebne ureditve, kot so "premostitvene pokojnine", ki zagotavljajo določene oblike prehoda iz aktivne zaposlitve v upokožitev. Večina držav se osredotoča na razširjeno obdobje izplačevanja denarnega nadomestila. V nekaterih primerih pa obstajajo tudi zakonodajne določbe, ki spodbujajo starejše delavce, da ohranijo zaposlitev v obdobju pred dosegom pogojev za starostno upokožitev. Ti ukrepi so lahko olajšave za delodajalce, ki zaposlujejo starejše delavce, ali kot finančne spodbude za tiste, ki se odločijo ostati aktivni na trgu dela.

Starejši od 65 let bodo v letu 2040 v državah članicah predstavljali 27,7 % vsega prebivalstva in v letu 2070 30,3 %. V vseh državah se indeks giblje od 6,8 do 15,2. V Sloveniji bodo starejši od 65 let v letu 2040 predstavljali 28 % in v letu 2070 30,4 % vsega prebivalstva (Evropska Komisija, 2021).

Na ravni EU bo po napovedih trg dela v letu 2040 zapustila oseba, stara 65,1 leta in v letu 2070 oseba stara 65 let in 6 mesecev. Najprej bodo osebe zapustile trg dela v Luxembourg, in sicer pri 60,2 letu, najkasneje pa v Estoniji, in sicer v letu 2040 pri starosti 66,8 in v letu 2070 pri starosti 69,4. V Sloveniji bodo po napovedih osebe zapustile trg dela v nižji starosti od povprečja držav EU, pri 62,9 letu starosti (Evropska Komisija, 2021).

Trajanje pravice do denarnega nadomestila med brezposelnostjo:

Glede trajanja pravice do prejemanja denarnega nadomestila, se države članice delijo na tiste z fiksno določenim časom prejemanja denarnega nadomestila – npr.; Finska, Ciper in tiste, kjer je čas trajanja nadomestila urejen na način, da je slednji odvisen od časa plačevanja prispevkov – npr.; Estonija, Francija, Grčija, Latvija, ...

Tukaj izstopajo tri države, in sicer Francija, kjer lahko oseba ob izpolnjevanju določenih starostnih pogojev, uveljavlja pravico do denarnega nadomestila kar 1095 dni ali 36,5 meseca, medtem ko v Belgiji čas trajanja prejemanja denarnega nadomestila ni omejen (kolikor oseba ostaja aktivni iskalec zaposlitve). Na Madžarskem je najvišji možen čas prejemanja denarnega nadomestila samo 90 dni.

V primerjavi ureditev s Hrvaško, Avstrijo in Nemčijo, ima Slovenija za starejše upravičence urejeno bistveno daljše trajanje pravice do denarnega nadomestila med brezposelnostjo (25 mesecev). Najdlje lahko pravico prejemajo na Hrvaškem, in sicer 450 dni, medtem ko v Nemčiji in Avstriji denarno nadomestilo traja največ 12 mesecev.

Dodatne pravice za starejše:

Bolgarija, Irska, Latvija, Malta, Romunija in Švedska **nimajo urejenih dodatnih pravic**, ki bi starejše upravičence do denarnega nadomestila obravnavale posebej.

Države, ki imajo urejene dodatne pravice za starejše brezposelne osebe so:

- Ciper (možnost do hitrejše vnovične pridobitve pravice do prejemanja denarnega nadomestila, potem ko je bila ta enkrat že pokoriščena do konca);
- Češka (možnost prejemanja denarnega nadomestila za podaljšano obdobje);
- Danska (možnost predčasne upokožitve);
- Estonija (pravica do prejemanja denarnega nadomestila 180 dni pred izpolnitvijo pogojev za starostno upokožitev);
- Finska (možnost prejemanja denarnega nadomestila za podaljšano obdobje);
- Francija (možnost prejemanja denarnega nadomestila za podaljšano obdobje);
- Grčija (možnost prejemanja denarnega nadomestila za podaljšano obdobje);

- Hrvaška (možnost koriščenja pravice do denarnega nadomestila do izpolnitve pogojev za starostno upokožitev);
- Italija (možnost znižanja upokožitvene starosti za osebe, ki so dlje časa brezposelne);
- Litva (možnost prejemanja denarnega nadomestila za podaljšano obdobje);
- Luxembourg (možnost podaljševanja obdobja brezposelnosti);
- Nemčija (možnost prejemanja denarnega nadomestila za podaljšano obdobje);
- Poljska (možnost predpokožnine in premoštitvene pokožnine);
- Portugalska (pravica do predčasne pokožnine);
- Slovaška (pravica do predčasne pokožnine);

Od držav članic Evropske unije glede pravic in spodbud za starejše delavce, lahko **izpostavimo dve praksi:**

- Belgija je uvedla "Nadomestilo za brezposelnost z dodatkom na delovno dobo". Ta dodatek se je izplačeval starejšim brezposelnim osebam nad 60 let, ki so pridobili vsaj 20 let delovne dobe. Čeprav se ta dodatek od leta 2015 ne priznava več novo brezposelnim, obstaja izjema za tiste, ki so postali presežni v okviru podjetniškega prestrukturiranja ali tiste, ki izkažejo 20 let delovne dobe. To pomeni, da Belgija spodbuja kontinuirano delo starejših delavcev in prepoznava njihov prispevek k družbi. Prav tako ima podobno pravico do ugodnejše osnove za odmero denarnega nadomestila Avstrija.
- Na Madžarskem so uvedli posebno "Pomoč za iskalce zaposlitve pred pokožnino za starejše osebe". Ta pomoč omogoča brezposelnim posameznikom, ki imajo manj kot 5 let do starostne upokožitve, da pridobijo pomoč pri iskanju zaposlitve pred upokožitvijo. To je korak k spodbujanju aktivne udeležbe starejših na trgu dela, čeprav se približujejo starostni upokožitvi.

Čeprav nekatere države članice EU izvajajo določene pozitivne prakse in spodbude za starejše delavce, se Slovenija uvršča med izjeme glede ureditve socialnih pravic iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti.

Slovenija je poleg Francije edina država, ki pravico do denarnega nadomestila med brezposelnostjo priznava tudi v trajanju 25 mesecev in takšno obdobje zavarovancem starejšim od 57 let in 35 let zavarovalne dobe, omogoča ponovno, zgolj ob doseženih 10 mesečni vključitvi v zavarovanje za primer brezposelnosti.

Nadalje preostale države članice ne poznajo pravice do plačevanja prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, imajo pa sicer uvedene posebne institute pred izpolnitvijo pogojev za starostno pokožnino.

Storitev vseživljenjske karijerne orientacije (zaposlitvena podpora in karierno svetovanje)

Storitev zaposlitvene podpore ljudem pomaga obdržati zaposlitev, izboljšati kompetence in se lažje vključiti v trg dela, medtem ko so že zaposleni – še posebej, če gre za prekarne, nizko plačane ali nestabilne oblike zaposlitve.

Primeri držav, ki ponujajo zaposlitveno podporo kot storitev za zaposlene z nizkimi dohodki ali nestabilnim delom:

Združeno kraljestvo

- V okviru Jobcentre Plus nudijo:
 - svetovanje tudi za zaposlene, ki želijo izboljšati zaposlitev (t.i. "progression services"),
 - pomoč pri usposabljanjih, prehodih na bolje plačana delovna mesta,
 - podporo pri usklajevanju dela in življenja (npr. varstvo otrok),
 - mentorstvo.

Nizozemska

- UWV (Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen) nudi:
 - individualno svetovanje tudi zaposlenim z delnimi zaposlitvami,
 - karierni coaching, preusmeritev, iskanje dodatnega dela,
 - financiranje dodatnih usposabljanj.

Nemčija

- Jobcenter in Agentur für Arbeit omogočata:
 - svetovanje zaposlenim z nizkimi dohodki ("Aufstocker"),
 - "WeGebAU" program za dodatno izobraževanje zaposlenih,
 - podpora za dodatne kvalifikacije (tudi za zaposlene v MSP),
 - pomoč pri iskanju boljšega delovnega mesta.

Francija

- Pôle Emploi ponuja:
 - storitve za zaposlene, ki iščejo boljšo zaposlitev ("accompagnement renforcé"),
 - pomoč pri karierni orientaciji, izobraževanju, diplomih (VAE - validation des acquis de l'expérience),
 - coaching in pripravo na interne napredovanja ali menjavo kariere.

Danska

- Zelo aktiven pristop znotraj lokalnih "Jobcentre":
 - tudi zaposlenim omogočajo coaching, usmerjanje,
 - zelo dobro povezani z delodajalci in izobraževalnimi ustanovami,
 - programi za nadgradnjo spretnosti (lifelong learning) niso omejeni le na brezposelne.

Švedska

- Arbetsförmedlingen nudi t.i. "support in employment":
 - individualno karierno svetovanje,
 - pomoč pri usklajevanju več zaposlitev (npr. delovni čas, pogodbeni razmerja),
 - dostop do kratkih usposabljanj, tudi ob delu.

Skoraj vse članice EU nudijo določeno obliko zaposlitvene podpore za zaposlene (in-work support), vendar se oblika, intenzivnost in cilji precej razlikujejo.

Pregled dodatnih držav članic EU, ki tudi izvajajo tovrstne storitve, a so morda manj znane po njih ali pa so bolj regionalno/omejeno dostopne:

Finska

- TE-palvelut (Employment and Economic Development Offices):
 - nudijo svetovanje tudi zaposlenim, zlasti tistim v nevarnosti izgube zaposlitve ali z nizkimi kompetencami,
 - programi za spreminjanje poklica, digitalne spretnosti, jezikovno usposabljanje.

Avstrija

- AMS (Arbeitsmarktservice):
 - omogoča dostop do kariernega svetovanja in izobraževanj tudi zaposlenim,
 - programi kot npr. "Qualifizierungsförderung" so namenjeni zaposlenim v MSP in starejšim delavcem.

Španija

- SEPE (Servicio Público de Empleo Estatal):
 - posamezni regionalni uradi za zaposlovanje ponujajo podporo zaposlenim, predvsem v obliki poklicnega usposabljanja in svetovanja,
 - pogosto sodelujejo z zbornicami in podjetji.

Italija

- Centri per l'impiego (CPI – javni zavodi za zaposlovanje):
 - v zadnjih letih širijo funkcijo tudi na podporo zaposlenim z nestalno zaposlitvijo,

- programi znotraj GOL (Garanzia di Occupabilità dei Lavoratori) so namenjeni tudi aktivnim zaposlenim.

Portugalska

- IEFP (Instituto do Emprego e Formação Profissional):
 - nudi usposabljanja in svetovanje tudi zaposlenim, še posebej v kontekstu poklicne preusmeritve ali napredovanja,
 - poudarek na digitalnih in zelenih veščinah.

Poljska

- Powiatowy Urząd Pracy (lokalni uradi za delo):
 - v okviru aktivne politike zaposlovanja ponujajo tudi izobraževanja zaposlenih,
 - sodelujejo z delodajalci pri spodbujanju dodatnega usposabljanja delovne sile.

Večina članic EU ima oblike storitvene zaposlitvene podpore tudi za zaposlene, vendar:

- v nekaterih državah je bolj lokalno ali projektno organizirana (npr. Italija, Španija),
- ponekod je namenjena le določenim ciljnim skupinam (starejši, nizko kvalificirani, prekarci),
- v državah z močnimi sistemi vseživljenjskega učenja (npr. Skandinavija) je ta podpora integrirana z drugimi storitvami.

V zadnjem letu so številne države članice EU posodobile ali razširile svoje storitve zaposlitvene podpore za zaposlene ("in-work support"), zlasti v okviru evropskih pobud, kot sta Evropsko leto spretnosti 2023–2024 in Načrt za spopadanje s pomanjkanjem delovne sile.

Ključne spremembe po državah (2024–2025)

Francija

- Marca 2024 je vlada predlagala skrajšanje trajanja nadomestil za brezposelnost z 18 na 12 mesecev, da bi spodbudila hitrejšo vrnitev na delo. [Reuters](#)
- Poleg tega so okrepili podporo zaposlenim pri prehodih na bolj stabilne oblike zaposlitve, zlasti za starejše delavce.

Italija in Španija

- V okviru programa NextGenerationEU sta obe državi v letu 2024 okrepili digitalizacijo javnih služb za zaposlovanje in uvedli nove storitve za zaposlene z nestabilnimi zaposlitvami. [Latest news & breaking headlines](#)

Portugalska

- V letu 2024 je Portugalska uvedla nove strukturne reforme za izboljšanje zaposlitvenih storitev, z osredotočenostjo na digitalne in zelene spretnosti.

Nemčija

- Nemčija je v letu 2024 okrepila digitalne nadgradnje svojih javnih služb za zaposlovanje, s poudarkom na usposabljanjih za digitalne spretnosti.

Finska

- Finska je v letu 2024 razširila svetovalne storitve za zaposlene, zlasti tiste v nevarnosti izgube zaposlitve ali z nizkimi kompetencami, ter uvedla programe za spreminjanje poklica in jezikovno usposabljanje. [Employment, Social Affairs and Inclusion](#)

Poljska

- Poljska je v letu 2024 okrepila izobraževanja za zaposlene, zlasti v sodelovanju z delodajalci pri spodbujanju dodatnega usposabljanja delovne sile.

Skupni trendi v EU (2024–2025)

- Razširitev storitev za zaposlene: Več držav članic EU je v letu 2024 razširilo storitve javnih služb za zaposlovanje, da bi vključevale tudi zaposlene, zlasti tiste z nestabilnimi zaposlitvami ali nizkimi dohodki.

- Poudarek na digitalnih in zelenih spretnostih: V letu 2024 so številne države članice EU okrepile programe usposabljanja za digitalne in zelene spretnosti, da bi se prilagodile spremembam na trgu dela.
- Podpora za ranljive skupine: V letu 2024 so javne službe za zaposlovanje v več državah članicah EU uvedle posebne pobude za podporo ranljivim skupinam, vključno z osebami, razseljenimi zaradi vojne v Ukrajini.

Predlog zakona ne posega v pravo EU. Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravom EU.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel,
19. in 20. člen – v skladu s sodbo Ustavnega sodišča št. U-I-171/17-16 z dne 6. 2. 2020 se na novo se ureja postopek izbora delodajalcev z javnim povabilom,
2., 3. in 11. člen – možnost zavrnitve javne objave prostega delovnega mesta in posredovanja delavcev delodajalcem s strani Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje,
- podatki oziroma dokumenti, ki so potrebni za izvedbo postopka in jih bo organ pridobil po uradni dolžnosti, ter način njihovega pridobivanja,
2. in 11. člen – podatek o izdanem opozorilu ali o uvedbi prekrškovnega postopka zoper delodajalca,
3. člen – podatek o objavi delodajalca na seznamu davčnih zavezancev z zapadlimi neplačanimi davčnimi obveznostmi ali podatek o tem, da je delodajalec na seznamu nepredlagateljev obračunov davčnih odtegljajev,
20. člen - podatki o brezposelni osebi, ki se bo vključila v program aktivne politike zaposlovanja
- podatek o tem, ali je novi delodajalec brezposelne osebe povezana družba njenega zadnjega delodajalca,
45. člen – izmenjava podatkov o brezposelni osebi z namenom obravnave pri medinstitucionalni komisiji,
54. člen - podatek o pravnomočni obsodbi zaradi kaznivega dejanja zoper delovno razmerje in socialno varnost,
55. člen - podatek o ustanovljeni podružnici na območju Republike Slovenije.
- ali bodo zaradi izvajanja postopkov in dejavnosti potrebne nove zaposlitve, ali so izvajalci primerno usposobljeni, ali bodo potrebna dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva,
9. člen – za izvajanje aktivnosti samostojnega učenja in posredovanja začasnega ali občasnega dela dijakov in študentov je potrebna dodatna zaposlitev.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

–

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

- poslovne stroške in poslovanje,
57. člen – razširitev prekrška, za katerega je določena globa za delodajalca, ki zagotavlja delo delavcev uporabniku
12. člen - večji dopusten obseg opravljanja začasnega ali občasnega dela upokojencev.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

- zaposlenost in trg dela,
1. 23. člen in 30. člen – mirovanje pravice do denarnega nadomestila dolgotrajno brezposelnih oseb, ki se vključijo v javna dela, ves čas vključitve v javna dela (in ne le polovico časa

- vključitve v program javnih del, kot to določa veljavna zakonodaja). Ugodnejši pogoji za koriščenje preostalega dela pravice do denarnega nadomestila.
2. 24. člen – določitev višje plače za udeležence javnih del, tako da je najnižje plačilo določeno v višini minimalne plače. Višji prejemki za udeležence javnih del.
 3. 29. člen – zvišanje višine najnižjega in najvišjega zneska denarnega nadomestila za brezposelnost. Višji prejemki za upravičence do socialne pravice.
 35. člen – mirovanje pravice do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zavarovancem, ki pravice zaradi vključitve v delo niso v celoti izkoristili.
- enako obravnavo družbenih skupin glede na različne osebne okoliščine (nediskriminacija),
29. člen – črtanje člena, ki določa izjemo od zakonsko določene najvišje višine denarnega nadomestila za primer brezposelnosti za delavce migrante, ki jim po veljavnem zakonu pripada višje denarno nadomestilo kot državljanom, ki so bili pred nastankom brezposelnosti zaposleni v Republiki Sloveniji.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

6.6 Presoja posledic za druga področja

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen, spletna stran eDemokracija
<https://e-uprava.gov.si/si/drzava-in-druzba/e-demokracija.html?lang=si>
- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe,
 od 28. 4. 2025 do 5. 5. 2025

Pripombe fizičnih oseb

1. Zakon mora biti bolj jasen.
2. Zaposlitvena podpora bi se morala izvajati vsaj eno leto, če ne celo dve. Mnogi delodajalci namreč ciklajo kader v istih programih, saj s tem pridobijo financiranje države, če pa s pomočjo podpore ugotovili, da ga nočejo zaposliti, potem pa se jim ne da spodbude.
3. Zakon ne more dajati pravico nekemu, ki je zaposlen, da se lahko sklepa pogodbo za delovno mesto, za katerega ne izpolnjuje pogojev.
4. Predlagana razširjena definicija agencijskega dela ni skladna z Direktivo 2008/104/ES. Omejevanje dejavnosti agencij je v nasprotju z namenom Direktive 2008/104/ES. Predlagane spremembe se napačno usmerjajo v nadzor dela agencij namesto uporabnikov. Predlagana definicija agencijskega dela ne ustreza čezmejnemu izvajanju storitev v EU. Namesto širitve definicije zagotavljanja dela je treba okrepiti ugotavljanje nadzora in navodil. Ureditev je tudi diskriminatorna do domačih v primerjavi s tujimi podjetji, ker npr. na Hrvaškem ni potrebno pridobiti nobenega dovoljenja za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela. Predlagamo popravljivost izpolnjevanja pogojev (pozivni postopek pri MDDSZ) v izogib odvzemanju dovoljenj iz nepomembnih razlogov in zaradi zmanjševanja ustanavljanja novih agencij. Omejitve zaposlovanja tujcev v agencijah niso smiselne. Poviševanje bančne garancije na nedosegljiv znesek favorizira zgolj velike akterje v dejavnosti zagotavljanja dela. Ureditev je neustavna, saj ZUTD sploh ne določa, kdo je upravičenec iz bančne garancije, pa tudi ne daje pooblastila MDDSZ, da s podzakonskim aktom uredi vprašanja bančne garancije. Zakon bi moral določati, kdo je upravičenec iz bančne garancije ter v katerih primerih se jo unovčuje.

Pripombe pravnih oseb

NUKLEARNA ELEKTRARNA KRŠKO
Predlaga črtanje 2. odstavek 54. člena

KAPITALSKA DRUŽBA d.d.

Kapitalska družba, d.d. predlaga, da se krog upravičencev do začasnega ali občasnega dela, ki so določeni v 27.b členu Zakona o urejanju trga dela, razširi še na uživalce poklicne pokojnine po ZPIZ-2.

DELAVSKA SVETOVALNICA

Izbris 8.a člena, nasprotujejo 36 členu (ZUTD-I).

ŠTUDENTSKA ORGANIZACIJA SLOVENIJE

Ne vidijo posebnih razlogov za sprejemanje ukrepov na tem področju. Predlagajo črtanje 65., 66. in 67. člena zakona. V zakon se naj doda financiranje vodenja in vzdrževanja evidence iz 123.a in 124. a člena ZUTD.

STROKOVNO INTERESNO ZDRUŽENJE AGENCIJ ZA POSREDOVANJE ZAČASNIH DEL

SIZ poziva, da se iz predloga zakona izločijo določbe, ki podeljujejo Zavodu pooblastila za objavo študentskih del s ciljem samostojnega opravljanja celotne storitve, saj bi takšen poseg bistveno poslabšal delovanje obstoječega sistema, škodoval mladim ter povzročil neupravičene stroške državi in gospodarstvu.

Če pa je namen Predlagatelja povečati vidnost prostih del tudi prek Zavoda za zaposlovanje, predlagajo alternativo: da se študentskim servisom omogoči objavljane prostih študentskih del tudi na spletni strani Zavoda. Na ta način bi bila dosežena večja dostopnost brez posega v obstoječo in učinkovito strukturo posredovanja študentskega dela.

ZDRUŽENJE AGENCIJ ZA ZAPOSLOVANJE, G.I.Z.

Opozarja na neizogibne negativne posledice predlaganih sprememb predvsem glede omejevanja napotovanja delavca istemu uporabniku na istem delovnem mestu ter višanju garancije, potrebne za delovanje posrednika dela delavca uporabniku.

ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Zagovornik priporoča MDDSZ, naj v predlogu ZUTD-I:

1. v 4. členu (dopolnjeni 8.a člen) odpravi določbo veljavnega zakona, ki določa zahtevo po vstopnem znanju slovenskega jezika, saj ta še vedno razlikuje med registrirano brezposelnimi osebami na podlagi osebnih okoliščin;
2. v 33. členu (spremenjeni 66.a člen) odpravi razlikovanje glede na doseženo raven izobrazbe pri upravičenosti do spodbude za zaposlovanje.

Upošteevane so bile pripombe glede časovnega omejevanja agencijskega dela, glede višje sile pri opravljanju izpita iz slovenskega jezika in glede zalaganja sredstev za izvajanje študentskega dela. Ostale pripombe niso upošteevane, ker niso strokovno utemeljene.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi zakona zunanji strokovnjaki niso sodelovali.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Luka Mesec, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- Dan Juvan, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- Igor Feketija, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

I. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE) se v 5. členu v 7. točki besedilo »izvrševanje proračuna« nadomesti z besedilom »javne finance«.

V 10. točki se besedilo »Uredbi Komisije (ES) št. 800/2008 z dne 6. avgusta 2008 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive s skupnim trgom z uporabo členov 87 in 88 Pogodbe (Uredba o splošnih skupinskih izjemah), (UL L št. 214/2008 z dne 9. avgusta 2008, str. 3)« nadomesti z besedilom »Uredbi Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187 z dne 26. 6. 2014), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2023/1315 z dne 23. junija 2023 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe ter Uredbe (EU) 2022/2473 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 167 z dne 30. 6. 2023)«.

Za 12. točko se doda nova, 13. točka, ki se glasi:

»13. sredstvo za delo: objekt, namenjen za delovne in pomožne prostore, delovna oprema, sredstvo in oprema za osebno varnost pri delu ter snovi in pripravki;«.

Dosedanja 13. točka postane 15. točka.

Za dosedanja 14. točko, ki postane 15. točka, se doda nova 16. točka, ki se glasi:

»16. višja sila: vsak nepredvidljiv izjemen dogodek ali okoliščina zunaj nadzora brezposelne osebe, ki ji preprečuje izpolnitev ali izpolnjevanje katere od obveznosti po tem zakonu, pri čemer dogodka ali okoliščine ni bilo mogoče pričakovati, predvidevati ali nanj računati ali se mu izogniti ali ga odvrniti;«.

Dosedanja 15. do 19. točka postanejo 17. do 21. točka.

2. člen

Besedilo 7. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) na željo delodajalca javno objavi prosto delovno mesto oziroma vrsto dela in izvede vse potrebne postopke v zvezi s posredovanjem zaposlitve.

(2) Zavod ne izvede javne objave prostega delovnega mesta oziroma vrste dela iz prejšnjega odstavka, ki ni v skladu s tem zakonom, predpisi, ki urejajo delovna razmerja, in predpisi, ki urejajo preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, ali v zvezi s katero obstajajo okoliščine, ki kažejo na to, da ni namenjena zaposlitvi na prosta delovna mesta pri delodajalcu, ki jo je predlagal. Zavod lahko zavrne javno objavo prostega delovnega mesta oziroma vrste dela tudi delodajalcu iz prvega in drugega odstavka 27. člena tega zakona.

(3) O zavrnitvi javne objave prostega delovnega mesta oziroma vrste dela iz prejšnjega odstavka zavod izda odločbo. Pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve.

(4) Delodajalci iz javnega sektorja in gospodarske družbe v večinski lasti države morajo pri zavodu javno objaviti vsako prosto delovno mesto oziroma vrsto dela, razen v primerih izjem od obveznosti javne objave, ki jih določa zakon, ki ureja delovna razmerja.

(5) Zavod ob objavi prostega delovnega mesta objavi tudi podatek o tem, da delodajalca vodi v evidenci delodajalcev z negativnimi referencami, če je v tej evidenci voden neprekinjeno več kot šest mesecev.

(6) Način sporočanja podatkov in javne objave ter postopek posredovanja zaposlitve podrobneje predpiše minister, pristojen za delo.«.

3. člen

Za 7. členom se doda nov 7.a člen, ki se glasi:

»7.a člen

(objava potrebe po prostih začasnih in občasnih delih dijakov in študentov pri zavodu)

(1) Zavod na željo delodajalca objavi potrebo po začasnem in občasnem delu dijakov in študentov.

(2) Zavod ni obvezan objaviti potrebe po začasnem in občasnem delu dijakov in študentov, če je v nasprotju s predpisi, ki urejajo delovna razmerja ali za delo pri delodajalcu, ki je na dan predvidene objave objavljen na seznamu davčnih zavezancev z zapadlimi neplačanimi davčnimi obveznostmi ali na seznamu nepredlagateljev obračunov davčnih odtegljajev, ki ju objavlja Finančna uprava Republike Slovenije.

(3) Zavod ne objavi potrebe po začasnem in občasnem delu dijakov in študentov delodajalca, ki se vodi v evidenci delodajalcev z negativnimi referencami.«.

4. člen

V 8.a členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Brezposelni osebi, ki zaradi višje sile ni pristopila k opravljanju izpita iz znanja slovenskega jezika ali ga ni opravila v roku iz prejšnjega odstavka, se ta rok podaljša za čas trajanja višje sile, vendar največ za obdobje dvanajstih mesecev.«.

Dosedanji drugi odstavek, ki postane tretji odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se tek roka prekine:

- če se državljani tretje države odjavi iz evidence brezposelnih oseb zaradi vključitve v zavarovanje za primer brezposelnosti, ki je podlaga za pridobitev denarnega nadomestila,
- če se vključi v drug program aktivne politike zaposlovanja,

- če obstajajo opravičljivi zdravstveni razlogi za opustitev obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve, ki neprekinjeno trajajo več kot en mesec.«.

Dosedanji tretji do deseti odstavek postanejo četrti do enajsti odstavek.

V devetem odstavku se beseda »enkrat« nadomesti z besedo »večkrat«.

5. člen

V 9. členu se v prvem odstavku število »65« nadomesti s številom »67«.

V četrtem odstavku se beseda »osmim« nadomesti z besedo »devetim«.

6. člen

V 11. členu se v tretjem odstavku besedilo »sedmega in desetega« nadomesti z besedilom »osmega in enajstega«.

7. člen

V 18. členu se v tretjem odstavku v drugi alineji za besedo »kariere« doda besedilo »in samostojno učenje«.

8. člen

Besedilo 19. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Informiranje o trgu dela zajema različne oblike informiranja o možnostih zaposlovanja, izobraževanja, usposabljanja, finančnih pomočeh, trenutnih in predvidenih potrebah trga dela in drugih temah trga dela v Sloveniji in ostalih državah EU, EGP in v Švicarski konfederaciji (storitve omrežja javnih služb za zaposlovanje – storitve EURES).

(2) Informiranje o trgu dela se izvaja kot splošno informiranje in kot informiranje o možnostih zaposlovanja.

(3) Splošno informiranje se izvaja z namenom seznaitve s trgom dela in vstopom na trg dela.

(4) Splošne informacije o trgu dela so:

- stanje in spremembe na trgu dela;
- trenutne potrebe trga dela ter kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne napovedi potreb trga dela;
- vsebine, roki in pogoji za pridobitev storitev in vključitev v ukrepe trga dela;
- roki in pogoji za pridobitev denarnih nadomestil.

(5) Informacije iz prejšnjega odstavka se vsem osebam zagotavljajo brezplačno. Posredovane so lahko v pisni obliki kot informativno gradivo, osebno, telefonsko ali po spletnih straneh.

(6) Informiranje o možnostih zaposlovanja zagotavlja tekoče informacije o možnostih in priložnostih za pridobitev zaposlitve, usposabljanjih in drugih oblikah pomoči, ki posamezniku omogočajo vključitev na trg dela ali zaposlitev.

(7) Informacije o možnostih zaposlovanja se nudijo brezposelnim osebam in drugim iskalcem zaposlitve.

(8) Informacije o možnostih zaposlovanja v Republiki Sloveniji se lahko nudijo tudi državljanom tretjih držav v državah izvora.

(9) Upravičenci so se za pridobitev informacij o možnostih zaposlovanja dolžni prijaviti pri zavodu, razen za pridobitev informacij o možnostih zaposlovanja zunaj Slovenije in o možnostih zaposlovanja za državljane tretjih držav iz prejšnjega odstavka.«.

9. člen

20. člen se spremeni tako, da se glasi:

»20. člen
(samostojno vodenje kariere in samostojno učenje)

(1) Samostojno vodenje kariere zajema pripomočke, s katerimi posameznik načrtuje in vodi svojo kariero tako, da ga ti pripomočki vodijo skozi ključne točke, ki jih je treba pri tem upoštevati.

(2) Samostojno učenje zajema pripomočke, s katerimi posameznik dostopa do digitalnih vsebin, s katerimi nadgrajuje svoje znanje in veščine.

(3) Samostojno vodenje kariere in samostojno učenje se zagotavljata vsem osebam.«.

10. člen

22. člen se spremeni tako, da se glasi:

»22. člen
(poglobljeno karierno svetovanje in zaposlitvena podpora)

(1) Poglobljeno karierno svetovanje je svetovanje v podporo osnovnemu kariernemu svetovanju in vključuje:

- poglobljeno raziskovanje in ocenjevanje interesov, lastnosti, sposobnosti in kompetenc za postavljanje kariernih ciljev;
- raziskovanje trga dela in spoznavanje možnosti ter priložnosti v okolju;
- sprejemanje kariernih odločitev;
- izdelavo in uresničevanje kariernega načrta, ki vsebuje zaposlovanje, izobraževanje in usposabljanje.

(2) Poglobljeno karierno svetovanje se zagotavlja brezposelnim osebam in iskalcem zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena, kadar potrebujejo poglobljeno svetovalno podporo pri zaposlovanju.

(3) Zaposlitvena podpora je vrsta storitve, ki se prostovoljno in ob njenem soglasju zagotavlja brezposelni osebi, ki se zaposli, in delodajalcu. Vključuje svetovanje in podporo pri integraciji v delovno okolje ter nudenje podpore pri razvoju veščin in reševanju morebitnih težav na delovnem mestu. Zaposlitvena podpora se izvaja z namenom ohranitve zaposlitve, in sicer največ šest mesecev od prvega dneva zaposlitve.

(4) Storitvi iz tega člena se zagotavljata na podlagi prijave pri zavodu in izdelanega zaposlitvenega načrta.

(5) V okviru poglobljenega kariernega svetovanja se zagotavlja tudi zdravstveno zaposlitveno svetovanje kot pomoč brezposelnim invalidom in drugim brezposelnim osebam z zdravstvenimi omejitvami pri iskanju ustrezne in primerne zaposlitve ali kot pomoč in svetovanje pri vključitvi v ustrezen ukrep APZ.

(6) Zdravstveno zaposlitveno svetovanje izvajajo zdravniki medicine dela ali druge specialistične smeri, izbrani skladno z določili zakona, ki ureja zaposlovanje in zaposlitveno rehabilitacijo invalidov.«.

11. člen

V 27. členu se v prvem odstavku črta beseda »objavljeno«.

Za prvim odstavkom se doda nov drug odstavek, ki se glasi:

»(2) Zavod in drugi izvajalci po tem zakonu lahko zavrnejo posredovanje delavcev delodajalcem, katerim je bilo v upravnem postopku izrečeno opozorilo ali zoper katere je bil uveden prekrškovni postopek pri Inšpektoratu Republike Slovenije za delo ali Finančni upravi Republike Slovenije, in delodajalcem, pri katerih je zavod v okviru nadzora iz 160. člena tega zakona izrekel ukrep v skladu s 161. členom tega zakona.«.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se besedilo »prejšnjega odstavka« nadomesti z besedilom »prvega in drugega odstavka tega člena«.

12. člen

Besedilo 27.c člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Začasno ali občasno delo lahko upravičenec opravlja v obsegu največ 85 ur v koledarskem mesecu. Neizkoriščenih ur ni mogoče prenašati v naslednji koledarski mesec.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko upravičenec opravlja začasno ali občasno delo tudi največ 125 ur v koledarskem mesecu, vendar največ trikrat v koledarskem letu, pri čemer seštevek ur opravljenega začasnega in občasnega dela v koledarskem letu ne sme preseči 1.020 ur.

(3) Najnižja bruto urna postavka upravičenca za opravljeno uro začasnega ali občasnega dela se določi tako, da se znesek minimalne plače, preračuna na uro dela povprečne mesečne delovne obveznosti za polni delovni čas, pri čemer se upošteva, da povprečna mesečna delovna obveznost

za polni delovni čas znaša 174 ur. Bruto dohodek za opravljeno začasno in občasno delo v seštevku v koledarskem letu ne sme presegati 12-kratnika minimalne plače. Višina bruto urne postavke in višina bruto dohodka za opravljeno začasno ali občasno delo se usklajujeta z rastjo minimalne plače v Republiki Sloveniji, kot jo določa zakon, ki ureja minimalno plačo, ter ju enkrat letno določi minister, pristojen za delo, in objavi v Uradnem listu Republike Slovenije najpozneje do konca februarja v koledarskem letu. Višina najnižje bruto urne postavke velja od marca tekočega koledarskega leta do vključno februarja naslednjega koledarskega leta.

(4) Upravičenec lahko začasno ali občasno delo opravlja pri več delodajalcih hkrati, vendar v seštevku ne sme preseči predpisane omejitve glede števila ur in višine dohodka iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena.

(5) Omejitve za opravljanje začasnega ali občasnega dela pri delodajalcu v posameznem koledarskem mesecu so:

1. pri delodajalcu, ki nima zaposlenega nobenega delavca oziroma delavke (v nadaljnjem besedilu: delavec), se lahko opravi največ 85 ur začasnega ali občasnega dela,
2. pri delodajalcu, ki zaposluje od enega do vključno deset delavcev, se lahko opravi največ 140 ur začasnega ali občasnega dela,
3. pri delodajalcu, ki zaposluje več kot deset do vključno 30 delavcev, se lahko opravi največ 210 ur začasnega ali občasnega dela,
4. pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 30 do vključno 50 delavcev, se lahko opravi največ 560 ur začasnega ali občasnega dela,
5. pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 50 delavcev do vključno 100 delavcev, se lahko opravi največ 1.050 ur začasnega ali občasnega dela,
6. pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 100 do vključno 500 delavcev, se lahko opravi največ 2.115 ur začasnega ali občasnega dela,
7. pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 500 do vključno 1.000 delavcev, se lahko opravi največ 3.170 ur začasnega ali občasnega dela,
8. pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 1.000 do vključno 2.000 delavcev, se lahko opravi največ 4.230 ur začasnega ali občasnega dela,
9. pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 2.000 delavcev, se lahko opravi največ 5.285 ur začasnega ali občasnega dela.

(6) Število ur začasnega ali občasnega dela v posameznem koledarskem mesecu, opravljenega pri nevladni organizaciji, delujoči v javnem interesu, lahko preseže omejitve iz prejšnjega odstavka, vendar ne več kot dvakratnika ur opravljenega začasnega ali občasnega dela glede na število zaposlenih delavcev.

(7) V število zaposlenih delavcev iz petega odstavka tega člena se štejejo vse pogodbe o zaposlitvi, sklenjene za polni delovni čas v času podpisa pogodbe o opravljanju začasnega ali občasnega dela s strani delodajalca, ne glede na to, ali so pogodbe sklenjene za določen ali nedoločen čas.«.

13. člen

V 27.f členu se v tretjem odstavku drugi stavek spremeni tako, da se glasi: »Delodajalec mora dajatev plačati najpozneje v petih dneh od izplačila dohodka«.

14. člen

V 30. členu se v prvem odstavku za besedo »dela« dodata vejica in besedilo »ohranitev zaposlitve«, za besedo »kariere« pa besedilo »in ohranitev konkurenčnosti na trgu dela«.

V tretjem odstavku se v prvem stavku pred piko doda besedilo »ali s strani izvajalca ukrepa, izbranih z javnim razpisom ali javnim naročilom«.

V sedmem odstavku se besedilo »brezposelne in zaposlene osebe« nadomesti z besedilom »brezposelne osebe, zaposlene in samozaposlene osebe«.

15. člen

V 37. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Delodajalcem, vključenim v izvajanje programov APZ in zunanjim izvajalcem programov APZ, se lahko zagotavlja celotno ali delno pokrivanje stroškov, ki so določeni v podzakonskem aktu iz prejšnjega odstavka.«.

16. člen

Za 37. členom se doda nov oddelek, ki se glasi:

»2.1 oddelek: Izbor in register zunanjih izvajalcev aktivnosti programov aktivne politike zaposlovanja«.

17. člen

V 38. členu se v prvem odstavku za besedo »in« doda besedilo »skladno s 102. členom tega zakona izvajalci, izbrani z javnim razpisom v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance ali z javnim naročilom, skladno predpisi, ki urejajo javno naročanje in«.

V drugem odstavku se za prvim stavkom doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»Za zunanje izvajalce aktivnosti programov APZ, se štejejo tudi izvajalci, vpisani v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja pri ministrstvu, pristojnem za izobraževanje.«.

18. člen

Za 46. členom se doda nov oddelek, ki se glasi:

»2.2 oddelek: Izbor delodajalcev, ki bodo vključeni v izvajanje programov aktivne politike zaposlovanja«.

19. člen

Besedilo 47. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Izbor delodajalcev, ki bodo vključeni v izvajanje programov APZ, se izvaja z javnim povabilom k oddaji ponudb v skladu z zakonom, ki ureja javne finance, in predpisi, ki urejajo postopke, merila

in načine dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog v delu, ki ureja postopek razdelitve javnih sredstev z javnim razpisom, če ta zakon ne določa drugače.

(2) V postopku izbora delodajalcev, ki bodo vključeni v izvajanje programov APZ, se uporabijo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.«.

20. člen

Za 47. členom se dodajo novi 47.a, 47.b, 47.c, 47.č, 47.d, 47.e, 47.f in 47.g člen, ki se glasijo:

»47.a člen (javno povabilo)

(1) Javno povabilo, ki se objavi na spletnih straneh izvajalca ukrepa APZ najmanj tri delovne dni pred začetkom oddajanja ponudb, pripravi izvajalec ukrepa APZ.

(2) Postopek javnega povabila vodi strokovna komisija, ki jo imenuje predstojnik izvajalca ukrepov APZ (v nadaljnjem besedilu: strokovna komisija). Predsednik strokovne komisije mora imeti najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogroditve kvalifikacij, uvrščena na 8. raven.

(3) Strokovna komisija obravnava ponudbe po vrstnem redu njihovega prispetja do porabe razpoložljivih finančnih sredstev. Izvajalec ukrepov APZ sprejme ponudbo tistega delodajalca, ki izpolnjuje vse zahtevane pogoje in merila in katerega ponudba ustreza potrebam brezposelnih oseb na območju njegovega poslovanja, do porabe razpoložljivih sredstev.

(4) Javno povabilo se pripravi tako, da omogoča pripravo popolne vloge za dodelitev sredstev in vsebuje vsaj:

- naziv in sedež naročnika;
- pravno podlago za izvedbo javnega povabila;
- predmet javnega povabila;
- namen in cilje javnega povabila;
- ciljne skupine oseb,
- pogoje za oddajo ponudb;
- merila za ocenjevanje prejetih ponudb;
- višino sredstev, ki so na razpolago za predmet javnega povabila;
- upravičene stroške delodajalca;
- pristojnosti in odgovornosti delodajalca;
- obdobje izvajanja aktivnosti;
- rok, v katerem mora biti ponudba predložena in do katerega je javno povabilo odprto;
- rok, v katerem mora izvajalec ukrepov obvestiti delodajalce o tem, da njihova ponudba ni bila izbrana;
- navodilo za pripravo in oddajo ponudb;
- kontaktne podatke, kjer lahko ponudniki dobijo dodatne informacije;
- vzorec pogodbe.

(5) Javno povabilo je odprto od datuma in ure določenega v javnem povabilu, do objave obvestila o zaprtju javnega povabila zaradi razdelitve razpoložljivih sredstev oziroma do skrajnega roka za oddajo ponudb, ki je določen v javnem povabilu.

(6) Če izvajalec ukrepov APZ na podlagi števila vseh prejetih ponudb oceni, da razpoložljiva sredstva ne bodo zadoščala za sprejem že prejetih ponudb, lahko na svoji spletni strani objavi obvestilo o začasni ustavitvi zbiranja ponudb. Po pregledu ponudb, prejetih do objave obvestila, s katerim je bilo začasno ustavljeno zbiranje ponudb, izvajalec ukrepov APZ objavi obvestilo o zaprtju javnega povabila zaradi porabe razpoložljivih sredstev ali pa z obvestilom zainteresirane delodajalce povabi, da nadaljujejo z oddajo ponudb do objave obvestila o zaprtju javnega povabila ali do poteka skrajnega roka za oddajo ponudb. Obvestilo o zaprtju javnega povabila se objavi na spletni strani izvajalca ukrepov APZ.

(7) Če po objavi obvestila o zaprtju zaradi razdelitve sredstev delodajalec, katerega ponudba je bila sprejeta, odstopi od sklenitve pogodbe, lahko izvajalec ukrepov APZ naknadno sprejme ponudbo tistega delodajalca, ki je bila prejeta do datuma objave obvestila o zaprtju javnega povabila, je izpolnjevala vse pogoje in merila javnega povabila ter je bila po vrstnem redu prva med ponodbami, ki zaradi razdelitve sredstev niso bile sprejete, oziroma prva naslednja, če sproščena sredstva, zaradi umika ponudbe ali odstopa od pogodbe že sprejetih delodajalcev, zadostujejo za njen sprejem.

(8) Javno povabilo se lahko zaradi porabe razpoložljivih sredstev začasno ustavi ali zapre v celoti, za posamezno regijo, posamezno območno službo izvajalca ukrepov APZ ali koledarsko leto.

(9) Po objavi se lahko javno povabilo spremeni tako, da se zviša višina razpoložljivih sredstev in določi nov skrajni rok za oddajo ponudb. Sprememba velja od objave spremembe dalje oziroma od datuma, določenega v spremembi javnega povabila.

47.b člen (oddaja ponudbe)

(1) Ponudbo sestavljajo prijavni obrazec, pisno soglasje osebe za obdelavo osebnih podatkov, kadar je predlagana za vključitev v ukrep APZ in drugi dokumenti v skladu z javnim povabilom.

(2) Ponudba se lahko odda elektronsko preko informacijskega sistema izvajalca ukrepov APZ ali po pošti. Na spletnih straneh izvajalca ukrepov APZ se objavijo navodila za oddajo ponudbe. Z javnim povabilom se lahko določi, da se ponudba odda le v elektronski obliki in hkrati določi način elektronske oddaje ponudbe.

(3) Ponudba se odda v roku in na način, ki je določen v javnem povabilu.

(4) Ponudba, ki ni oddana v roku in na način, določen z javnim povabilom, se s sklepom zavrže.

(5) Delodajalec z oddajo ponudbe soglaša, da izvajalec ukrepov APZ v lastnih in uradnih evidencah državnih organov in nosilcev javnih pooblastil preveri izpolnjevanje pogojev za sodelovanje na javnem povabilu.

(6) V kolikor delodajalec na prijavnem obrazcu predlaga osebo, mora za namen preverjanja pogojev za njeno vključitev v ukrep APZ priložiti tudi pisno soglasje predlagane osebe za vpogled in obdelavo naslednjih osebnih podatkov, v katere lahko zavod vpogleda v skladu s tem zakonom:

- ime in priimek;
- datum rojstva;
- spol;
- EMŠO;
- davčno številko;
- državljanstvo;

- naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča;
- status (dijak, študent, zaposlen, samozaposlen, upokojenec, kmet – če se oseba o tem izjavi);
- telefonsko številko in elektronski naslov, na katerem je oseba dosegljiva;
- zavarovalno dobo;
- delovno dobo.

(7) Oddaja ponudbe pomeni, da delodajalec soglaša z vsemi pogoji, merili in ostalimi določili javnega povabila.

47.c člen (obravnavanje ponudb)

(1) Prejete ponudbe obravnavajo strokovne komisije iz drugega odstavka 47.a člena tega zakona po vrstnem redu njihovega prispetja. Odpiranje ponudb poteka najmanj enkrat na mesec in je javno. Izvajalec ukrepov APZ lahko zaradi velikega števila prejetih ponudb, kadar se obravnavajo podatki, ki so po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, označeni kot zaupni, ali drugih objektivnih okoliščin, določi, da odpiranje ponudb ni javno.

(2) Pravočasna ponudba je ponudba, ki jo izvajalec ukrepov APZ prejme od odprtja javnega povabila do predvidenega skrajnega roka za oddajo ponudb oziroma do objave obvestila o zaprtju javnega povabila zaradi razdelitve razpoložljivih sredstev. Elektronsko oddana ponudba se šteje za pravočasno, če jo v rokih iz prejšnjega stavka prejme informacijski sistem izvajalca ukrepov APZ.

(3) Nepravočasna ponudba se s sklepom zavrže.

(4) Popolna ponudba je ponudba, ki vsebuje vse z javnim povabilom določene obrazce oziroma dokumente. Če je ponudba nepopolna, se delodajalca pozove k dopolnitvi ponudbe.

(5) Nerazumljiva je ponudba, v kateri navedeni podatki odstopajo od podatkov, pridobljenih iz uradnih evidenc, in ponudba, ki vsebuje napake ali nejasnosti. Delodajalca, ki odda nerazumljivo ponudbo, se v roku 8 dni od obravnave ponudbe pozove k njeni dopolnitvi oziroma pojasnitvi. V dopolnitvi oziroma pojasnitvi ponudbe delodajalec ne sme spreminjati delov ponudbe, ki bi lahko vplivali na višino upravičenih stroškov in delov, ki bi lahko vplivali na drugačno razvrstitev ponudbe glede na ostale delodajalce. Dopolnitev oziroma pojasnitev ponudbe se odda na enak način kot je določen za oddajo ponudbe. Če delodajalec pomanjkljivosti odpravi v roku, ki je določen z javnim povabilom, se pri določitvi vrstnega reda za sprejem ponudb šteje, da je bila ponudba oddana takrat, ko je bila prejeta dopolnitev oziroma pojasnitev ponudbe, s katero so bile pomanjkljivosti odpravljene. Ponudba, ki ni dopolnjena oziroma pojasnjena v roku in na način, kot je določeno s tem zakonom, se s sklepom zavrže.

47.č člen (izbira ponudbe)

(1) Komisija opravi strokovni pregled oddanih ponudb in preveri, če formalno popolne ponudbe izpolnjujejo pogoje ter ponudbe oceni na podlagi meril, določenih v javnem povabilu.

(2) Ponudba za posamezno javno povabilo se izbere po vrstnem redu prejetja formalno popolnih vlog, ki izpolnjujejo določene pogoje in dosežejo minimalno število točk pri merilih za izbor, kadar je to določeno, do porabe razpoložljivih sredstev.

(3) V primeru, da razpoložljiva sredstva ne zadoščajo za sprejetje vseh istočasno prejetih ponudb, ki izpolnjujejo pogoje in merila za izbor, se ponudbe sprejmejo po postopku in merilih, določenih z javnim povabilom.

(4) Ponudba se lahko izbere delno ali v celoti.

(5) Postopek izbora ponudbe, ki ne izpolnjuje pogojev ali po merilih ne doseže potrebnih točk za izbor, se konča s sklepom o neizbiri ponudbe.

(6) V primeru izpolnjevanja pogojev in zadostnih točk za izbor, se izbor ponudbe, če je glede na ukrep to potrebno, nadaljuje z napotitvijo oseb, ki se bodo vključile v ukrep APZ oziroma z njihovim izborom. Podrobnosti napotovanja oseb, ki se bodo vključile v ukrep APZ oziroma njihovega izbora se določijo z javnim povabilom.

(7) Če delodajalec odstopi od ponudbe in v primerih, ki se štejejo, da je delodajalec odstopil od ponudbe, se postopek s sklepom ustavi.

(8) Na podlagi pregleda in ocene ponudb strokovna komisija pripravi predlog prejemnikov sredstev. O izbiri ponudbe na predlog strokovne komisije odloči predstojnik izvajalca ukrepa APZ.

(9) Seznam delodajalcev, katerih ponudba je bila izbrana na podlagi javnega povabila, se javno objavi.

47.d člen

(sklep o izbiri oziroma neizbiri)

(1) Delodajalcu, katerega ponudba je izbrana, se skupaj s sklepom o izbiri v roku, določenem v javnem povabilu, pošljeta tudi pogodba in poziv k njenemu podpisu. Če se delodajalec v osmih dneh od prejema poziva k podpisu pogodbe ne odzove, se šteje, da je od ponudbe odstopil in se postopek s sklepom ustavi.

(2) Delodajalca, katerega ponudba ni izbrana, se obvesti s sklepom o neizbiri v roku, ki je določen z javnim povabilom.

(3) V sklepu o izbiri oziroma neizbiri morajo biti navedeni razlogi za odločitev.

47.e člen

(pravno varstvo)

(1) Zoper sklepe, izdane v postopku izbora delodajalcev, ki bodo vključeni v izvajanje programov APZ po tem oddelku zakona, ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

(2) Vložen upravni spor ne zadrži podpisa pogodb z izbranimi izvajalci.

(3) V upravnem sporu se presoja skladnost izdanega sklepa s tem zakonom, z vsebino javnega povabila, ki predstavlja vsebinski okvir za odločanje, smernicami in načrtom APZ ter katalogom ukrepov APZ.

47.f člen

(splošni pogoji)

(1) Delodajalec, ki odda ponudbo na javno povabilo, mora izpolnjevati naslednje pogoje:

1. je pravna ali fizična oseba vsaj 12 mesecev vpisana v Poslovni register Slovenije,
2. ima odprt transakcijski račun, ki je vpisan v uradne evidence pri Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJPES),
3. nad njim ni s sklepom začel stečajni postopek, postopek prenehanja, postopek prisilne poravnave ali postopek likvidacije,
4. je oddal ponudbo v okviru registrirane ali s predpisom ali z aktom o ustanovitvi določene dejavnosti, za katere ima tudi vse z zakonom predpisane listine o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti,
5. ima s pogodbo o zaposlitvi najmanj 3 mesece pred oddajo ponudbe zaposleno vsaj eno osebo ali je samozaposlena oseba, pri čemer se šteje, da je pogoj izpolnjen, če je zaposlena oseba ali samozaposlena oseba v tem obdobju na tej podlagi obvezno zavarovana za najmanj polovico polnega delovnega časa, pri čemer se v število zaposlenih pri ponudniku za preveritev tega pogoja ne vštevajo osebe, s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi zaradi opravljanja javnih del,
6. na zadnji dan meseca pred mesecem vložitve ponudbe nima neporavnanih zapadlih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti, ki jih izterjuje Finančna uprava Republike Slovenije v vrednosti večji od 50 eurov,
7. je v zadnjih 3 mesecih pred mesecem oddaje ponudbe zaposlenim redno mesečno izplačeval plače in prispevke za obvezna socialna zavarovanja,
8. na dan oddaje ponudbe ni uvrščen v evidenco delodajalcev z negativnimi referencami, ki jo vodi zavod na podlagi 27. člena tega zakona, zaradi odpuščanja v nasprotju s predpisi ali drugih grobih kršitev pravic delavcev iz dela,
9. do izvajalca ukrepa APZ nima neporavnanih obveznosti na podlagi pogodb o dodelitvi sredstev APZ,
10. v zadnjih 12 mesecih pred oddajo ponudbe ni kršil pogodbenih obveznosti pri izvajanju programov APZ. V primeru, da je huje kršil pogodbene obveznosti pri izvajanju programov Javnih del ali pri izvajanju programov usposabljanja, v katere se vključujejo posebej ranljive brezposelne osebe in mu je izvajalec ukrepa APZ izdal pisno obvestilo, se obdobje preverjanja iz te točke podaljša na 24 mesecev.

(2) Z javnim povabilom se lahko določi tudi pogoje, ki izhajajo iz pravil, ki veljajo za dodeljevanje državnih pomoči, pomoči po pravilu »de minimis« ter pravil za koriščenje sredstev Evropskih strukturnih skladov in drugih finančnih virov.

(3) Kadar je zaradi potreb na trgu dela in glede na predmet, cilje in namen posameznega javnega povabila to potrebno, se lahko z javnim povabilom merila iz drugega odstavka 47.g člena tega zakona določi kot eden ali več dodatnih pogojev, ki jih mora izpolnjevati delodajalec.

(4) Z javnim povabilom se lahko, upoštevajoč namen, predmet in cilje javnega povabila, določi skupine delodajalcev, ki ne morejo biti vključeni v izvajanje ukrepov APZ.

(5) Če delodajalec ne izpolnjuje pogojev, se postopek zaključi s sklepom o neizbiri.

(6) Dan, na katerega morajo biti izpolnjeni pogoji, se določi z javnim povabilom.

47.g člen (merila za ocenjevanje ponudb)

(1) Z javnim povabilom se lahko določi eno ali več meril za ocenjevanje ponudb delodajalcev, ki izpolnjujejo pogoje javnega povabila.

(2) Merila za ocenjevanje ponudb se lahko nanašajo na:

1. prijavljeni program,
2. število oseb, ki se lahko vključijo in možnost oddaje več ponudb,
3. predhodno vključenost v ukrepe APZ in s tem povezane omejitve in zahteve, tako na strani delodajalca kot na strani osebe, ki se vključuje v program,
4. omejitve in zahteve glede oseb, ki se lahko vključijo v program,
5. lastnosti in osebne okoliščine osebe, ki se lahko vključijo v program,
6. potrebe in razmere na trgu dela na območju Republike Slovenije ali v posamezni regiji,
7. socialni in geografski položaj delodajalca,
8. prispevek oziroma usmerjenost delodajalca k trajnostnemu razvoju, digitalnemu ali zelenemu prehodu,
9. posebne zahteve, ki se nanašajo na delovno mesto,
10. stanje brezposelnosti v Republiki Sloveniji ali posamezni regiji,
11. število zaposlenih pri delodajalcu in velikost delodajalca,
12. lastnosti, ki jih mora izpolnjevati delodajalec,
13. zahteve, ki izhajajo iz tega zakona, kot so ugotovljena ustreznost in primernost vključitve v program, opredeljeni zaposlitveni cilji v zaposlitvenem načrtu ali drugo,
14. sankcije izrečene na podlagi zakona, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno,
15. druga merila določena z javnim povabilom, glede na stanje trga dela in namen ter cilje javnega povabila, v skladu s tem zakonom.«.

(3) Merila za ocenjevanje ponudb iz prejšnjih odstavkov tega člena morajo biti skladna s tem zakonom, smernicami in načrtom za izvajanje ukrepov APZ ter katalogom ukrepov APZ ter predmetom, ciljem in namenom posameznega javnega povabila.«.

21. člen

Za 48. členom se doda nov oddelek, ki se glasi:

»2.3 oddelek: Javna dela«.

22. člen

V 50. členu se v drugem odstavku se črta besedilo », vendar pri istem izvajalcu javnih del«.

23. člen

50.a člen se črta.

24. člen

Besedilo 52. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Po pogodbi o zaposlitvi, sklenjeni za opravljanje javnih del, je udeleženec upravičen do plače, izražene v deležu od minimalne plače po ravneh strokovne izobrazbe oziroma usposobljenosti za delo, ki ga opravlja v programu javnih del, in sicer:

- za 1., 2., 3. in 4. raven izobrazbe po slovenskem ogrodju kvalifikacij (v nadaljnjem besedilu: SOK) 100 odstotkov minimalne plače;
- za 5. raven izobrazbe po SOK 105 odstotkov minimalne plače;
- za 6. in 7. raven izobrazbe po SOK 115 odstotkov minimalne plače;
- za 8. raven izobrazbe po SOK 125 odstotkov minimalne plače.

(2) Izvajalec javnih del mora udeležencu javnih del izplačati plačo v skladu s prejšnjim odstavkom ter druge prejemke iz delovnega razmerja.«.

25. člen

53. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Zavod subvencionira zaposlitev udeležencev javnih del glede na raven izobrazbe udeleženca in regijo, v kateri se izvaja program javnega dela.

(2) Višina subvencije znaša 70 odstotkov plače določene v prvem odstavku 52. člena tega zakona. Višina subvencije se lahko poveča glede na razvitost regije in glede na strukturo brezposelnih največ za 50 odstotkov. Povečanje subvencije se določi v Katalogu ukrepov APZ glede na stanje trga dela v Republiki Sloveniji.

(3) Zavod lahko zagotavlja sredstva za izvajanje programov usposabljanja in izobraževanja iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona.

(4) Naročnik oziroma izvajalec javnih del zagotavlja sredstva za pokrivanje razlike plač udeležencev ter ostale stroške zaposlitve.

(5) Izbor programov javnih del ter programov usposabljanja in izobraževanja iz tretjega odstavka tega člena se podrobneje uredita v podzakonskem aktu.«.

26. člen

V 54. členu se v prvem odstavku šesta alineja spremeni tako, da se glasi:

» - oskrbovalci družinskega člana v skladu z zakonom, ki ureja dolgotrajno oskrbo;«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Če oseba istočasno izpolnjuje pogoje za vključitev v obvezno zavarovanje po več podlagah, določenih v tem zakonu, se obvezno zavaruje po tisti podlagi, ki je kot prednostna zavarovalna podlaga za isto pravno razmerje določena v zakonu, ki ureja obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.«.

27. člen

V 55. členu se v drugem odstavku črtata besedilo »in šeste« ter prva alineja.

Dosedanja druga in tretja alineja postaneta prva in druga alineja.

28. člen

V prvem odstavku 61. člena se beseda »sedmega« nadomesti z besedo »drugega«.

29. člen

Besedilo 62. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Denarno nadomestilo se prve tri mesece odmeri v višini 80 odstotkov od osnove, v nadaljnjih devetih mesecih pa v višini 60 odstotkov od osnove. Po izteku tega obdobja se denarno nadomestilo odmeri v višini 50 odstotkov od osnove.

(2) Denarno nadomestilo, določeno v skladu s prejšnjim odstavkom, se zavarovancu izplačuje:

- prve tri mesece najmanj v višini 70 odstotkov minimalne plače in največ v višini 130 odstotkov minimalne plače,
- naslednje tri mesece najmanj v višini 70 odstotkov minimalne plače in največ v višini 110 odstotkov minimalne plače,
- naslednje tri mesece najmanj v višini 70 odstotkov minimalne plače in največ v višini 100 odstotkov minimalne plače,
- naslednje tri mesece najmanj v višini 70 odstotkov minimalne plače in največ v višini 90 odstotkov minimalne plače,
- po dvanajstih mesecih pa najmanj v višini 70 odstotkov minimalne plače in največ v višini 80 odstotkov minimalne plače.

(3) Če je bil zavarovanec v zadnjih desetih mesecih več kot polovico časa zaposlen s krajšim delovnim časom od polnega, ali je opravljal delo v tem obsegu na drugi pravni podlagi, se višina denarnega nadomestila odmeri sorazmerno času trajanja zaposlitve na mesec brez upoštevanja določbe drugega odstavka tega člena o najnižjem denarnem nadomestilu.

(4) Zavarovancu pripada nadomestilo za tiste dneve, ki se ob upoštevanju 40-urnega delovnega časa kot polnega delovnega časa in petdnevnega delovnega tedna štejejo kot delovni dnevi, in za dela proste dneve, določene z zakonom.

(5) Denarno nadomestilo, odmerjeno po določbah tega člena, se usklajuje v skladu z rastjo minimalne plače.«.

30. člen

V 64. členu se v prvem odstavku v četrti alineji črta vejica in besedilo »pri čemer pravica do denarnega nadomestila miruje le polovico časa vključitve v program javnih del«.

V sedmi alineji se besedilo »družinskega pomočnika« nadomesti z besedilom »oskrbovalca družinskega člana« in se besedilo »socialno varstvo« nadomesti z besedilom »dolgotrajno oskrbo«.

31. člen

V naslovu 65. člena se pred besedo »prenehanje« doda beseda »predčasno«.

V prvem odstavku se v peti alineji število »65« nadomesti s številom »67«.

Enajsta alineja se spremeni tako, da se glasi:

»- z dnem, ko mu preneha status brezposelne osebe.«.

V petem odstavku se za besedo »sodbe« doda besedilo »v delu, ki se nanaša na izplačilo plač in prispevkov«.

32. člen

V 65.a členu se prvi stavek spremeni tako, da se glasi: »Prejemniku denarnega nadomestila, ki prvič krši obveznosti iz devete alineje prvega odstavka 129. člena tega zakona, zavod v skladu z načelom zaslišanja stranke ponudi možnost, da se izjavi o vseh dejstvih in okoliščinah kršitve ter predloži dokazila v zvezi z okoliščinami kršitve.«.

33. člen

Naslov 66.a člena se spremeni tako, da se glasi: »(spodbuda za zaposlitev prejemnika denarnega nadomestila z nižjo in srednjo ravno izobrazbe)«.

V prvem odstavku se besedilo »z nedokončano osnovnošolsko izobrazbo, doseženo osnovnošolsko izobrazbo, nižjo poklicno izobrazbo ali srednješolsko izobrazbo,« nadomesti z besedilom », ki ima doseženo 1., 2., 3., 4. ali 5. raven izobrazbe po SOK in« ter se besedi »zaposlovanje« nadomesti z besedo »zaposlitev«.

34. člen

Za 66.a členom se doda nov 66.b člen, ki se glasi:

»66.b člen

(spodbuda za zaposlitev starejših prejemnikov denarnega nadomestila)

(1) Prejemniku denarnega nadomestila, starejšemu od 59 let, ki v času upravičenosti do denarnega nadomestila sklone delovno razmerje s polnim delovnim časom pri delodajalcu, ki ni njegov zadnji delodajalec pred nastankom brezposelnosti, in v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ne gre za povezano družbo zadnjega delodajalca, zavod do izteka obdobja, za katerega mu je bila navedena pravica priznana z dokončno odločbo, vendar največ še 12 mesecev po zaposlitvi, mesečno za pretekli mesec izplačuje spodbudo za zaposlitev v višini 40 odstotkov od mesečnega neto zneska denarnega nadomestila, priznanega na dan sklenitve pogodbe o zaposlitvi, če oseba ohrani zaposlitev za polni delovni čas za celotno obdobje izplačevanja spodbude za zaposlitev.

(2) Upravičenec spodbudo iz prejšnjega odstavka uveljavi z vlogo, ki jo vloži pri zavodu v 30 dneh od sklenitve pogodbe o zaposlitvi, ki jo obvezno priloži vlogi. O vlogi odloča zavod v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

(3) Za vročanje odločb, odločanje o pritožbah in uveljavljanje sodnega varstva se uporabljajo četrti do sedmi odstavek 118. člena tega zakona.

(4) Upravičenost do spodbude iz prvega odstavka tega člena preneha s prenehanjem delovnega razmerja ter ne vpliva na možnost in pogoje morebitnega ponovnega uveljavljanja pravice do denarnega nadomestila.

(5) Do spodbude iz prvega odstavka tega člena ni upravičen udeleženec javnih del.

(6) Prejemniku denarnega nadomestila, ki izpolnjuje pogoje za uveljavljanje spodbude iz tega člena in spodbude iz prejšnjega člena, se prizna spodbuda iz tega člena.«.

35. člen

V 68. členu se za četrtem odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Zavarovanec, ki pravice iz prvega odstavka tega člena ni v celoti izkoristil zaradi vključitve v delo, ki je po določbah prejšnjega odstavka tega člena razlog za prenehanje pravice, ima v primeru nastanka ponovne brezposelnosti pravico uveljavljati preostali, še neizkoriščeni del pravice do izpolnitve minimalnih pogojev za starostno upokojitev.«.

36. člen

V 69. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Zavarovancem, ki so ob ponovnem uveljavljanju pravice do denarnega nadomestila na dan nastanka brezposelnosti že dopolnili starost 59 let in 37 let zavarovalne dobe ter so v zadnjih 24 mesecih pred nastankom brezposelnosti pridobili najmanj 16 mesecev zavarovalne dobe, pri čemer se v zavarovalno dobo ne štejeta zavarovanje na podlagi desete in enajste alineje prvega odstavka 54. člena tega zakona, se denarno nadomestilo določi ob upoštevanju celotne dopolnjene zavarovalne dobe.«.

37. člen

V 72. členu se v četrti alineji besedilo »Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije« nadomesti z besedilom »Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije«.

38. člen

V 77. členu se v prvem odstavku za šesto alinejo doda sedma alineja, ki se glasi:

»– sklepa kolektivno pogodbo zavoda na strani delodajalca;«.

Dosedanja sedma alineja postane osma alineja.

39. člen

V 80. členu se v prvem odstavku število »VII« nadomesti s številom »8« in se za besedo »izobrazbe« doda besedilo »po SOK«.

40. člen

V 81. členu se v prvem odstavku število »VII« nadomesti s številom »8« in se za besedo »izobrazbe« doda besedilo »po SOK«.

41. člen

V 82. členu se v prvem odstavku število »VII« nadomesti s številom »8«.

42. člen

V poglavju »IV. poglavje IZVAJALCI UKREPOV« se naslov podpoglavja »3. JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ KADROV IN ŠTIPENDIJE« spremeni tako, da se glasi: »3. JAVNI ŠTIPENDIJSKI, RAZVOJNI, INVALIDSKI IN PREŽIVNINSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE«.

43. člen

V 102. členu se v prvem odstavku besedilo »Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije« nadomesti z besedilom »Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije«.

V drugem odstavku se pred piko doda besedilo »in samozaposlene osebe ter delodajalce, ukrep nadomeščanje na delovnem mestu in delitev delovnega mesta pa izvaja za delodajalce«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Izbor zaposlenih in samozaposlenih oseb ter izvajalcev usposabljanja in izobraževanja sklad izvede na podlagi javnega razpisa v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance ali na podlagi javnega naročila, v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje. Z javnim razpisom se lahko določi, da se vloga odda le v elektronski obliki in hkrati določi način elektronske oblike oddaje vloge.«.

44. člen

V 116. členu se v drugem odstavku prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»- če se udeleženec zaposli ali samozaposli, razen v primeru, če je vključen v program javnih del s krajšim delovnim časom od polnega in se zaposli ali samozaposli za razliko do polnega delovnega časa;«.

Druga alineja se črta.

Do sedanje tretja do osma alineja postanejo druga do sedma alineja.

45. člen

V 117. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Z namenom celostne obravnave identificiranja in razreševanja okoliščin, ki osebam iz prvega odstavka tega člena, onemogočajo delovno vključevanje in zaposlovanje oseb iz prvega odstavka tega člena si zavod in pristojni center za socialno delo, ki obravnava to osebo, na podlagi predhodne seznaitve te osebe, izmenjujeta osebne in druge podatke o brezposelni osebi, in sicer podatke o aktivnostih v zaposlitvenem načrtu, zaposlitvenih ciljih, vključevanju v storitve za trg dela, podatke o veščinah, zmožnostih za delo in prepoznanih omejitvah osebe pri vključevanju na trg dela, podatke o zdravstvenem stanju, o socialnih in drugih težavah, ki ovirajo osebo pri zaposlitvi, dogovore o aktivnem razreševanju socialne problematike ter podatke o aktivnostih, mnenjih in predlogih ukrepov obeh institucij za razreševanje problematike posameznega upravičenca. Osebni podatki iz prejšnjega stavka se lahko hranijo največ pet let od konca koledarskega leta po vnosu osebnih podatkov v zbirko, nato se izbrišejo ali na drug način uničijo, če drug zakon ne določa drugače.«.

Dosedanji tretji do osmi odstavek postanejo četrti do deveti odstavek.

V novem devetem odstavku se beseda »sedmi« nadomesti z besedo »osmi« in se za besedo »nadomestila« doda besedilo, ki se glasi: »ali upravičenec do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje«.

46. člen

V 124. členu se v prvem odstavku za besedo »zakonom« doda besedilo »in za namen posredovanja dela«.

V tretjem odstavku se za besedo »zakonu« doda besedilo »in za namen informiranja o trgu dela v povezavi z napovedmi potreb trga dela« in se za besedilom »upravljavcev:« doda beseda »zavoda,«.

V šestem odstavku se za besedo »člena« doda besedilo »in prvega odstavka 66.b člena«.

47. člen

V 124.a členu se v prvem odstavku za besedilom »pridobiva od« doda besedilo »zavoda,« in se beseda »Koncesionarji« nadomesti z besedilom »Zavod in koncesionarji«.

48. člen

V 129. členu se v prvem odstavku v enajsti alineji besedilo »prvem in četrtem« nadomesti z besedilom »prvem, drugim in petem«.

49. člen

V 137. členu se v drugi alineji za besedo »druge« doda besedilo »in šeste«.

V četrti alineji se črta besedilo »šeste,«.

50. člen

V 140. členu se v prvem odstavku v drugi alineji pika nadomesti s podpičjem in dodata tretja in četrta alineja, ki se glasita:

»- v primeru izplačil denarnega nadomestila po nastanku razloga za znižanje denarnega nadomestila pred prenehanjem v skladu s 65.a členom tega zakona;

- v primeru izplačil denarnega nadomestila po nastanku razloga za izplačevanje sorazmernega dela denarnega nadomestila v skladu s 66. členom tega zakona.«.

V drugem odstavku se besedilo tretje alineje spremeni tako, da se glasi:

»- razlog iz druge, tretje ali četrte alineje prejšnjega odstavka, ima zavod pravico od zavarovanca zahtevati vračilo neto zneskov denarnega nadomestila, izplačanih po nastanku takšnega razloga.«.

V tretjem odstavku se za besedo »zakona« doda besedilo »ali skladno z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek«, besedilo »primeru prenehanja ali mirovanja pravice do denarnega nadomestila« pa se nadomesti z besedilom »primerih iz druge, tretje in četrte alineje prvega odstavka tega člena«.

51. člen

V 146. členu se v prvem odstavku pred piko doda besedilo »ali ministrstvo«.

52. člen

V 157. členu se v drugem odstavku pred besedo »raven« doda besedilo »8.« in se besedilo »VII/2« nadomesti z besedilom »po SOK«.

53. člen

V 163. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku iz četrtega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: dejavnost) je vsako zagotavljanje dela delavcev s strani pravne ali fizične osebe, s katero ima delavec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, uporabniku, pri katerem delavec:

- opravlja delo pod nadzorom in v skladu z navodili uporabnika ali
- pretežno uporablja sredstvo za delo, ki je del izvajanja dejavnosti uporabnika in ki je v lasti ali finančnem najemu uporabnika ali ki ga je uporabnik dal v najem ali zakup pravni ali fizični osebi, ki mu zagotavlja delo delavcev ali
- opravlja delo v prostorih ali na delovišču ali v okviru izvajanja dejavnosti uporabnika in je vključen v njegov delovni proces.«.

54. člen

V 164. členu se v prvem odstavku prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»- mu v obdobju zadnjih dveh let ni bila pravnomočno izrečena globa zaradi kršitve predpisov, ki urejajo delovna razmerja, zaposlovanje in delo tujcev, varnost in zdravje pri delu, zaposlovanje na črno, trg dela ter inšpekcijski nadzor na področju delovnih razmerij, zaposlovanja in dela tujcev, varnosti in zdravja pri delu, zaposlovanja na črno in trga dela;«.

Tretja alineja se spremeni tako, da se glasi:

»- v obdobju zadnjih dveh let ni bil objavljen na seznamu davčnih zavezancev z zapadlimi neplačanimi davčnimi obveznostmi ali na seznamu nepredlagateljev obračunov davčnih

odtegljajev, ki ju objavlja Finančna uprava Republike Slovenije, in na dan vložitve vloge nima neporavnanih zapadlih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti, ki jih izterjuje Finančna uprava Republike Slovenije v vrednosti večji od 50 eurov;«.

V šesti alineji se število »30.000« nadomesti s številom »100.000«.

V šesti alineji se pika nadomesti s podpičjem in dodata sedma in osma alineja, ki se glasita:

»- ni bil pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper delovno razmerje in socialno varnost, razen kaznivih dejanj po 203. členu Kazenskega zakonika;

- ima pravna ali fizična oseba, ki ima sedež v drugi državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji, ustanovljeno podružnico na območju Republike Slovenije.«.

V drugem odstavku se beseda »šeste« nadomesti z besedo »osme«.

55. člen

V 172. členu se v prvem odstavku število »12« nadomesti s številom »24« in se besedilo »Uradni list RS, št. 21/13 in 78/13 – popr.« nadomesti z besedilom »Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23 in 136/23 – ZIUZDS«.

V drugem odstavku se število »12« nadomesti s številom »24«.

V tretjem odstavku se v drugi alineji beseda »šeste« nadomesti z besedo »osme« in se doda nova šesta alineja, ki se glasi:

»- od Inšpektorata Republike Slovenije za delo pridobi podatek, da je inšpektor pri istem delodajalcu za zagotavljanje dela več kot dvakrat v zadnjih 24 mesecih pravnomočno izrekel globo za kršitve iz 217. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23 in 136/23 – ZIUZDS) ali podatek, da je inšpektor pri istem delodajalcu za zagotavljanje dela večkrat v zadnjih 24 mesecih ugotovil kršitev predpisov, ki urejajo delovna razmerja, zaposlovanje in delo tujcev, varnost in zdravje pri delu, zaposlovanje na črno ter trg dela.«.

V šestem odstavku se v tretji alineji besedilo »četrte in pete« nadomesti z besedilom »četrte, pete in šeste«.

56. člen

V 175. členu se v prvem odstavku beseda »tretji« nadomesti z besedo »četrti«.

57. člen

V 179. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Z globo od 10.000 eurov do 50.000 eurov se za prekršek kaznuje delodajalec, ki zagotavlja delo delavcev uporabniku na način iz prvega odstavka 163. člena tega zakona, ne da bi sklepal pogodbe o zaposlitvi z delavci zaradi zagotavljanja njihovega dela uporabniku ali pridobil dovoljenje

za opravljanje dejavnosti iz 167. člena tega zakona ali bil vpisan v register domačih pravnih in fizičnih oseb za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku ali v evidenco tujih pravnih in fizičnih oseb za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku (drugi odstavek 163. člena).«.

V drugem odstavku se črta besedilo »za zagotavljanje dela«.

V tretjem odstavku se črta besedilo »za zagotavljanje dela«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

58. člen

(Zakon o delovnih razmerjih)

V Zakonu o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23 in 136/23 – ZIUZDS) se za 67.a členom doda novi 67.b člen, ki se glasi:

»67.b člen

(krajši delovni čas delavca pred upokojitvijo)

(1) Delodajalec in delavec, ki je dopolnil starost 60 let ali ima dopolnjenih 35 let pokojninske dobe, razen delavec iz drugega odstavka 73. člena tega zakona, se lahko v času trajanja delovnega razmerja za polni delovni čas ne glede na drugi odstavek 49. člena tega zakona s spremembo pogodbe o zaposlitvi dogovorita, da bo delavec opravljal delo s krajšim delovnim časom v obsegu 80 odstotkov polnega delovnega časa v skladu s tem členom.

(2) V primeru dogovora o prenehanju dela s krajšim delovnim časom delavec nadaljuje z opravljanjem dela pod pogoji pred spremembo pogodbe o zaposlitvi iz prvega odstavka tega člena.

(3) Delavec, ki dela krajši delovni čas v skladu s tem členom, ima pravice in obveznosti iz delovnega razmerja kot delavec, ki dela krajši delovni čas v skladu s 67. členom tega zakona. Ne glede na prejšnji stavek delavec in delodajalec v spremembi pogodbe o zaposlitvi iz prvega odstavka tega člena določita znesek osnovne plače delavca, ki mora biti v višini 90 odstotkov zneska osnovne plače delavca za polni delovni čas.

(4) Ne glede na 199. člen tega zakona delavec, ki dela krajši delovni čas v skladu s tem členom, ne more podati soglasja k nadurnemu delu in z delodajalcem ne sme skleniti druge pogodbe o opravljanju dela.

(5) Delavec, ki dela krajši delovni čas v skladu s tem členom, ima pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja kot delavec, ki dela polni delovni čas.

(6) Delavec, ki je izrabil pravico po tem členu, lahko koristi pravice do izplačila dela pokojnine po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, v sorazmernem deležu glede na dejansko delovno obveznost.

(7) Dogovor iz tega člena se lahko sklene, če delavec ali njegov družinski član ni z delodajalcem povezana oseba. Za povezano osebo se šteje družinski član ali katerakoli oseba, ki jo nadzira oziroma običajno nadzira delavec ali njegov družinski član. Za družinskega člana se šteje zakonec, prednik ali potomec delavca. Šteje se, da oseba nadzira drugo osebo, kadar ima lastniški delež ali pravico do lastniškega deleža v višini najmanj 25 % v obliki vrednosti vseh deležev ali v obliki

glasovalne pravice na podlagi lastniških deležev v konkretni osebi. Za namene določitve nadzora se šteje, da ima določena oseba v lasti vse lastniške deleže, ki jih ima neposredno ali posredno v lasti katerakoli oseba, ki je povezana s to določeno osebo.

(8) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko spremembo pogodbe o zaposlitvi v skladu s tem členom dogovori tudi delavec, ki v letu 2026 ali v letu 2027 izpolni pogoj starosti 58 let. V nadaljnjih osmih letih do uveljavitve starosti 60 let se pogoj starosti za delavca zvišuje vsako leto za tri mesece.

59. člen

(sklepanje pogodb o zaposlitvi za delovna mesta samostojnih svetovalcev)

Javni uslužbenci zavoda, ki na dan uveljavitve tega zakona izvajajo storitve vseživljenjske karijerne orientacije in posredovanje zaposlitve, na podlagi izpolnjenih pogojev iz tretjega stavka drugega odstavka 189. člena Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE) pa zasedajo stopnjevani delovni mesti samostojni svetovalci II (šifra K017011) ali samostojni svetovalci III (šifra K017012), lahko s pridobljeno VI/2 ravno izobrazbe sklepajo pogodbe o zaposlitvi za delovna mesta samostojni svetovalci II (šifra K017011) in tudi samostojni svetovalci I (šifra K017010), če izpolnjujejo preostale pogoje za zasedbo delovnega mesta, vendar najdlje pet let po uveljavitvi zakona.

60. člen

(zavarovanje za primer brezposelnosti oskrbovalca družinskega člana)

Do vzpostavitve enotnega informacijskega sistema po zakonu, ki ureja dolgotrajno oskrbo, je zavezanec za plačilo prispevka zavarovanca za primer brezposelnosti za oskrbovalca družinskega člana zavarovanec in zavezanec za plačilo prispevka in delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnosti oskrbovalca družinskega člana je do vzpostavitve enotnega informacijskega sistema Republika Slovenija.

61. člen

(vložene vloge in pridobljene pravice)

(1) O vlogah za uveljavitev pravic iz zavarovanja za primer brezposelnosti, ki so bile vložene pred uveljavitvijo tega zakona, se odloči po določbah Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE).

(2) Zavarovanec, ki je pridobil pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti do uveljavitve tega zakona, zadrži te pravice v obsegu in trajanju po določbah Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE).

62. člen
(začetek uporabe)

(1) Določbe novega 66.b člena in 140. člena se začeta uporabljati štiri mesece od uveljavitve tega zakona. Do takrat se uporabljajo določbe Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE).

(2) Določbe spremenjenega drugega in tretjega odstavka 62. člena ter 68. člena se začnejo uporabljati z dnem 1. 1. 2026. Do takrat se uporabljajo določbe Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE).

(3) Ne glede na določbo drugega odstavka 69. člena zakona, se izjema od načela izkoriščenosti zavarovalne dobe upošteva za zavarovance, ki v letu 2026 izpolnijo pogoj starosti 57 let in 37 let zavarovalne dobe, in ki v letu 2027 izpolnijo pogoj starosti 58 let in 37 let zavarovalne dobe. Do 31. 12. 2025 se uporabljajo določbe Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE).

(4) Brezposelnim osebam, ki so že pridobile pravico do denarnega nadomestila, in brezposelnim osebam, ki so vlogo za priznanje pravice do denarnega nadomestila za brezposelnost vložile pred 1. 1. 2026, se višina denarnega nadomestila ponovno odmeri in izplačuje oziroma odmeri in izplačuje v skladu s spremenjenim drugim odstavkom 62. člena ZUTD.

(5) Določba spremenjenega 27.f člena se začne uporabljati za izplačila od prvega dne v drugem mesecu, ki sledi mesecu uveljavitve tega zakona. Do takrat se uporabljajo določbe Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE).

(6) Določbi spremenjenega 9. člena in 5. alineje prvega odstavka 65. člena se začeta uporabljati z začetkom uporabe zakona o spremembi in dopolnitvi zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(7) Novi 67.b člen Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23 in 136/23 – ZIUZDS) se začne uporabljati 1. 1. 2026. Vlada Republike Slovenije bo za namene spremljanja učinkovitosti ukrepa z vidika povečevanja delovne aktivnosti starejših delavcev in pozitivnega učinka na sisteme socialnih zavarovanj na podlagi podatkov o delovni aktivnosti starejših od 55 let, podatkov o dejanski upokojitveni starosti oziroma deležu oseb, ki ostanejo delovno aktivne po izpolnitvi upokojitvenih pogojev, in podatkov o brezposelnosti starejših od 55 let ter z vidika učinka na javnofinančne prihodke po dveh letih od uveljavitve tega zakona pripravila analizo ukrepa, z njo seznanila socialne partnerje in z njimi opravila razpravo o primernosti ukrepa.

63. člen
(dokončanje postopkov odprtih javnih povabil)

Postopki javnih povabil, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-

1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE).

64. člen

(Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja)

Ne glede na četrty in peti odstavek 135. c člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja - ZOFVI (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr., 25/17 – ZVaj, 123/21, 172/21, 207/21, 105/22 – ZZNŠPP, 141/22, 158/22 – ZDoh-2AA in 71/23 in 22/25 – ZZZRO-1) ima tudi Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, ki posreduje začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6.b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 59/07 – ZŠtip, 51/10 – odl. US, 80/10 – ZUTD in 95/14 – ZUJF-C), na podlagi podatka o EMŠO dijaka, študenta in udeleženca izobraževanja odraslih, ki nameravajo opravljati začasna in občasna dela kot dijaki, študenti in udeleženci izobraževanja odraslih, pravico do povezave in naslednjih podatkov iz centralne evidence:

- ime in naslov vzgojno-izobraževalnega zavoda ter matične številke poslovnega subjekta (šifra PRS),
- vzgojno-izobraževalni ali študijski program ter evidenčna številka iz uradnega registra programov (vrsta in področje izobraževanja po KLASIUS),
- način izobraževanja, če je način izobraževanja izredni,
- letnik,
- status udeleženca,
- datum začetka izobraževanja v vzgojno-izobraževalnem ali študijskem programu,
- datum izpisa iz šole.

65. člen

(dajatev in dodatna dajatev od začasnega in občasnega dela za dijake in študente za zavod)

Ne glede na določbo šestega odstavka 6. člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti zavod, ki posreduje začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6.b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti od prejemov, izplačanih tem osebam, obračunava dajatev v višini 16 odstotkov in nameni:

- 76,3 odstotka obračunanih sredstev v proračunski sklad ministrstva,
- 23,7 odstotka obračunanih sredstev za delovanje Študentske organizacije Slovenije.

Osnova za obračun dajatve iz prejšnjega odstavka je fakturirani prihodek od dejavnosti posredovanja začasnih in občnih del osebam iz drugega odstavka 6.b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti za pretekli mesec. Zavod izračuna del dajatve za sofinanciranje štipendij na obračunu, ki ga davčnemu organu predložijo najpozneje do 18. dne v mesecu za pretekli mesec. Obračunana sredstva iz dela dajatve za sofinanciranje štipendij mora zavod plačati v proračun Republike Slovenije, za proračunski sklad ministrstva, pristojnega za delo, ustanovljenega na podlagi 129. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odločba US in

46/13 – ZIPRS1314-A), na dan predložitve obračuna davčnemu organu. Podrobnejša navodila za obračun in plačilo dela koncesijske dajatve iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za finance.

Poleg dajatve iz prvega odstavka zavod od izplačanih prejemkov zaračunava tudi dodatno dajatev v višini 2 odstotkov, kot jo določa Zakon o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov. Osnova za obračun dajatve iz tega odstavka je fakturirani prihodek od dejavnosti posredovanja začasnih in občnih del osebam iz drugega odstavka 6.b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti za pretekli mesec. Obračunana sredstva iz dajatve mora zavod plačati v proračun Republike Slovenije, za proračunski sklad ministrstva, v skladu z Zakonom o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov (Uradni list RS, št. 24/07 – uradno prečiščeno besedilo in 79/17). Podrobnejša navodila za obračun in plačilo dajatve iz tega odstavka predpiše minister, pristojen za finance.

66. člen

(uporaba podzakonskega akta)

Določba prve alineje drugega odstavka 193. člena Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE) se spremeni tako, da se glasi:

»- določbe Pravilnika o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje (Uradni list RS, št. 139/06), ki se nanašajo na posredovanje začasnih in občnih del dijakom in študentom, uporabljajo do začetka uporabe zakona, ki bo urejal posredovanje začasnih in občnih del dijakom in študentom, in se smiselno uporabljajo tudi za izvajanje posredovanja začasnih in občnih del dijakom in študentom, ki jih posreduje zavod;«.

67. člen

(upravni postopki)

(1) O vlogah za vpis v register in evidenco, ki so bile na ministrstvo, pristojno za delo, vložene pred začetkom uveljavitve tega zakona, odloči ministrstvo, pristojno za delo, po določbah Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE) in Pravilnika za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku (Uradni list RS, št. 15/14, 38/15 in 90/15). Po vpisu v register ali evidenco delodajalec za zagotavljanje dela ministrstvu, pristojnemu za delo, v šestih mesecih od vpisa v register ali evidenco predloži dokazila o izpolnjevanju pogojev iz 164. člena zakona, ki jih ni mogoče pridobiti po uradni dolžnosti.

(2) Če ministrstvo, pristojno za delo, ugotovi, da delodajalec za zagotavljanje dela iz prejšnjega odstavka izpolnjuje pogoje iz 164. člena zakona, mu izda novo dovoljenje za opravljanje dejavnosti iz 167. člena zakona in razveljavi dovoljenje, ki mu je bilo izdano na podlagi prejšnjih predpisov. Če delodajalec za zagotavljanje dela pogojev ne izpolnjuje, ministrstvo, pristojno za delo, izda odločbo o izbrisu delodajalca za zagotavljanje dela iz registra ali evidence iz 163. člena zakona.

(3) Delodajalci za zagotavljanje dela, ki so na dan začetka uveljavitve tega zakona vpisani v register ali evidenco, v šestih mesecih od začetka uveljavitve tega zakona ministrstvu, pristojnemu

za delo, predložijo dokazila o izpolnjevanju pogojev iz 164. člena zakona, ki jih ni mogoče pridobiti po uradni dolžnosti. Delodajalci za zagotavljanje dela, ki so na dan začetka uveljavitve tega zakona vpisani v evidenco ministrstvu, pristojnemu za delo, predložijo tudi kopijo listine iz prvega odstavka 169. člena zakona.

(4) Če ministrstvo, pristojno za delo, ugotovi, da delodajalec za zagotavljanje dela iz prejšnjega odstavka izpolnjuje pogoje iz 164. člena zakona in pogoj iz prvega odstavka 169. člena zakona, mu izda novo dovoljenje za opravljanje dejavnosti iz 167. člena zakona in razveljavi dovoljenje, ki mu je bilo izdano na podlagi prejšnjih predpisov. Če delodajalec za zagotavljanje dela pogojev ne izpolnjuje, ministrstvo, pristojno za delo, izda odločbo o izbrisu delodajalca za zagotavljanje dela iz registra ali evidence iz 163. člena zakona.

(5) Delodajalci za zagotavljanje dela, ki so sprožili upravni spor zoper odločbo o odvzemu dovoljenja in izbrisa iz registra ali evidence in postopek še ni končan, opravljajo dejavnost na podlagi obstoječega dovoljenja. Če upravno sodišče tožbo zoper odločbo o odvzemu dovoljenja in izbrisa iz registra ali evidence zavrne ali zavrže, lahko delodajalec za zagotavljanje dela ponovno pridobi dovoljenje za opravljanje dejavnosti in se ponovno vpiše v register ali evidenco skladno s šestim odstavkom 172. člena zakona. Če upravno sodišče tožbi zoper odločbo o odvzemu dovoljenja in izbrisa iz registra ali evidence ugotovi in zadeve ne vrne v ponovno odločanje, delodajalec za zagotavljanje dela v šestih mesecih od pravnomočnosti odločitve sodišča ministrstvu, pristojnemu za delo, predloži dokazila o izpolnjevanju pogojev iz 164. člena zakona, ki jih ni mogoče pridobiti po uradni dolžnosti. Delodajalec, ki je vpisan v evidenco, ministrstvu, pristojnemu za delo, predloži tudi kopijo listine iz prvega odstavka 169. člena zakona.

(6) Če ministrstvo, pristojno za delo, ugotovi, da delodajalec za zagotavljanje dela iz prejšnjega odstavka izpolnjuje pogoje iz 164. člena zakona in pogoj iz prvega odstavka 169. člena zakona, mu izda novo dovoljenje za opravljanje dejavnosti iz 167. člena zakona in razveljavi dovoljenje, ki mu je bilo izdano na podlagi prejšnjih predpisov. Če delodajalec za zagotavljanje dela pogojev ne izpolnjuje, ministrstvo, pristojno za delo, izda odločbo o izbrisu delodajalca za zagotavljanje dela iz registra ali evidence iz 163. člena zakona.

68. člen

(Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ – ZUJF-C)

Ne glede na 3., 4. in 5. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ – ZUJF-C (Uradni list RS, št. 95/14) je zavezanec za plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje delodajalcev, prispevkov za zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen, prispevkov za zdravstveno zavarovanje in za plačilo davka za osebe iz drugega odstavka 6.b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, poleg organizacij, tudi Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

69. člen

(podzakonski akti)

Minister, pristojen za delo, uskladi določbe Pravilnika za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku (Uradni list RS, št. 15/14, 38/15 in 90/15) s tem zakonom v dveh mesecih od njegove uveljavitve.

70. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

II. OBRAZLOŽITEV K ČLENOM

K 1. členu:

Besedilo sedme točke 5. člena se uskladi z besedilom prvega odstavka 47. člena zakona ter se določi, da se javno povabilo izvede po predpisih, ki urejajo javne finance, in ne po predpisih, ki urejajo izvrševanje proračuna, kot to določa veljavna določba.

V besedilo desete točke 5. člena se ustrezno določi veljavna pravna podlaga za pomen pojma ranljive skupine na trgu dela.

Z namenom jasnosti se doda nova 13. točka, s katero se določi opredelitev pojma sredstva za delo po vzoru ureditve v zakonu, ki ureja varnost in zdravje pri delu.

Zaradi novega drugega odstavka 8.a člena zakona se doda nova 16. točka 5. člena, ki določa, da višja sila pomeni vsak nepredvidljiv izjemen dogodek ali okoliščino zunaj nadzora brezposelne osebe, ki ji preprečuje izpolnitev ali izpolnjevanje katere od obveznosti po tem zakonu, pri čemer dogodka ali okoliščine ni bilo mogoče pričakovati, predvidevati ali nanj računati ali se mu izogniti ali ga odvrniti.

Zaradi nove 13. in 16. točke 5. člena se naslednje točke ustrezno preštevilčijo.

K 2. členu

Drugi odstavek 7. člena se spremeni na način, da zavod v vsakem primeru ne izvede javne objave prostega delovnega mesta oziroma vrste dela iz prvega odstavka, ki ni v skladu s tem zakonom, predpisi, ki urejajo delovna razmerja, in predpisi, ki urejajo preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, ali v zvezi s katero obstajajo okoliščine, ki kažejo na to, da ni namenjena zaposlitvi na prosta delovna mesta pri delodajalcu, ki jo je predlagal. Na podlagi veljavne ureditve je odločitev o javni objavi prostega delovnega mesta stvar proste presoje zavoda, s predlagano spremembo pa zavod v navedenih primerih javne objave ne izvede. V drugem odstavku se določi, da zavod lahko zavrne javno objavo prostega delovnega mesta oziroma vrste dela tudi delodajalcu iz prvega in drugega odstavka 27. člena tega zakona (to je delodajalcu, ki je voden v evidenci delodajalcev z negativnimi referencami).

V novem, tretjem odstavku se določa, da zavod o zavrnitvi javne objave prostega delovnega mesta oziroma vrste dela izda odločbo, s čimer se zagotovi tudi pravna varnost delodajalcev. Pritožba zoper odločbo zavoda ne zadrži izvršitve odločbe, saj je v skladu z javnim interesom, da zavod ne objavi prostega delovnega mesta, ki bi bilo v nasprotju z določbami delovnopravne zakonodaje.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

Z namenom zaščite iskalcev zaposlitve, ki spremljajo javne objave prostih delovnih mest pri zavodu, se doda nov, peti odstavek, s katerim se določi, da se v javni objavi prostega delovnega mesta poda še informacija, da gre za delodajalca z negativnimi referencami, če gre za delodajalca, ki je v evidenci delodajalcev z negativnimi referencami voden neprekinjeno več kot 6 mesecev.

Dosedanji četrti odstavek postane šesti odstavek.

K 3. členu

Z navedenim členom se uredi objava potrebe po začasem in občasem delu dijakov in študentov pri Zavodu (npr. na spletni strani ali portalu za študentsko delo). Zavod ni obvezan objaviti potrebe po delu, ki ni v skladu z določbami Zakona o delovnih razmerjih, ki se v primeru občasnega ali

začasnega opravljanja dela dijakov in študentov uporabljajo v skladu z 211. členom Zakona o delovnih razmerjih (prepoved diskriminacije, enaka obravnava glede na spol, delovni čas, odmori in počitki, posebno varstvo delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti, ter odškodninska odgovornost) Zavod prav tako ni obvezan objaviti potrebe po začasnem in občasnem delu dijakov in študentov delodajalcem, ki so na dan predvidene objave objavljeni na seznamu davčnih zavezancev z zapadlimi neplačanimi davčnimi obveznostmi in na seznamu nepredlagateljev obračunov davčnih odtegljajev, ki ju objavlja Finančna uprava Republike Slovenije. Zavod ne objavi potrebe po začasnem in občasnem delu dijakov in študentov delodajalca, ki se vodi v evidenci delodajalcev z negativnimi referencami.

K 4. členu

V 8.a členu se doda novi, drugi odstavek, ki določa, da se brezposelni osebi, ki ni pristopila k opravljanju izpita iz znanja slovenskega jezika zaradi višje sile in zato izpita ni opravila v roku iz 12 mesecev po prijavi v evidenco brezposelnih oseb, 12 mesečni rok za opravo izpita iz slovenskega jezika (ki ga določa prvi odstavek 8.a člena) podaljša za dvanajst mesecev. Definicija višje sile je opredeljena v novi 16. točki 5. člena zakona, v skladu s katero višja sila pomeni vsak nepredvidljiv izjemen dogodek ali okoliščino zunaj nadzora brezposelne osebe, ki ji preprečuje izpolnitev ali izpolnjevanje katere od obveznosti po tem zakonu, pri čemer dogodka ali okoliščine ni bilo mogoče pričakovati, predvidevati ali nanj računati ali se mu izogniti ali ga odvrniti. Glede na navedeno se kot višja sila šteje lahko tudi nezmožnost opravljanja izpita zaradi bolezni in primeri, če ni na voljo prostega mesta na tečaju oziroma se je brezposelna oseba prijavila na izpit, pa ga v roku ni mogla opraviti, ker ni bilo prostih terminov za opravljanje izpita. Hkrati se osebi omogoča, da se na tečaj in izpit preko programov aktivne politike zaposlovanja lahko vključi večkrat.

Dosedanji drugi in nadaljnji odstavki se ustrezno preštevilčijo. V novem tretjem odstavku pa se ustrezno določi sklic na prvi in drugi odstavek.

K 5. členu

V prvem odstavku 9. člena se spreminja definicija zmožnosti za delo (ki je eden od pogojev za priznanje statusa brezposelnosti), in sicer na način, da se za dela zmožno šteje oseba od dopolnjenega 15. leta do 67. leta (in ne več do 65. leta). Navedeno se spreminja zaradi spremenjenega upokojitvenega pogoja, določenega z novelo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, v skladu s katero se postopno spreminja temeljni upokojitveni pogoj starosti iz 65 let na 67 let.

V četrtem odstavku se zaradi preštevilčenja odstavkov v 117. členu ZUTD beseda »osmim« nadomesti z besedo »devetim«.

K 6. členu

Sprememba v tretjem odstavku 11. člena zakona predstavlja nomotehnično uskladitev zaradi novega drugega odstavka 8.a člena zakona.

K 7. členu

V skladu s predlagano dopolnitvijo v drugem odstavku 18. člena zakona se dopolni 2. alineja tretjega odstavka 18. člena tako, da se kot aktivnost vseživljenjske karijerne orientacije šteje tudi samostojno učenje.

K 8. členu

Za potrebe spremljanja in informiranja o stanju na trgu dela se ustrezno dopolnjujeta veljavna prvi in četrti odstavek 19. člena, predvsem z namenom, da se obstoječe informacije, ki so širši javnosti že na voljo, dopolnijo še z informacijami, ki jih bo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) skupaj z zavodom pripravljalo v okviru aktivnosti napovedovanja potreb na trgu dela (gre za kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni vidik napovedovanja potreb na trgu dela).

Doda se nov osmi odstavek, s katerim se določa, da se informacije o možnostih zaposlovanja v Republiki Sloveniji lahko nudijo tudi državljanom tretjih držav v državah izvora, saj se trg dela v Sloveniji sooča z velikim pomanjkanjem delovne sile.

Dosedanji osmi odstavek postane deveti odstavek in se zaradi novega osmega odstavka dopolni na način, da se določi, da prijava pri zavodu ni potrebna tudi v primeru pridobitve informacij o možnostih zaposlovanja za državljane tretjih držav iz novega, osmega odstavka.

K 9. členu

Zaradi povečanja kompetenc posameznikov, ki so v fazi načrtovanja kariere in samostojno vodijo karierno pot ter povečanja njihovih zaposlitvenih možnosti se z dopolnitvijo drugega odstavka 20. člena zakona želi omogočiti posameznikom ne glede na status prijave na zavodu dostop do samostojnega učenja preko spletnih vsebin z dostopom do spletne platforme. Spletna platforma bo vključevala vsebine, ki se nanašajo na zaposlovanje v Sloveniji, pravice in dolžnosti iz delovnega razmerja, zdravje in varstvo pri delu, kompetence posameznih delovnih oz. poklicnih področij, učenje slovenščine kot tujega jezika splošno in po poklicnih posebnostih ipd. Vsebina spletne platforme se bo dopolnjevala z aktualnimi vsebinami glede na potrebe trga dela. Z dostopom vsem osebam (tujci, zaposleni, iskalci, NEET....) se omogoča, da se vključijo v samostojen učni proces in si povečujejo možnosti zaposlitve in/ali vključitev v družbo v primeru tujcev-družinskih članov.

Z dopolnitvijo tretjega odstavka se določa, da se samostojno učenje zagotavlja vsem osebam.

K 10. členu

S spremenjenim prvim in drugim odstavkom 22. člena se spremeni opredelitev poglobljenega kariernega svetovanja.

V 22. členu se doda novi tretji odstavek, s katerim se opredeli nova storitev zavoda, in sicer zaposlitvena podpora. Storitev poglobljenega svetovanja se nudi osebam, za katere se tekom obravnave ugotovi, da potrebujejo še dodatno, poglobljeno svetovanje. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je v letu 2024 aktivno sodelovalo z OECD v okviru projekta za Slovenijo, ki je del projekta, ki ga financira EU/EK, izvaja pa OECD: »Skupna OECD EU – analiza politik trga dela« in »Pilotne študije o oceni učinka politik zaposlovanja in socialnih politik z uporabo povezanih administrativnih in anketnih podatkov. Ključno priporočilo evalvacije OECD je, da bi Slovenija morala razmisliti tudi o uvedbi novih programov za pomoč prikrajšanim iskalcem zaposlitve, ki združujejo (subvencionirano) zaposlitev z delodajalci v zasebnem sektorju v kombinaciji s strokovno podporo zaposlenim. Spodbude za zaposlovanje v Sloveniji bi lahko okrepili, da bi bolje podprli najbolj ranljive skupine: podporo iskalcem zaposlitve, ki jih je težko zaposliti, bi lahko okrepili z vključitvijo svetovanja po zaposlitvi v spodbude za zaposlovanje. To bi lahko storili z zaposlitvijo dodatnega osebja pri upravičencu. Takšne storitve bi lahko zagotovile tudi razumen alternativni kanal za pomoč najbolj ranljivim skupinam, s čimer bi se preusmeril poudarek s sedanjih programov javnih del (za katere se pretekle ocene niso izkazale za tako učinkovite).

Zaposlitvena podpora z brezposelnimi osebami je podpora in spremljanje posameznikov po tem, ko so se že zaposlili. Cilj zaposlitvene podpore je povečati verjetnost ohranitve zaposlitve in uspešno vključevanje v delovno okolje. Zagotavlja se osebam, ki so na novo zaposlene prek programov aktivne politike zaposlovanja, in potrebujejo dodatno podporo pri vključevanju v delovno okolje in njihovim delodajalcem. Zaposlitvena podpora je še posebej pomembna za dolgotrajno brezposelne, mlade brez izkušenj, osebe s posebnimi potrebami ali socialno ranljive skupine. Aktivnosti zaposlitvene podpore so:

Spremljanje prilagajanja – preverjanje, kako se oseba znajde na novem delovnem mestu in ali potrebuje dodatno pomoč, prilagajanje delovnega mesta.

Svetovanje in mentorstvo – individualna ali skupinska podpora pri reševanju izzivov na delovnem mestu.

Komunikacija z delodajalcem – posredovanje med zaposlenim in delodajalcem, če pride do nesporazumov ali težav.

Dodatno usposabljanje – pomoč pri pridobivanju dodatnih znanj ali spretnosti, če so potrebne za dolgoročno zaposlitev.

Psihosocialna podpora – pomoč pri premagovanju osebnih ali družinskih težav, ki bi lahko vplivale na zaposlitev.

Reševanje kriznih situacij – posredovanje v primeru težav, ki bi lahko vodile v izgubo zaposlitve.

Tretji, četrti in peti odstavek se preštevilčijo in postanejo četrti, peti in šesti odstavek.

K 11. členu

V prvem odstavku 27. člena se črta beseda »objavljeno«.

Z novim, drugim odstavkom 27. člena se uvaja možnost, da zavod lahko zavrne posredovanje delavcev tudi delodajalcem, katerim je bilo v upravnem postopku izrečeno opozorilo ali zoper katere je bil uveden prekrškovni postopek pri Inšpektoratu Republike Slovenije za delo ali Finančni upravi Republike Slovenije, in delodajalcem, pri katerih je zavod v okviru nadzora iz 160. člena zakona (tj. nadzor nad izpolnjevanjem sprejetih pogodbenih obveznosti in namensko porabo sredstev APZ) izrekel ukrep v skladu s 161. členom zakona. Z navedeno določbo se zavaruje brezposelne osebe, ki so se sicer na napotnico zavoda, da se pri določenem delodajalcu zglasijo na razgovoru za zaposlitev in pošljejo prijavo za prosto delovno mesto, dolžne odzvat v skladu z zakonskimi določbami.

Drugi odstavek se preštevilči v tretji odstavek ter se ustrezno določi sklic na prvi in drugi odstavek tega člena.

K 12. členu

S spremenjenim 27.c členom se določa nova omejitev števila ur začasnega ali občasnega dela upokojencev, in sicer se iz 60 ur na mesec zvišuje na 85 ur na mesec, število ur opravljenega začasnega ali občasnega dela se v skladu z navedeno spremembo sorazmerno zvišuje tudi v nadaljnjih določbah 27.c člena.

Izračun najnižje bruto urne postavke upravičenca za opravljeno uro začasnega ali občasnega dela se določi na način, da se določi enak izračun, kot je določen za opravljanje začasnega in občasnega dela dijakov in študentov. V skladu s 130.c členom Zakona za uravnoteženje javnih financ – ZUJF (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19, 174/20 – ZIPRS2122 in 139/22 – ZSPJS-AA) bruto urna postavka osebe iz drugega odstavka 6.b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti za opravljeno uro začasnih in občnih del ne sme biti nižja od zneska minimalne plače, preračunanega na uro dela povprečne mesečne delovne obveznosti za polni delovni čas, tako da se upošteva, da povprečna mesečna delovna obveznost za polni delovni čas znaša 174 ur. Upošteva se navedeno se določa, da se najnižja bruto urna postavka upravičenca za opravljeno uro začasnega ali občasnega dela določi tako, da se znesek minimalne plače, preračuna na uro dela povprečne mesečne delovne obveznosti za polni delovni čas, pri čemer se upošteva, da povprečna mesečna delovna obveznost za polni delovni čas znaša 174 ur. Najvišji letni dohodek za opravljeno začasno in občasno delo pa je po novem določen v višini 12-kratnika minimalne plače.

K 13. členu

V veljavnem tretjem odstavku 27.f člena je določen rok za plačilo dajatev, ki se obračunajo od prejemkov, izplačanih zaradi opravljenega začasnega ali občasnega dela na način, da se dajatev plača na dan izplačila dohodka. Navedeni rok se spreminja tako, da morajo biti te dajatve plačane najpozneje v petih dneh od izplačila dohodka. S predlagano spremembo se navedeni rok poenoten z roki, ki veljajo za oddajo obračuna in plačila prispevkov za socialno varnost. S spremembo roka

bo lahko FURS tudi za te dajatve omogočila plačilo z e-računom, kot to že zagotavlja za dajatve, obračunane v primeru izplačila drugih dohodkov. Plačilo dajatev z e-računom za zavezance pomeni poenostavitev plačevanja obveznosti, saj je plačilni nalog za plačilo obveznosti na podlagi predloženega obračuna davka posredovan neposredno v spletno banko zavezanca, kjer le še potrdi plačilni nalog.

K 14. členu

Z dopolnitvijo v prvem odstavku 30. člena zakona se dopolnjuje namen neformalnega izobraževanja. Kot izhaja iz sedmega odstavka 30. člena, se v izobraževanje vključijo tudi zaposlene osebe, s čimer se preprečuje izguba njihove zaposlitve oziroma vzpodbuja ohranitev delovnega mesta in delodajalci, kar jim zagotavlja konkurenčnost na trgu.

Tretji odstavek se dopolni na način, da se določi, da se nova znanja in kompetence lahko pridobi tudi s strani izvajalca ukrepa, izbranega z javnim razpisom ali javnim naročilom, s čimer se navedeni odstavek uskladi z dopolnitvijo v četrtem odstavku 102. člena.

Sedmi odstavek se dopolni na način, da se določi, da se v izobraževanje vključijo tudi samozaposlene osebe, s čimer se navedeni odstavek uskladi z dopolnitvijo v drugem odstavku 102. člena ZUTD.

K 15. členu

V 37. členu se doda novi, četrti odstavek, v katerem se določi, da se delodajalcem, vključenim v ukrepe APZ, in zunanjim izvajalcem aktivnosti APZ lahko zagotavlja celotno ali delno pokrivanje stroškov, ki so določeni v podzakonskem aktu, to je v Pravilniku o izvajanju ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

K 16. členu

Zaradi preglednosti zakona se v 2. podpoglavju zakona za 37. členom člen doda nov oddelek, ki se glasi »2.1 oddelek: Izbor in register zunanjih izvajalcev aktivnosti programov Aktivne politike zaposlovanja«.

K 17. členu

Prvi odstavek 38. člena se uskladi s predlogom četrtega odstavka 102. člena, kjer sklad izvajalce usposabljanja in izobraževanja izbere na podlagi javnega razpisa v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance ali na podlagi javnega naročila, v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje.

Drugi odstavek 38. člena zakona se dopolnjuje tako, da se za zunanje izvajalce aktivnosti programov APZ štejejo tudi izvajalci, vpisani v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja pri ministrstvu, pristojnem za izobraževanje.

K 18. členu

Zaradi preglednosti zakona se v 2. podpoglavju zakona za 46. členom dodajo nov oddelek, ki se glasi »2.2 oddelek: Izbor delodajalcev, ki bodo vključeni v izvajanje aktivnosti programov Aktivne politike zaposlovanja«.

K 19. členu

V postopku javnega povabila k oddaji ponudb se upoštevajo pravila, ki sicer veljajo za javni razpis, po predpisih, ki urejajo javne finance, in sicer Zakon o javnih financah, (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-1O, 76/23 in 24/25 – ZFisP-1 ; v nadaljnjem besedilu: ZJF) in na njegovi podlagi sprejeta Uredba o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog (Uradni list RS, št. 56/11), razen če ta zakon določa drugače.

Skladno s sodno prakso odločanje o prejeti ponudbi ne predstavlja upravne zadeve v smislu 2. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno

besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb; v nadaljnjem besedilu: ZUP). Pridobitev sredstev na podlagi javnega povabila oziroma javnih razpisov in pozivov je namreč bodoče negotovo dejstvo, odvisno od razpoložljivih sredstev, izpolnjevanja predpisanih pogojev oziroma meril vseh konkurentov, in ne pravica, ki bi bila kot takšna iztožljiva. Prav tako se s tem zakonom ne določa, da bi se v tej stvari vodil upravni postopek, odločalo v upravnem postopku ali izdalo upravno odločbo oziroma to zaradi varstva javnega interesa ne izhaja iz narave stvari (drugi odstavek 2. člena ZUP). Narava konkurenčnega postopka za pridobitev javnih sredstev je namreč bistveno drugačna od narave klasične upravne zadeve, kjer je v ospredju nasprotje med posamičnim in javnim interesom, ki ga mora organ s svojo odločitvijo v upravnem postopku razrešiti. Bistvo konkurenčnih postopkov je presoja, kateri izmed ponudnikov, katerih interesi si zaradi omejenosti finančnih sredstev nasprotujejo, najbolje izpolnjuje(jo) pogoje oziroma merila za pridobitev teh sredstev, takšna narava postopkov pa sama po sebi ne terja, da se pri odločanju (v celoti) uporablja ZUP.

Obenem pa ne gre prezreti namena obravnavanega postopka dodeljevanja javnih sredstev, ki je v tem, da se s hitrim ukrepanjem države na trgu dela, z ukrepi APZ, ki so namenjeni usposabljanju in izobraževanju v skladu s potrebami trga dela, pospeševanju zaposlovanja in odpiranju novih delovnih mest, povečuje varnost iskalcev zaposlitve, zlasti brezposelnih oseb in oseb, katerih zaposlitev je ogrožena. Navedeno v skladu z razvojno oziroma pospeševalno funkcijo uprave predstavlja izrazito javnopravno delovanje oziroma sledenje določenemu javnemu interesu, hkrati pa z vidika stranke pomeni odločanje o njenem pravno varovanem interesu. Navedeno vodi v zaključek, da predstavlja odločanje o ponudbi delodajalca drugo javnopravno stvar v smislu 4. člena ZUP (in ne odločanja o pravici prijavitelja), ki določa, da se upravni postopek smiselno uporablja tudi v drugih javnopravnih stvareh, ki nimajo značaja upravne zadeve po 2. členu ZUP, kolikor ta področja niso urejena s posebnim postopkom. Smiselna uporaba ZUP ustreza naravi in potrebam konkurenčnega postopka, kot je obravnavani. Konkurenčni postopki terjajo zaradi potencialno velikega števila vlog in obsežne priložene dokumentacije ureditev, ki omogoča bistveno bolj enostaven, hitrejši in na splošno učinkovitejši način obravnavanja. Zato je prav, da se pravna pravila ZUP uporabljajo le, če so ta glede na konkreten postopek mogoča in smotrna. Ker se poseben postopek, ki izključuje oziroma nadomesti (smiselno) uporabo pravil splošnega upravnega postopka, lahko določi zgolj s predpisom, torej zakonom ali na zakonu temelječim podzakonskim predpisom, je s tem zakonom predpisan poseben postopek.

Ob tem je bistveno, da ukrepi APZ niso namenjeni delodajalcem, ki oddajo ponudbo ampak brezposelnim osebam, iskalcem zaposlitve in osebam katerih zaposlitev je ogrožena in sicer njihovemu aktiviranju, socialni vključenosti, zaposlitvi, ohranitvi in razvoju delovnih sposobnosti, večanju zaposlitvenih možnosti in drugo, s čimer se pa prispeva tudi k povečanju konkurenčnosti in prožnosti delodajalcev.

K 20. členu

Novi 47.a člen

Prvi odstavek določa, da mora biti javno povabilo objavljeno najmanj tri delovne dni pred začetkom oddajanja ponudb, s čemer se zasleduje cilj, da se delodajalci lahko seznani z vsebino javnega povabila in pripravijo vse potrebno za oddajo ponudbe.

Z drugim in tretjim odstavkom se določa, da postopek javnega povabila vodi strokovna komisija in sestava strokovne komisije, ter da se ponudbe obravnavajo po vrstnem redu njihovega prispetja do porabe razpoložljivih finančnih sredstev. Nadalje četrti odstavek določa minimalni obseg vsebine, ki jo mora vsebovati javni povabilo.

V nadaljevanju člen določa, da se obdobje odprtja javnega povabila določi z vsakokratnim javnim povabilom in ureja možnost začasne ustavitve zbiranja ponudb ter zaprtje javnega povabila zaradi porabe razpoložljivih sredstev, saj se razpoložljiva sredstva zaradi velikega interesa lahko porabijo pred skrajnim rokom za oddajo ponudb, ki je določen v javnem povabilu.

Z devetim odstavkom je določena možnost, da se javno povabilo v času, ko je odprto, spremeni in da sprememba velja od objave spremembe oziroma od datuma določenega v javnem povabilu

dalje. S tem se omogoči, da v primeru, če razpoložljiva sredstva še niso bila porabljena, skrajni rok za oddajo ponudb podaljša in povišanje razpoložljiv sredstev. Sprememba velja od objave spremembe dalje oziroma od datuma določenega v spremembi javnega povabila, dalje in ne vpliva na do tedaj izbrane delodajalce.

Novi 47.b člen

S členom se določa, da ponudbo sestavlja obrazec, pisno soglasje osebe za obdelavo podatkov, kadar je predlagana za vključitev v ukrep APZ in drugi dokumenti kot so določeni v javnem povabilu. Ponudbe se lahko oddajo elektronsko preko informacijskega sistema izvajalca APZ ali po pošti, pri čemer se z javnim povabilom lahko določi zgolj elektronska oddaja ponudb, saj se s tem omogoča bistveno bolj enostaven, hitrejši in na splošno učinkovitejši način obravnavanja ponudb. Če ponudba ni oddana na način, kot je določen z javnim povabilom, se ponudba s sklepom, zoper katerega ni pritožbe, zavrže.

Šesti odstavek določa, da v kolikor delodajalec na prijavnem obrazcu predlaga osebo, mora za namen preverjanja pogojev za njeno vključitev v ukrep APZ priložiti tudi pisno soglasje predlagane osebe za vpogled in obdelavo taksativno naštetih osebnih podatkov, v katere lahko zavod vpogleda v skladu s tem zakonom. Zaradi pospešitve postopka se šteje, da delodajalec že z oddajo ponudbe soglaša, da izvajalec ukrepov APZ v lastnih in uradnih evidencah državnih organov in nosilcev javnih pooblastil preveri izpolnjevanje pogojev za sodelovanje na javnem povabilu. Z oddajo ponudbe delodajalec tudi soglaša z vsemi pogoji, merili in ostalimi določili javnega povabila.

Novi 47.c člen

S tem členom se določa, da prispele ponudbe obravnavajo strokovne komisije iz 47.a člena po vrstnem redu njihovega prispetja in da odpiranje ponudb poteka najmanj enkrat na mesec in je javno. Določba dopušča možnost, da se izvajalec ukrepa APZ lahko v primeru velikega števila vlog, kadar se obravnavajo podatki, ki so po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, označeni kot zaupni ali zaradi drugih objektivnih okoliščin (na primer varnostni razlogi zaradi razglašene epidemije), odloči, da odpiranje ne poteka javno. Nadalje se s členom določa, kdaj se šteje, da je oddana ponudba pravočasna, popolna in kdaj nerazumljiva in postopanje izvajalca ukrepa APZ v tem primeru.

Novi 47.č člen

S členom se določa postopek izbire ponudbe. Ponudba za posamezno javno povabilo se izbere po vrstnem redu prejema formalno popolnih vlog, ki izpolnjujejo določene pogoje in dosežejo minimalno število točk pri merilih za izbor, če je le to določeno, do porabe razpoložljivih sredstev. Strokovna komisija pregleda oddane ponudbe, preveri izpolnjevanje pogojev ter ponudbe oceni skladno z določenimi merili za izbor. Če razpoložljiva sredstva ne zadoščajo za sprejem vseh istočasno prejetih ponudb, ki izpolnjujejo pogoje in merila za izbor, se ponudbe sprejmejo po postopku in merilih, kot je določeno z javnim povabilom. Ponudba delodajalca se lahko izbere v celoti ali delno, če je na primer oddana ponudba za več programov, pa zgolj eden ni vsebinsko ustrezen.

Če niso izpolnjeni pogoji ali ponudba ne doseže potrebnih točk za izbor se postopek konča s sklepom o ne izbiri. V kolikor so izpolnjeni vsi pogoji in ponudba doseže zadostno število točk za izbor, se obravnava ponudbe nadaljuje z napotovanjem oseb, ki se bodo vključile v ukrep APZ oziroma z njihovim izborom. Podrobnosti napotovanja oseb, ki se bodo vključile v ukrep APZ oziroma njihovega izbora se določijo z javnim povabilom, saj se razlikuje po ukrepih.

Če delodajalec odstopi od ponudbe in v primerih, ko se šteje, da je delodajalec odstopil od ponudbe, se postopek s sklepom ustavi.

Seznam delodajalcev, katerih ponudba je bila izbrana na podlagi javnega povabila se javno objavi, s čimer se zagotavlja transparentnost.

Novi 47.d člen

Člen določa, da se delodajalcu, katerega ponudba je izbrana, skupaj s sklepom o izbiri v roku, določenem v javnem povabilu, pošljeta tudi pogodba in poziv k njenemu podpisu. Če se delodajalec

v osmih dneh od prejema poziva k podpisu pogodbe ne odzove, se šteje, da je od ponudbe odstopil in se postopek s sklepom ustavi.

Dalje člen določa, da se delodajalca, katerega ponudba ni izbrana, obvesti s sklepom o ne izbiri v roku, ki je določen z javnim povabilom in da morajo biti v sklepu o izbiri oziroma ne izbiri navedeni razlogi za odločitev.

Novi 47.e člen

S členom se določa, da zoper sklepe izdane v postopku izbora delodajalcev, ki bodo vključeni v izvajanje programov APZ ni pritožbe, možen pa je upravni spor. Namen ZUTD (kot je opredeljen v 3. členu) je s hitrejšim ukrepanjem države na trgu dela povečati varnost iskalcev zaposlitve, zlasti brezposelnih oseb in oseb, katerih zaposlitev je ogrožena. Cilj je vzpostaviti mrežo izvajalcev vseživljenjske karierni orientacije in posredovanja zaposlitve, ki bo omogočala svobodno izbiro zaposlitve oziroma poklica, skladnega s posameznikovimi kompetencami in možnostmi zaposlitve, ter doseganje čim višje stopnje zaposlenosti. Povečanje varnosti in večja zaposljivost se zagotavljata tudi z ukrepi aktivne politike zaposlovanja, ki so namenjeni usposabljanju in izobraževanju v skladu s potrebami trga dela, pospeševanju zaposlovanja in odpiranju novih delovnih mest. Ukrepi APZ so torej primarno namenjeni brezposelnim osebam in njihovi vključitvi na trg dela in ne subvencioniranju delodajalcev. S predlagano določbo se prenaša dosedanja ureditev, pri čemer drugi odstavek določa tudi, da vložen upravni spor ne zadrži podpisa pogodb z izbranimi delodajalci, saj v nasprotnem primeru ne bi bil dosežen namen zakona in ukrepov APZ kot takih, to je, s hitrim odzivanjem države na trgu dela zagotoviti vključevanje oseb na trg dela in zmanjševanje brezposelnosti ter odzivanje na spremembe na trgu dela. V kolikor bi bila zoper sklepe izdane v postopku izbora delodajalcev možna pritožba se ukrepi ne bi mogli začeti izvajati, kar bi bilo v nasprotju z namenom ZUTD in ukrepov APZ. S predlagano ureditvijo je torej delodajalcu, ki odda ponudbo, pravno varstvo zagotovljeno, istočasno pa se zadosti potrebi po hitrem odzivanju države na potrebe trga dela in zagotovi izvajanje ukrepov APZ, kar pa ne bi bilo mogoče v primeru vloženih pritožb.

V upravnem sporu se presoja skladnost izdanih sklepov v postopku izbora delodajalcev, ki bodo vključeni v izvajanje programov APZ s tem zakonom, vsebino javnega povabila in smernicami in načrtom za izvajanje APZ in katalogom ukrepov APZ, ki so skladno s 36. členom ZUTD podlaga za izvajanje ukrepov APZ. S tem se v zakon prenaša ustaljena sodna praksa, ki je oblikovala stališče, da pogoji, določeni v javnem povabilu, predstavljajo materialni okvir odločanja o dodeljevanju sredstev in načinu presoje zakonitosti, ki ga je za izvršitev svoje odločitve, do odprave ugotovljene protiustavnosti, določilo Ustavno sodišče Republike Slovenije.

Ker gre pri javnem povabilu za postopek podoben postopkom javnih razpisov, pri katerih je bistveno, da se zagotovi pravica do enakopravnega obravnavanja vseh zainteresiranih subjektov, ki so oddali svoje ponudbe, to je, da se vsi prijavitelji obravnavajo pod enakimi pogoji ter posledično, da veljajo enaki pogoji za odločanje o izbiri ali ne izbiri ponudnika, ki bo deležen sofinanciranja iz javnih sredstev, presoja ustreznosti in primernosti določenih pogojev in meril ni možna, temveč je predmet presoje le njihova skladnost z vsebino javnega povabila, ki predstavlja vsebinski okvir za odločanje, smernicami in načrtom za izvajanje APZ ter katalogom ukrepov APZ.

Novi 47.f člen

S členom se določajo splošni pogoji, ki jih mora izpolnjevati delodajalec. Tretji odstavek določa, da se, kadar je zaradi potreb na trgu dela in glede na predmet, cilje in namen posameznega javnega povabila to potrebno, lahko z javnim povabilom merila iz drugega odstavka 47.g člena tega zakona določi kot eden ali več dodatnih pogojev, ki jih mora izpolnjevati delodajalec.

APZ je nabor ukrepov na trgu dela, ki so namenjeni povečanju zaposlenosti in zmanjševanju brezposelnosti, večji zaposljivosti oseb na trgu dela in povečanju konkurenčnosti in prožnosti delodajalcev. Ukrepi in programi APZ so po vsebini lahko zelo različni in zanje veljajo določene posebnosti, hkrati pa so usmerjeni v različne ciljne skupine in so odraz potreb in razmer na trgu dela, ki se lahko hitro spremenijo, zaradi česar ni mogoče vseh pogojev v celoti predvideti vnaprej in taksativno določiti v zakonu ali podzakonskem aktu. S členom se zato določa, da se z javnim povabilom lahko merila iz drugega odstavka 47.g člena tega zakona določi kot eden ali več

dodatnih pogojev, ki jih mora izpolnjevati delodajalec. Glede na potrebe in razmere na trgu dela se lahko namreč ista stvar uporabi ali kot dodatni pogoj, ki ga mora izpolnjevati delodajalec ali pa le kot eno izmed meril za ocenjevanje ponudb, pri čemer se izhaja iz tega, kar se zasleduje z javnim povabilom oziroma kaj je glavni cilj in namen javnega povabila.

Zaradi nujnosti hitre odzivnosti na razmere na trgu dela bi ozko določeni pogoji, ki jih mora izpolnjevati delodajalec onemogočali hitro in učinkovito odzivanje države na trgu dela, kar bi posledično pomenilo počasnejše vključevanje brezposelnih oseb na trg dela, daljšanje obdobja brezposelnosti, povečanje socialnih stisk ljudi in drugo. V času epidemije COVID-19 se je izkazalo, da je potrebno zagotoviti hitro in učinkovito odzivanje na razmere na trgu dela, zaradi česar mora biti zakonska ureditev fleksibilna in mora omogočati hitro prilagajanje potrebam in razmeram na trgu dela, saj vseh situacij in razmer na trgu dela ni mogoče predvideti vnaprej (npr. zaradi naravnih nesreč se pojavi potreba po specifičnem kadru ali epidemija, ki bistveno poveča potrebo po negovalnem in zdravstvenem kadru).

Tudi Vrhovno sodišče RS je v zahtevi za oceno ustavnosti 47. člena ZUTD zapisalo, da se zaveda potreb po določeni stopnji prepuščanja večjega polja lastne presoje izvajalcem navedenih razvojnih funkcij uprave, tako da položaj posameznika ne more biti v celoti razviden že na podlagi zakona. Enakopravna obravnava delodajalcev, ki so oddali ponudbo pa je zagotovljena s tem, da za vse, ki oddajo ponudbo, veljajo isti pogoji.

Novi 47. g člen

S členom se določajo merila za ocenjevanje ponudb, ki se uporabijo za ocenjevanje ponudb. APZ je nabor ukrepov na trgu dela, ki so namenjeni povečanju zaposlenosti in zmanjševanju brezposelnosti, večji zaposljivosti oseb na trgu dela in povečanju konkurenčnosti in prožnosti delodajalcev. Ukrepi in programi APZ so po vsebini lahko zelo različni in zanje veljajo določene posebnosti, hkrati pa so usmerjeni v različne ciljne skupine in so odraz potreb in razmer na trgu dela, ki se lahko hitro spremenijo, zaradi česar ni mogoče meril za ocenjevanje ponudb v celoti predvideti vnaprej in taksativno določiti v zakonu ali podzakonskem aktu.

Zaradi nujnosti hitre odzivnosti na razmere na trgu dela, bi ozko določena merila za ocenjevanje ponudb, onemogočala hitro in učinkovito odzivanje države na trgu dela, kar bi posledično pomenilo počasnejše vključevanje brezposelnih oseb na trg dela, daljšanje obdobja brezposelnosti, povečanje socialnih stisk ljudi in drugo. V času epidemije COVID-19 se je izkazalo, da je potrebno zagotoviti hitro in učinkovito odzivanje na razmere na trgu dela, zaradi česar mora biti zakonska ureditev fleksibilna in mora omogočati hitro prilagajanje potrebam in razmeram na trgu dela, saj vseh situacij in razmer na trgu dela ni mogoče predvideti vnaprej (npr. zaradi naravnih nesreč se pojavi potreba po specifičnem kadru ali epidemija, ki bistveno poveča potrebo po negovalnem in zdravstvenem kadru).

Tudi Vrhovno sodišče RS je v zahtevi za oceno ustavnosti 47. člena ZUTD zapisalo, da se zaveda potreb po določeni stopnji prepuščanja večjega polja lastne presoje izvajalcem navedenih razvojnih funkcij uprave, tako da položaj posameznika ne more biti v celoti razviden že na podlagi zakona. Enakopravna obravnava delodajalcev, ki so oddali ponudbo pa je zagotovljena s tem, da za vse, ki oddajo ponudbo, ista merila.

K 21. členu

Zaradi preglednosti zakona se v 2. podglavju zakona za 47.g členom doda nov oddelek, ki se glasi »2.3 oddelek: Javna dela«.

K 22. členu

V drugem odstavku 50. člena zakona se določi sprememba pri vključevanju oseb v javna dela na način, da se oseba po preteku enoletne vključitve v program javnih del zaradi stanja na trgu dela ponovno lahko vključi v javna dela najdlje še za tri leta pri katerem koli izvajalcu javnih del (veljavni zakon določa, da je to mogoče le pri istem izvajalcu javnih del).

K 23. členu

Črta se 50.a člena zakona. Po veljavni ureditvi se udeležencem javnih del polovica časa vključitve v program javnega dela šteje v čas prejemanja denarnega nadomestila in je oseba v obvezna socialna zavarovanja istočasno vključena po dveh podlagah. Zaradi vključitve v javna dela se ji pravica do denarnega nadomestila skrajša. Gre za primer, v katerem zavarovanec ni aktiven iskalec zaposlitve in zavodu ni na razpolago za zaposlitev. Mirovanje pravice do denarnega nadomestila dolgotrajno brezposelnih oseb, ki se vključijo v javna dela, je določeno v 64. členu ZUTD, v katerem se določa, da udeležencem javnih del pravica do denarnega nadomestila miruje ves čas vključitve v javna dela (in ne le polovico časa vključitve v program javnih del, kot to določa veljavna zakonodaja). Po prenehanju razlogov za mirovanje lahko uveljavljajo preostali čas neizkoriščene pravice do denarnega nadomestila.

K 24. členu

Plačilo za delo udeleženca javnih del je odvisno od njegove izobrazbe oziroma strokovne usposobljenosti za delo, izraženo pa je v deležu minimalne plače. V minimalno plačo se ne vštevajo vsi dodatki, določeni z zakoni in drugimi predpisi ter s kolektivnimi pogodbami, del plače za delovno uspešnost in plačilo za poslovno uspešnost, dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi.

ZDR-1 uvršča pogodbo o zaposlitvi zaradi opravljanja javnih del med atipične pogodbe o zaposlitvi, saj določa, da se pogodba o zaposlitvi med brezposelno osebo, ki je vključena v javna dela, in delodajalcem – izvajalcem javnih del, sklene upoštevanje posebnosti, določene z zakonom, ki ureja trg dela (64. člen ZDR-1). ZUTD v prvem odstavku 51. člena določa, da se pogodba o zaposlitvi, sklenjena zaradi opravljanja javnih del, sklene ob upoštevanju posebnosti glede višine plačila za delo, trajanja letnega dopusta in razlogov za njeno prenehanje, ki so določeni v tem zakonu, kar pa ne izključuje uporabe določb ZDR-1 glede pravic ali obveznosti delavcev ali delodajalcev, ki jih ZUTD ne ureja.

Brezposelne osebe, ki so vključene v program javnih del, niso napotene na sistemizirano delovno mesto z namenom opravljanja dela, ki predstavlja redno dejavnost izvajalca programa javnih del. Vključitev brezposelne osebe v program javnih del pomeni, da je oseba vključena v program aktivne politike zaposlovanja (udeleženec javnih del se vodi v evidenci oseb, vključenih v programe aktivne politike zaposlovanja, ki jo vodi zavod). Brezposelna oseba, ki je vključena v javna dela, v skladu s 64. členom ZDR-1, z delodajalcem – izvajalcem javnih del sicer sklene pogodbo o zaposlitvi, vendar ni zaposlena na sistemiziranem delovnem mestu. Gre namreč za posebno pogodbo, ki je sklenjena izključno zaradi opravljanja javnih del in se sklene ob upoštevanju posebnosti glede plačila za delo, letnega dopusta in razlogov za njeno prenehanje, kot so določene z zakonom, ki ureja trg dela. S spremembo prvega odstavka 52. člena se določa višja izhodiščna plača, tako da je najnižje plačilo v višini minimalne plače, hkrati pa dohodek iz delovnega razmerja tudi za udeleženca javnih del vključuje:

- plačo, nadomestilo plače in vsako drugo plačilo za opravljeno delo, ki vključuje tudi provizije,
- regres za letni dopust, jubilejno nagrado, odpravnino, solidarnostno pomoč,
- povračilo stroškov v zvezi z delom,
- drugi prejemke iz delovnega razmerja, ki izhajajo iz drugih predpisov in kolektivnih pogodb.

S spremenjenim drugim odstavkom 52. člena se določa, da mora izvajalec javnih del udeležencu javnih del izplačati plačo v skladu s prvim odstavkom odstavkom ter druge prejemke iz delovnega razmerja.

K 25. členu

S spremembo 53. člena se odpravlja administrativne ovire za izvajalce javnih del in zavod, predvsem glede izstavljanja mesečnih zahtevkov za sofinanciranje plač, ki po dosedanji ureditvi izvajalcem javnih del nalaga veliko administrativno breme, mesečno pošiljanje plačilnih list, REK obrazcev in ostalih dokazil o višini plač. S predlagano ureditvijo se razbremeni izvajalce javnih del in zavod ter olajša sofinanciranje ter zagotavlja ustrezno revizijsko sled.

V prvem odstavku se določa tudi, da se subvencionira zaposlitev udeleženca javnih del (in ne plača, kot določa veljavni zakon), z drugim odstavkom pa se določa, da se zvišanje subvencije za zaposlitev določi v Katalogu APZ.

K 26. členu

Z 31. decembrom 2023 je bila ukinjena pravica do družinskega pomočnika na podlagi Zakona o dolgotrajni oskrbi (Uradni list RS, št. 84/23; v nadaljnjem besedilu: ZDOsk-1) in novele Zakona o socialnem varstvu - ZSV-J (Uradni list RS, št. 82/23). ZDOsk-1 je uveljavil novo pravico do oskrbovalca družinskega člana. Oskrbovalec družinskega člana je družinski član, ki nudi oskrbo upravičencu do dolgotrajne oskrbe in zato prejema delno plačilo za izgubljeni dohodek ter ima pravico do vključitve v obvezna socialna zavarovanja. Pravica do oskrbovalca družinskega člana se izvaja od 1. januarja 2024 dalje. Glede na navedeno se določa sprememba 6. alineje prvega odstavka 54. člena ZUTD.

Ker se vrstni red po 54. členu ne ujema z vrstnim redom prednostnih zavarovalnih podlag po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2 (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, 40/23 – ZČmIS-1, 78/23 – ZORR, 84/23 – ZDOsk-1, 125/23 – odl. US in 133/23 ZPIZ-2), po uveljavitvi 87.a do 87.c člena Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja - ZMEPIZ-1 (Uradni list RS, št. 111/13, 97/14, 133/23 – ZPIZ-2N in 109/24) pa ga pri odločanju o lastnosti zavarovanca za vsa obvezna socialna zavarovanja hkrati ni mogoče upoštevati, se predlaga sprememba drugega odstavka 54. člena ZUTD.

K 27. členu

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela – ZUTD-D (Uradni list RS, št. 55/17) je bila črtana 6. alineja prvega odstavka 54. člena zakona, na podlagi katere so se obvezno za primer brezposelnosti zavarovale poslovodne osebe v osebni družbi in enoosebni družbi z omejeno odgovornostjo ter zavodu. Ob uveljavitvi navedene spremembe pa se z navedeno novelo ni črtala tudi prva alineja drugega odstavka 55. člena zakona, ki za poslovodne osebe opredeljuje obdobje trajanja obveznega zavarovanja. Upošteva se navedeno, je ta sprememba le nomotehnična uskladitev, ki je bila spregledana ob takratni noveli zakona.

K 28. členu

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 75/19) je bil črtan sedmi odstavek 60. člena zakona, njegova vsebina pa se je prenesla v drugi odstavek 60. člena zakona. S spremembo se prvi odstavek 61. člena zakona nomotehnično usklajuje z ureditvijo v 60. členu zakona, saj navedena novela ne vsebuje ustreznega sklica na prvi odstavek. V prvem odstavku 61. člena se zato beseda »sedmega« nadomesti z besedo »drugega«.

K 29. členu

Določata se nova najnižja in najvišja višina denarnega nadomestila za brezposelnost, in sicer v razmerju do bruto minimalne plače, ki je določena v skladu z Zakonom o minimalni plači (Uradni list RS, št. 13/10, 92/15 in 83/18). Veljavna drugi in tretji odstavek se nadomestita z novim drugim odstavkom 62. člena, s katerim se določa dvig najnižjega in najvišjega zneska denarnega nadomestila. Najnižji znesek denarnega nadomestila za brezposelnost znaša 70 odstotkov bruto minimalne plače, najvišji znesek denarnega nadomestila pa znaša od 130 odstotkov do 80 odstotkov minimalne plače, pri čemer njegova višina postopoma pada.

Spreminjajo se izjeme, pri katerih določba o najnižji višini denarnega nadomestila ne velja. Ureditev je potrebna, da se doseže pravičnejše razmerje med obsegom dela, plačilom, prejetim za to delo, oziroma osnovo, od katere se plačujejo prispevki, in višino dajatve, za katero so bili prispevki plačani. Tako se za delo, ki se več kot polovico časa v zadnjih desetih mesecih opravlja v manjšem obsegu od polnega, denarno nadomestilo odmeri sorazmerno s časom trajanja tega dela na mesec brez upoštevanja določbe o najnižjem denarnem nadomestilu.

Z Zakonom o dopolnitvi Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 54/21) se je določila izjema od zakonsko določene maksimalne višine denarnega nadomestila za primer brezposelnosti (ki sicer znaša 892,50 eurov) za delavce migrante, ki bi jim v državi zadnje zaposlitve pripadalo višje denarno nadomestilo brezposelnosti. Izjema je določena v četrtem odstavku 62. člena ZUTD in določa, da se brezposelni osebi, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, in se je v drugo državo članico EU, EGP ali Švicarsko konfederacijo dnevno ali najmanj enkrat tedensko vozila na delo, in je pred nastankom brezposelnosti v tej državi članici EU, EGP ali Švicarski konfederaciji pridobila celotno zavarovalno dobo iz prvega odstavka 59. člena tega zakona, prizna denarno nadomestilo največ v višini 1.785 eurov, pri čemer se tako določeni najvišji znesek denarnega nadomestila brezposelni osebi prizna za prve tri mesece oziroma največ za prvih pet mesecev prejetanja denarnega nadomestila. Ker navedena ureditev predstavlja neupravičeno ugodnejšo obravnavo obmejnih delavcev pri določitvi višine denarnega nadomestila za brezposelnost, se črta četrti odstavek. Poleg navedenega imajo obmejni delavci možnost, da se prijavijo pri zavodu za zaposlovanje v državi članici, kjer so imeli nazadnje sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

Peti odstavek se preštevilči v tretji odstavek in se nomotehnično uskladi s pogojem zavarovalne dobe, določenim v prvem odstavku 59. člena, ki v predhodni noveli zakona ni bila izvedena. Na novo se urejajo izjeme, pri katerih določba o najnižji višini denarnega nadomestila ne velja. Ureditev je potrebna, da se doseže pravičnejše razmerje med obsegom dela, plačilom, prejetim za to delo, oziroma osnovo, od katere se plačujejo prispevki in višino dajatve, za katero so bili prispevki plačani. Tako se za zavarovanje na pravni podlagi, na podlagi katere se oseba vključi v zavarovanje za primer brezposelnosti v skladu s prvim odstavkom 54. člena ZUTD (pri čemer se ne upošteva zavarovanje, pridobljeno na podlagi prejetanja nadomestila za primer brezposelnosti in nadomestila, ki ga prejemajo osebe, ki nimajo pravice do dopusta po predpisih, ki urejajo starševsko varstvo, ki ni dosegalo 40 ur na teden) denarno nadomestilo odmeri sorazmerno s časom trajanja zavarovanja na mesec brez upoštevanja določbe o najnižjem denarnem nadomestilu.

Šesti odstavek se preštevilči v četrti odstavek.

Sedmi odstavek se preštevilči v peti odstavek in določa usklajevanje višine denarnega nadomestila z rastjo minimalne plače

K 30. členu

S spremembo četrte alineje prvega odstavka 64. člena se določa, da pravica do denarnega nadomestila udeležencu javnih del miruje ves čas vključitve v program javnih del.

Z 31. decembrom 2023 je bila ukinjena pravica do družinskega pomočnika na podlagi Zakona o dolgotrajni oskrbi (Uradni list RS, št. 84/23; v nadaljnjem besedilu: ZDOsk-1) in novele Zakona o socialnem varstvu - ZSV-J (Uradni list RS, št. 82/23). ZDOsk-1 je uveljavil novo pravico do oskrbovalca družinskega člana. Glede na navedeno se določa sprememba 7. alineje prvega odstavka 64. člena ZUTD.

K 31. členu

Določa se dopolnitev naslova člena, tako da se doda beseda »predčasno«.

V skladu s spremembo definicije zmožnosti za delo v prvem odstavku 9. člena, se v 5. alineji število »65« nadomesti s številom »67«, s čimer se določa, da zavarovancu preneha pravica do denarnega nadomestila z dnem, ko dopolni 67 let (prej pa mu je pravica prenehala z dnem, ko je dopolnil 65 let).

V skladu z 59. členom ZUTD se pravica do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti prizna brezposelni osebi oz. osebi, ki ima status brezposelne osebe v skladu z 8. členom ZUTD. V 8. členu ZUTD so določeni pogoji za priznanje statusa brezposelne osebe, ti pa morajo biti izpolnjeni ves čas vodenja osebe v evidenci brezposelnih oseb (prvi in četrti odstavek 8. člena ZUTD). Zaradi odsotnosti pravne podlage za prenehanje že priznane pravice do denarnega nadomestila za

brezposelnost v primeru, ko pri osebi v času prejemanja denarnega nadomestila za brezposelnost nastopijo okoliščine zaradi katerih nima več statusa brezposelne osebe, se določa sprememba 11. alineje prvega odstavka 65. člena zakona na način, da prejemniku denarnega nadomestila za brezposelnost, ki ne izpolnjuje več pogojev za priznanje statusa brezposelne osebe, z dnem prenehanja vodenja v evidenci brezposelnih oseb, preneha tudi denarno nadomestilo za brezposelnost.

V petem odstavku se določa dopolnitev, tako da se za besedno zvezo »izvršitev sodbe« doda besedilo »v delu, ki se nanaša na izplačilo plač in prispevkov«, s čimer se določa bolj ustrezen in jasen zapis določbe. Prisilna izvršitev za prijavo v zavarovanje po sodbi ni potrebna, saj lahko vlogo za uvedbo postopka lastnosti zavarovanca pri ZPIZ vloži tako delodajalec kot zavarovanec. V primeru, da delodajalec ne vloži prijave v zavarovanje po odločbi ZPIZ, jo vloži ZPIZ po uradni dolžnosti. S tem se določa, da je kot izvršitev sodbe mišljena le izvršitev sodbe v delu, ki se nanaša na plače in prispevke (in ne na izvršitev sodbe v celoti).

K 32. členu

Člen vsebuje spremembo prvega stavka prvega odstavka 65.a člena, na podlagi katerega mora zavod na podlagi veljavnega besedila navedenega člena prejemnika denarnega nadomestila, ki je kršil obveznosti iz 9. alineje prvega odstavka 129. člena zakona, osebno povabiti na zaslišanje, na katerem mu omogoči, da poda izjavo in predloži dokazila v zvezi z okoliščinami kršitve. V skladu z ZUP načelo zaslišanja stranke upravnemu organu nalaga dolžnost, da stranki poda možnost, da se izjavi o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločbo (9. člen ZUP). Kot izhaja iz četrtega odstavka 9. člena ZUP pa se zaslišanje pri organu izven obravnave izvede ustno na zapisnik ali s pisno izjavo, lahko pa se izvede tudi pri organu na obravnavi (torej ustno). Upošteva se navedeno in s strani zavoda opisane težave, s katerimi se srečuje zaradi nujnega osebnega zaslišanja strank (neustrezno opravičevanje strank glede neprihoda na zaslišanje, težave osebnega zaslišanja v času epidemije COVID-19) se zapis določbe spreminja na način, ki bo zavodu omogočil izbiro, na kakšen način bo stranki dal možnost, da se izjavi o ugotovljenih kršitvah in jo seznanil z le-timi. Na tej podlagi predlagane spremembe bo zavod stranko bodisi povabil na osebno zaslišanje bodisi bo načelu zaslišanja stranke zadostil s pisnim pozivom stranki, v katerem bo stranko seznanil z ugotovljeno kršitvijo, jo pozval, da se o ugotovljeni kršitvi izjavi in jo opozoril na posledice, če se na poziv ne bo odzvala. Opisana sprememba je skladna z načelom zaslišanja, kot ga opredeljuje ZUP.

K 33. členu

V 66.a členu se določa dopolnitev naslova člena tako, da se glasi »spodbuda za zaposlitev prejemnika denarnega nadomestila z nižjo in srednjo ravno izobrazbe«. Posledično se v prvem odstavku navedenega člena besedna zveza »spodbuda za zaposlovanje« nadomesti z besedno zvezo »spodbuda za zaposlitev«.

V prvem odstavku se v skladu z Zakonom o slovenskem ogroju kvalifikacij in Prilogo 2 ustrezno spremeni poimenovanje izobrazbe.

K 34. členu

Z novim 66.b členom se določa spodbuda za zaposlitev starejših prejemnikov denarnega nadomestila, s čimer se želi starejše brezposelne osebe spodbuditi k čimprejšnjemu ponovnemu vstopu na trg dela. Določa se, da se prejemniku denarnega nadomestila, starejšim od 59 let, ki v času upravičenosti do denarnega nadomestila sklone delovno razmerje s polnim delovnim časom pri delodajalcu, ki ni njegov zadnji delodajalec pred nastankom brezposelnosti, in v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ne gre za povezano družbo zadnjega delodajalca, zavod do izteka obdobja, za katerega mu je bila navedena pravica priznana z dokončno odločbo, vendar največ še 12 mesecev po zaposlitvi, mesečno za pretekli mesec izplačuje spodbudo za zaposlovanje v višini 40 % od mesečnega neto zneska denarnega nadomestila, priznanega na dan

sklenitve pogodbe o zaposlitvi, če oseba ohrani zaposlitev za polni delovni čas za celotno obdobje izplačevanja spodbude za zaposlovanje.

Z drugim, tretjim, četrtim, petim in šestim odstavkoma 66.b člena se določajo pravila postopka njenega uveljavljanja (izdaja odločbe na vlogo prejemnika denarnega nadomestila, vloženo v zakonsko določenem roku, možnost pritožbe in sodnega varstva) ter se določa, da ima prejemnik denarnega nadomestila, ki ob vložitvi vloge za uveljavljanje spodbude izpolnjuje pogoje po 66.b in po 66.a členu pravico do spodbude po 66.b členu.

K 35. členu

V praksi se pojavljajo primeri, ko se starejše brezposelne osebe, ki so upravičene do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zaposlijo, pri čemer veljavni zakon prenehanje predmetne pravice za ta in podobne primere ureja, ne ureja pa posebej možnosti koriščenja preostalega dela pravice do plačevanja prispevkov. V skladu z navedenim se z novim petim odstavkom določa, da se zavarovancem v primeru vključitve v delo omogoča koriščenje preostalega dela neizkoriščene pravice (kot je to urejeno tudi pri pravici do denarnega nadomestila med brezposelnostjo), vendar le do izpolnitve minimalnih pogojev za starostno upokožitev.

K 36. členu

Določa se sprememba drugega odstavka 69. člena ZUTD, ki določa izjemo od načela izkoriščenosti zavarovalne dobe, in sicer tako, da izjema od načela izkoriščenosti zavarovalne dobe velja za zavarovance oziroma brezposelne osebe, ki so že dopolnile starost 59 let in pridobile 37 let zavarovalne dobe ter so v zadnjih 24 mesecih pred nastankom brezposelnosti pridobile najmanj 16 mesecev zavarovalne dobe, pri čemer se v zavarovalno dobo ne štejeta zavarovanje na podlagi desete in enajste alineje prvega odstavka 54. člena tega zakona.

K 37. členu

Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije se je pripojil k Javnemu jamstvenemu, preživninskemu in invalidskemu skladu Republike Slovenije, ki od pripojitve uporablja novo ime: Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije. Glede na navedeno se v četrti alineji ustrezno spremeni naziv organa.

K 38. členu:

Predlog dodaja novo nalogo Sveta Zavoda, in sicer da le-ta sklene kolektivno pogodbo zavoda na strani delodajalca. S tem se jasneje ureja dosedanje stanje, v katerem so delovna razmerja delavcev, zaposlenih na zavodu, med drugim urejena tudi s kolektivno pogodbo, sklenjeno na ravni zavoda.

K 39., 40. in 41. členu

V 80., 81. in 82. členu zakona se v skladu z Zakonom o slovenskem ogrodju kvalifikacij in Prilogo 2 ustrezno spremeni poimenovanje izobrazbe.

K 42. členu

V poglavju IV. poglavje IZVAJALCI UKREPOV se besedilo podpoglavja 3. »Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije« nadomesti z besedilom »Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije«.

K 43. členu

Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije se je pripojil k Javnemu jamstvenemu, preživninskemu in invalidskemu skladu Republike Slovenije, ki od pripojitve uporablja novo ime: Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije. Glede na navedeno se ustrezno spremenita naslov 3. podpoglavja v okviru IV poglavja in naziv organa v prvem odstavku 102. člena zakona.

Drugi odstavek se dopolni tako, da se določi, da sklad izvaja storitev vseživljenjske karijerne orientacije in ukrep APZ usposabljanje in izobraževanje tudi za samozaposlene osebe, ukrep nadomeščanje na delovnem mestu in delitev delovnega mesta pa izvaja za delodajalce. Ciljna skupina sklada so predvsem zaposleni in samozaposleni, ki so bodisi pred izgubo zaposlitve bodisi s pomočjo dodatnih usposabljanj krepijo svoje kompetence in ohranjajo svojo konkurenčnost, s čimer se preprečuje izguba njihove zaposlitve ter omogoči prilagajanje spremembam pri opravljanju dela.

Doda se nov, četrti odstavek, s katerim se določa, da sklad izbor zaposlenih in samozaposlenih oseb ter izvajalcev usposabljanja in izobraževanja izvede na podlagi javnega razpisa v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance ali javnega naročila v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje. Sklad podeljuje sredstva tudi na podlagi Uredbe o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog (Uradni list RS, št. 56/11), ki je sprejeta na podlagi Zakona o javnih financah (v nadaljnjem besedilu: ZJF), ter Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNŠPP in 149/22), ki tudi podrobneje ureja postopke, vezane na ZJF oziroma v skladu z Zakonom o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23 in 88/23 – ZOPNN-F). Določi se tudi, da se z javnim razpisom lahko določi le elektronska oddaja vloge, s čimer se zasleduje poenostavitev in pospešitev postopka.

K 44. členu

1. alineja drugega odstavka 116. člena se dopolni tako, da se določi, da pogodba o zaposlitvi, sklenjena za opravljanje javnih del, predčasno ne preneha veljati, če se oseba, ki je vključena v program javnih del s krajšim delovnim časom od polnega, zaposli ali samozaposli za razliko do polnega delovnega časa.

Črta se druga alineja drugega odstavka 116. člena, ker se navedena okoliščina se v praksi ne izvaja, saj zavod oseb, vključenih v javna dela, ne napotuje na usposabljanja, ki se financirajo iz sredstev evropskih strukturnih skladov.

K 45. členu

Doda se nov, tretji odstavek 117. člena ZUTD z namenom reševanja socialne problematike upravičencev do denarne socialne pomoči in njihove čim hitreje oziroma uspešne integracije na trg dela. Dopolnitev je potrebna, ker trenutno ni urejena zakonska podlaga, da si lahko zavod in pristojni center za socialno delo (CSD) izmenjujeta podatke, ki so potrebni za celostno naslovitev problematike določenih oseb. Mišljene so predvsem brezposelne osebe, za katere se domneva, da utegnejo imeti težave z odvisnostjo, težave v duševnem zdravju, večje socialne težave in druge podobne težave, ki jo lahko ovirajo pri zaposlitvi. Te se z namenom razrešitve teh okoliščin predlaga v obravnavo posebnim medinstitucionalnim komisijam, sestavljenim iz predstavnikov zavoda in CSD (117. člen ZUTD).

Glede na trenutno pravno podlago si lahko strokovni delavci zavoda in CSD (op. gledano restriktivno) izmenjujejo osebne podatke o določeni osebi šele, ko se začne postopek pred komisijo, glede česar brezposelna oseba predhodno podpiše zaposlitveni načrt (se strinja s podpisom), kar pa je v nasprotju z interesom, da se pomaga osebam, predvsem tistim z duševnimi težavami, da se njene ovire oz. omejitve ustrezno in čim hitreje naslovijo, da se začnejo postopki za odpravljanje njenih težav in da se lahko brezposelna oseba integrira nazaj na trg dela. V zadnjih letih se je v Sloveniji število brezposelnih oseb močno znižalo. Zaradi zmanjševanja brezposelnosti v zadnjih letih med brezposelnimi ostaja več ranljivih skupin, ki so za delodajalce manj zanimivi in potrebujejo dodatne ukrepe in spodbude za zaposlitev. Poleg tega se je spremenila struktura brezposelnih oseb. Brezposelne osebe imajo številne kompleksne ovire (osebne in socialne stiske, zdravstvene težave, težave z zasvojenostjo, funkcionalna nepismenost, pomanjkljivo znanje slovenskega jezika, pripadnost ranljivim skupinam idr.).

Brezposelne osebe s kompleksnimi ovirami nimajo primanjkljajev samo na področju znanja, spretnosti in kompetenc za opravljanje dela ter veščin za iskanje zaposlitve, temveč jih pogosto primarno ovirajo osebne okoliščine, socialne stiske, zdravstvene težave, težave v duševnem zdravju, težave z zasvojenostjo, nizka funkcionalna pismenost, nepismenost, pomanjkljivo znanje slovenskega jezika in pripadnost ranljivim skupinam, kot so npr. osebe z migrantskim ozadjem in romska etnična skupnost. Pri isti osebi gre pogosto za kombinacijo raznovrstnih ovir, ki jih s svojimi storitvami naslavlja različni sektorji, predvsem zaposlovanje, sociala in zdravstvo. Ker torej storitve za trg dela same po sebi ne naslavlja težav v duševnem zdravju in reševanje kompleksnih ovir, je skupno sodelovanje ZRSZ s CSD in posledično izmenjava podatkov, ključnega pomena.

Zaradi tega je Svet Evrope že 15. februarja 2016 izdal Priporočila Sveta o vključevanju dolgotrajno brezposelnih na trg dela (2016/C 67/01): EUR-Lex - 32016H0220(01) - EN - EUR-Lex (europa.eu). V tem dokumentu priporoča tesno sodelovanje, usklajevanje in koordinacijo storitev med zavodi za zaposlovanje in centri za socialno delo pri skupnem naslavljanju potreb dolgotrajno brezposelnih oseb pri njihovem socialnem in delovnem vključevanju ter celo enotno vstopno točko za skupne stranke uradov za delo in centrov za socialno delo.

Zaradi zagotavljanja ustreznih storitev za razreševanje osebnih okoliščin, ki najbolj ranljive brezposelne osebe ovirajo pri njihovem delovnem vključevanju, je nujno okrepiti skupne timske obravnave uradov za delo in centrov za socialno delo. Pogoji za učinkovito sodelovanje je izmenjava in skupna obdelava relevantnih podatkov iz svetovalne obravnave na uradih za delo in pristojnih centrih za socialno delo.

Glede izmenjave osebnih podatkov brezposelnih oseb med ZRSZ in CSD-ji je v 40. členu Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre) med drugim določeno, da ZRSZ in CSD-ji medsebojno sodelujejo in si izmenjujejo nujno potrebne osebne podatke pri obravnavi posebne skupine brezposelnih upravičencev do denarne socialne pomoči in drugih brezposelnih oseb, ki so začasno nezaposljive zaradi težav v duševnem zdravju, težav z odvisnostjo ter večjih socialnih in drugih podobnih težav, z namenom razrešitve okoliščin, ki vplivajo na njihovo začasno nezaposljivost.

Nadalje izpostavljamo, da je IP v mnenju št. 0712-1/2019/2916, sam izpostavil, da je dopustno, da si ZRSZ ter CSD-ji, brez privolitve posameznikov, izmenjujejo osebne podatke o ovirah, prepoznanih možnostih in ustreznih storitvah za razrešitev ovir posameznih brezposelnih prejemnikov denarne pomoči za namen skupne in celostne obravnave teh oseb. Pri izmenjavi osebnih podatkov so ZRSZ in CSD-ji dolžni upoštevati načelo najmanjšega obsega podatkov iz člena 5 Splošne uredbe o varstvu podatkov.

Hramba rok 5 letih je določena smiselno enako kot je določena hramba glede oseb, ki se vodijo v evidenci začasno nezaposljivih (2. alineja prvega odstavka 126. člena ZUTD). Rok hrambe smo navezali na to evidenco, saj je v 117. členu ZUTD določen postopek za ugotavljanje začasne nezaposljivosti brezposelnih oseb.

Zavod v skladu s Priporočilom Sveta Evrope, z dne 15. februarja 2016, o vključevanju dolgotrajno brezposelnih na trg dela že od leta 2017 z dolgotrajno brezposelnimi osebami med 12. in 15. meseci brezposelnosti pripravlja integracijske načrte, ki pa so težko uspešni, saj je bistvo integracijskega načrta vključevanja v storitve različnih institucij (zaposlovanje, sociala in zdravstvo) z namenom razreševanja okoliščin, ki osebi onemogočajo delovno vključevanje in zaposlovanje. Ker storitve za trg dela ne razrešujejo najtežjih ovir dolgotrajno brezposelnih, saj manjka njihovo sistemsko dopolnjevanje, je bistvenega pomena, da se ranljivim posameznikom zagotovijo neprekinjene storitve različnih sektorjev, ki morajo biti usklajeno načrtovane, izvajane in spremljane. Zaradi tega je ena ključnih strateških usmeritev zavoda krepitev sodelovanja s centri za socialno delo.

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 75/19) je bil dodan nov osmi odstavek 117. člena zakona, s katerim se je določilo tudi, da oseba, ki je prejemnik denarnega nadomestila za primer brezposelnosti in se v skladu s četrtem odstavkom 9. člena ZUTD šteje za začasno nezaposljivo, ohrani pravico do denarnega nadomestila, kljub temu, da jo zavod (v času začasne nezaposljivosti) vodi v evidenci začasno nezaposljivih oseb (in ne več

v evidenci brezposelnih oseb). Z navedeno določbo se je takšni osebi omogočilo nadaljnje izplačevanje te pravice tudi za čas trajanja začasne nezaposljivosti.

Poleg pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti se za pravico iz obveznega in prostovoljnega zavarovanja za primer brezposelnosti šteje tudi pravica do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje eno leto pred izpolnitvijo minimalnih pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (58. člen ZUTD). Veljavna določba pa ne ureja primera, ko se v skladu s četrtem odstavkom 9. člena ZUTD za začasno nezaposljivo šteje upravičenec do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje; veljavni zakon torej ne določa, da v takem primeru (tj. ko začasna nezmožnost za delo iz zdravstvenih razlogov traja več kot 60 dni) navedena pravica preneha kot tudi ne določa, da je do nje upravičenec upravičen še naprej. Z dopolnitvijo se zato za primer opisane situacije zagotovi enaka obravnava tudi za upravičence do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

K 46. členu

Prvi odstavek 124. člena ZUTD je treba dopolniti z namenom, za katerega zavod že pridobiva podatke (za namen posredovanja dela) in z zakonom še ni urejen.

Nadalje se v tretjem odstavku predlaga dopolnitev določbe na način, da se kot upravljelec podatkov, od katerih lahko ministrstvo in sklad brezplačno pridobivata podatke, določa tudi zavod, in sicer zaradi lažjega in boljšega informiranja o stanju in gibanju potreb na trgu dela.

V šestem odstavku 124. člena se zaradi predlaganega, novega 66.b člena doda, da lahko zavod od Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve neposredno pridobiva podatke o tem, ali je novi delodajalec brezposelne osebe povezana družba njenega zadnjega delodajalca tudi v primeru preverjanja izpolnjevanja pogojev za pridobitev spodbude iz 66.b člena ZUTD.

K 47. členu

Za potrebe poročanja in ažurnega vodenja evidence študentskega dela, ki jo vodi Študentska organizacija Slovenije, se med posredovalce podatkov o izdanih napotnicah in podatkov o opravljenem študentskem delu doda zavod (dopolnitev v prvem odstavku 124.a člena).

K 48. členu

Sprememba v 11. alineji prvega odstavka 129. člena zakona predstavlja nomotehnično uskladitev zaradi novega drugega odstavka 8.a člena zakona.

K 49. členu

Zaradi spremembe 6. alineje prvega odstavka 54. člena, s katero se določi, da se obvezno za primer brezposelnosti zavaruje oskrbovalec družinskega člana, ki je v skladu z zakonom, ki ureja dolgotrajno oskrbo, upravičen do delnega plačila za izgubljeni dohodek, se v 2. alineji 137. člena določi, da je zavezanec za plačilo prispevka zavarovanca za zavarovanje za primer brezposelnosti Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ter se v 4. alineji 137. člena črta beseda »šeste«.

K 50. členu

Z dopolnitvijo prvega odstavka 140. člena ZUTD se določata dva dodatna razloga za vračilo neupravičeno izplačanih denarnih nadomestil. Zavod ima pravico zahtevati vračilo denarnega nadomestila tudi v primeru izplačil denarnega nadomestila po nastanku razloga za znižanje denarnega nadomestila pred prenehanjem v skladu s 65.a členom tega zakona in v primeru izplačil denarnega nadomestila po nastanku razloga za izplačevanje sorazmernega dela denarnega nadomestila v skladu s 66. členom tega zakona. V navedenih primerih bo zavod vračilo denarnega nadomestila lahko zahteval od zavarovanca (tj. prejemnika denarnega nadomestila), o tem pa bo izdal odločbo (ustrezna dopolnitev drugega in tretjega odstavka 140. člena ZUTD).

Veljavna ureditev pri vračilu izplačanega denarnega nadomestila, kadar se v času prejemanja ali kasneje ugotovi, da zavarovanec do njega ni upravičen ali je upravičen v drugačni višini, oziroma

kadar nastopijo okoliščine vračila nadomestila delodajalca na podlagi sodbe pristojnega delovnega sodišča o nezakoniti odpovedi pogodbe o zaposlitvi, določa oziroma organu nalaga vzpostavitev terjatve tako po predpisih upravnega postopka kot tudi na podlagi civilno pravnega postopka v določenih primerih, ki taksativno niso zajeti v tretjem odstavku 140. člena ZUTD.

Za vračilo neupravičeno prejetih zneskov denarnega nadomestila zavod tako vodi upravni postopek in na tej podlagi upravno terjatev za določene primere, ki so določeni v tretjem odstavku 140. člena, za določene terjatve, vezane npr. na znižanje denarnega nadomestila zaradi prve kršitve obveznosti brezposelne osebe, pa vodi obligacijsko pravno terjatev.

S spremembo se za vse terjatve oziroma vračila neupravičeno izplačanih denarnih nadomestil določa enotna terjatev po upravnem postopku, torej o vsaki terjatvi odloči organ z odločbo, ko odloča o sami pravici, njenem prenehanju, vračilu oziroma znižanju. S tem odpadejo različni postopki vračila ene pravice, ki so sedaj vezani na okoliščine oziroma razloge za vrnitev pravice. S spremembo se tako poenoti postopek vračil neupravičeno izplačanih denarnih nadomestil in s tem olajša delo zavoda.

K 51. členu

Ker v okviru ministrstva deluje Služba za analize in razvoj, ki opravlja vrednotenja uspešnosti in učinkovitosti ukrepov aktivne politike zaposlovanja, se na koncu prvega odstavka 146. člena doda besedna zveza »ali ministrstvo.«.

K 52. členu

V 157. členu zakona se v skladu z Zakonom o slovenskem ogrožju kvalifikacij in Prilogo 2 ustrezno spremeni poimenovanje izobrazbe.

K 53. členu

163. člen zakona opredeljuje definicijo dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku. Pravni okvir za nacionalno ureditev predstavlja Direktiva 2008/104/ES z dne 19. novembra 2008 o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela. Direktiva določa, da »agencija za zagotavljanje začasnega dela« pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki v skladu z nacionalnim pravom sklepa pogodbe o zaposlitvi ali delovna razmerja z delavci, zaposlenimi pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela, da bi jih napotila v podjetja uporabnike, kjer začasno delajo pod nadzorom in v skladu z navodili teh podjetij, da »delavec, zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela« pomeni delavca, ki ima z agencijo za zagotavljanje začasnega dela sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje in je napoten v podjetje uporabnika, kjer začasno dela pod nadzorom in v skladu z navodili tega podjetja, da »podjetje uporabnik« pomeni vsako fizično ali pravno osebo, za katero začasno dela delavec, zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela, in sicer pod nadzorom in v skladu z navodili te osebe ter da »napotitev« pomeni čas, v katerem je delavec, zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela, dodeljen podjetju uporabniku, kjer začasno dela pod nadzorom in v skladu z navodili tega podjetja. Namen direktive je med predvsem zagotovitev varstva delavcev, zaposlenih pri agencijah za zagotavljanje začasnega dela, izboljšanje kakovosti dela prek agencij za zagotavljanje začasnega dela z zagotavljanjem uporabe načela enakega obravnavanja, za delavce, zaposlene pri agencijah za zagotavljanje začasnega dela.

Dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku je torej regulirana dejavnost, ki je urejena v ZUTD in Zakonu o delovnih razmerjih (v nadaljnjem besedilu: ZDR-1). ZUTD v določbah 163. do 179.a člena regulira dejavnost zagotavljanja dela delavcev uporabniku, ZDR-1 pa v določbah 59. do 63. člena ureja pogodbo o zaposlitvi med delavcem in delodajalcem, ki opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev uporabniku, ter razmerja med delodajalcem za zagotavljanje dela, uporabnikom in napotenimi delavci. Pravni okvir za slovensko ureditev predstavlja Direktiva 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. 11. 2008 o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2008/104/ES). V skladu s členom

1 Direktive 2008/104/ES se ta direktiva uporablja za delavce, ki imajo z agencijo za zagotavljanje začasnega dela sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje in so napoteni v podjetje uporabnika, kjer začasno delajo pod nadzorom in v skladu z navodili tega podjetja.

Pri institutu zagotavljanja dela delavcev drugemu delodajalcu oziroma uporabniku gre za tristransko razmerje med delavcem, delodajalcem, ki opravlja dejavnost zagotavljanja dela uporabniku (t. i. agencijo) in vsakokratnim uporabnikom, za katerega delavec opravlja delo na podlagi napotitve delodajalca za zagotavljanje dela. Delavec in delodajalec za zagotavljanje dela sta v delovnem razmerju na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi, in sicer v skladu z 61. členom ZDR-1 skleneta posebno pogodbo o zaposlitvi, v kateri se dogovorita, da bo delavec začasno delal pri drugih uporabnikih, na kraju in v času, ki je določen z napotitvijo delavca na delo k uporabniku. Začasno zagotavljanje dela delavcev drugemu uporabniku se torej na sme izvajati le s tistimi delavci, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi z delodajalcem za zagotavljanje dela, kar je v skladu z Direktivo 2008/104/ES.

Iz omenjenih definicij in opredelitev izhaja, da gre v primeru t. i. agencijskega dela za zagotavljanje dela delavcev uporabniku za delo delavcev, ki so, razen izjem, za nedoločen čas zaposleni pri agenciji in ki so z namenom zagotovitve dela delavcev uporabniku začasno napoteni na delo k temu uporabniku. V času opravljanja dela pri uporabniku pa morajo biti deležni enake obravnave kot ostali delavci, ki so zaposleni pri tem uporabniku. Napoteni delavec delo pri uporabniku opravlja začasno, kar izhaja iz 163. člena ZUTD in je skladno z Direktivo 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela izvajajo začasno. Gre za obdobje, ki je časovno omejeno in ne sme trajati nedoločen čas.

Skladno z namenom in opredelitvami v direktivi in na podlagi izkušenj Inšpektorat Republike Slovenije za delo (IRSD), ki se v praksi sooča s težavami pri inšpekcijskih nadzorih in prekrškovnih postopkih pri ugotavljanju stanja zagotavljanja dela delavcev uporabniku, se predlaga bolj jasna definicija agencijskega dela. Trenutna ureditev prvega odstavka 163. člena ZUTD je presplošna in ne omogoča prepoznavanja in sankcioniranja nezakonitega ravnanja (dejansko zagotavljanje dela delavcev uporabniku po ZUTD pod krinko poslovnega sodelovanja).

Predlaga se dopolnitev definicije zagotavljanja dela delavcev uporabniku v drugi alineji prvega odstavka 163. člena ZUTD pri opredelitvi oziroma natančnejši določitvi dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku in sicer z določnejšo opredelitvijo, da se za zagotavljanje dela delavcev uporabniku šteje, če delodajalec (pravna ali fizična oseba) zagotavlja delo delavcev uporabniku, pri katerem delavci pri delu pretežno uporabljajo sredstva za delo, ki je del izvajanja dejavnosti uporabnika in ki je v lasti ali finančnem najemu uporabnika (leasing), kakor tudi v primeru, ko navedeni delavci pri delu pri uporabniku pretežno uporabljajo sredstvo za delo, ki je del izvajanja dejavnosti uporabnika in ki ga je uporabnik dal v najem ali zakup delodajalcu navedenih delavcev, ki uporabniku zagotavlja njihovo delo.

S predlagano spremembo oziroma dopolnitvijo 163. člena ZUTD se razširja definicija opravljanja dejavnosti zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku na način, da se z dopolnitvijo iz tretje alineje prvega odstavka tega člena v definicijo vključi tudi primere, ko delavec opravlja delo v prostorih ali na delovišču ali v okviru izvajanja dejavnosti uporabnika in je vključen v njegov delovni proces. S takšno spremembo definicije se bo v praksi zagotovila lažja prepoznavna, ali gre za zagotavljanje dela v primerih, ko bodo delavci izvajalca v okviru izvajanja storitev opravljali delo v proizvodnih prostorih uporabnika (naročnika del) ali drugih skupnih deloviščih oziroma izdelovali izdelke, polizdelke ali zagotavljali dejavnost, ki so sestavni del tržnega proizvoda ali dejavnosti uporabnika (naročnika del). Z določitvijo, da gre za agencijsko delo tudi v primerih, ko delavec opravlja delo v prostorih ali na delovišču ali v okviru izvajanja dejavnosti uporabnika in je vključen v njegov delovni proces, se bo tako v praksi zagotovila dosledna prepoznavna, kdaj gre dejansko

za povsem legitimno poslovno sodelovanje, kdaj pa za prikrito (nezakonito) zagotavljanje dela delavcev uporabniku. V praksi je zaradi ohlapne definicije danes težko razlikovati med primerom, ko pravni subjekt, ki se ukvarja z gostinsko dejavnostjo, izvaja urejanje zunanje okolice objekta v okviru povsem legitimnega poslovnega sodelovanja z zunanjim izvajalcem, od primera pravnega subjekta, ki opravlja na primer dejavnost botaničnih in živalskih vrtov (na primer botanični vrt, arboretum ipd.), in urejanje okolice izvaja v okviru poslovnega sodelovanja, čeprav gre za ključni del opravljanja njegove dejavnosti.

Sprememba definicije ne vpliva na zakonito poslovno sodelovanje, ko najem storitve (varovanje, čiščenje, računovodske storitve in podobno) predstavlja zakonito obliko poslovnega sodelovanja in pogoji iz tretje alineje niso izpolnjeni (dela sicer v prostorih ali v okviru izvajanja dejavnosti uporabnika, a ni vključen v njegov delovni proces). Na primer primera, ko prej omenjeni pravni subjekt, ki izvaja dejavnost botaničnih in živalskih vrtov, preko zunanjega izvajalca vodi računovodstvo.

Ko govorimo o izvajanju dejavnosti delodajalca, gre v praksi za storitev kot zunanji izraz opravljanja dejavnosti, in sicer gospodarsko dejavnost, ki se izvaja za druge osebe, običajno za plačilo, in ne le za notranje potrebe izvajalca. Opredelitev temelji na zakonodaji, kot so Zakon o storitvah (ZSSStor), Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1) in Obligacijski zakonik (OZ), ter na evropski Direktivi 2006/123/ES, ki vse pojasnjujejo, da gre pri storitvi za ponudbo na trgu oziroma razmerje med izvajalcem in uporabnikom. Ključno je, da storitev predstavlja navzven usmerjeno dejanje, s katerim se zadovoljuje potrebe drugih oseb, kar jo loči od notranjih procesov podjetja. Kljub dodatnemu opredelilnemu elementu v tretji alineji bo za presojo, ali gre za posredovanja dela delavcev uporabniku zadoščalo, da je podan že eden od navedenih treh pogojev, pri čemer pa bodo morali biti npr. kumulativno izpolnjeni pogoji, kot je določeno znotraj posamezne alineje.

K 54. členu

S spremenjeno prvo alinejo se doda kršitev predpisov inšpekcijskega nadzora na področju delovnih razmerij, zaposlovanja in dela tujcev, varnosti in zdravja pri delu, zaposlovanja na črno in trga dela.

Določa se bolj jasna opredelitev vsebine preverjanja pogoja, določenega v tretji alineji 164. člena, ki se v veljavnem zakonu glasi »na dan vložitve vloge nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti«.

Preverjanje izpolnjevanja obveznosti, ki jih pobira FURS, v postopkih, ki jih vodijo drugi organi in institucije, je pomemben indikator ali zavezanec spoštuje pravni red države, hkrati pa krepi davčno kulturo in spodbuja zavezance k prostovoljni izpolnitvi davčnih obveznosti. Z namenom enakovredne obravnave dolžnikov v vseh postopkih, s katerimi pridobivajo različne pravice, se predlaga, da se jasno določi tudi višina zneska neporavnanih zapadlih obveznosti, za katere se šteje, da je ta pogoj izpolnjen, saj glede na veljavno določbo stranka v postopku ne bi izpolnila pogoja niti v primeru 1 evra neporavnanih zapadlih obveznosti. Ob upoštevanju 149. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl. US, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 39/22 – ZFU-A, 52/22 – odl. US, 87/22 – odl. US in 163/22), ki določa, da se davčna izvršba ne začne, če znesek davka ne presega 25 evrov in ker znašajo stroški izvršbe najmanj 10 evrov v primeru administrativne izvršbe (rubež denarnih sredstev, denarnih prejemkov, terjatev), v primeru rubeža premoženja pa 50 evrov, se zaradi ekonomičnosti vodenja postopkov predlaga, da se šteje, da je pogoj izpolnjen tudi v primeru, da ima delodajalec neporavnane davčne obveznosti, če je znesek le-teh manjši od 50 evrov. Ker FURS izterjuje tudi druge denarne nedavčne obveznosti, se predlaga še, da se tudi druge denarne nedavčne obveznosti, ki jih izterjuje FURS vključijo v preverjanje izpolnjevanja pogoja o poravnanih zapadlih obveznostih kot to velja tudi v drugih primerih preverjanja plačanih obveznosti do FURS. Nenazadnje enotno določeni kriteriji za preverjanje

pogoja izpolnjevanja obveznosti, ki se preverja v vse več postopkih, ki jih vodijo različni organi, pomenijo tudi lažje vzdrževanje informacijske podpore.

V besedilu tretje alineje prvega odstavka 164. člena ZUTD je še vedno navedena Carinska uprava Republike Slovenije, ki je prenehala delovati 1. 8. 2014 na podlagi določb Zakona o finančni upravi, zato se predlaga njeno črtanje, ter se besedilo »dveh letih« se spremeni v »dveh let«, med navedenima seznamoma pa se beseda »in« nadomesti z besedo »ali«.

S spremembo šeste alineje se viša bančna garancija (iz 30.000 eur na 100.000 eur).

Doda se nova sedma alineja prvega odstavka 164. člena ZUTD, s katero se določi pogoj, da zavezanec ni bil pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper delovno razmerje in socialno varnost, razen kaznivih dejanj po 203. členu Kazenskega zakonika. Pri trenutni dikciji gre za pomanjkljivo določen pogoj (v prvi alineji prvega odstavka 164. člen ZUTD), ki poleg prekrškov ne upošteva tudi kaznivih dejanj, kot težje in družbeno manj sprejemljive oblike kaznivih ravnanj. Zato se doda nova, sedma alineja prvega odstavka 164. člena z navedenim dodatnim pogojem.

Z dopolnitvijo v obliki nove osme alineje prvega odstavka 164. členu se za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabnikom določa dodaten pogoj, in sicer, da mora imeti pravna ali fizična oseba, ki ima sedež v drugi državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji, ustanovljeno podružnico na območju Republike Slovenije.

Dodatni pogoj se določa zaradi zaščite javnega interesa na področju opravljanja dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabnikom, določitev dodatnega pogoja bo namreč v praksi onemogočila zlorabe pravic delavcev ter zagotovila učinkovit nadzor nad izvajanjem dejavnosti.

Področje opravljanja dejavnosti zagotavljanja dela delavcev na ravni EU opredeljuje Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2008/104/ES o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela z dne 19. novembra 2008. Namen omenjene direktive je zagotovitev varstva delavcev, zaposlenih pri agencijah za zagotavljanje začasnega dela, izboljšanje kakovosti dela prek agencij za zagotavljanje začasnega dela z zagotavljanjem uporabe načela enakega obravnavanja za delavce, zaposlene pri agencijah za zagotavljanje začasnega dela, in s priznavanjem agencij za zagotavljanje začasnega dela kot delodajalcev, ob upoštevanju potrebe po vzpostavitvi ustreznega okvira za uporabo dela prek agencij za zagotavljanje začasnega dela, da bi s tem učinkovito prispevali k odpiranju delovnih mest in razvoju prožnih oblik dela. Da je zaradi nujne potrebe po zaščiti pravic te ranljive skupine delavcev v okviru opravljanja storitev zagotavljanja dela delavcev uporabnikov (t.i. agencijskih delavcev) zelo drugačnega (družbenega) pomena od preostalih storitev na trgu, izhaja tudi iz dejstva, da so tovrstne storitve izključene iz uporabe določb Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2006/123/ES o storitvah na notranjem trgu.

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2008/104/ES o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela v 4. členu med drugim določa, da so prepovedi ali omejitve pri uporabi dela prek agencij za zagotavljanje začasnega dela upravičene le zaradi razlogov splošnega interesa, ki se nanašajo predvsem na varstvo delavcev, zaposlenih pri agencijah za zagotavljanje začasnega dela, zahteve glede zdravja in varnosti pri delu ali potrebo, da se zagotovi pravilno delovanje trga dela in preprečevanje zlorab. Direktiva dalje določa, da države članice po posvetovanju s socialnimi partnerji v skladu z nacionalno zakonodajo, kolektivnimi pogodbami in prakso do 5. decembra 2011 pregledajo omejitve ali prepovedi glede uporabe dela prek agencij za zagotavljanje začasnega dela, da bi preverile, ali so upravičene iz razlogov, navedenih v odstavku 1. Slovenija je skladno z napotilom poročala o izvedenih ukrepih, s strani EK pa ni bilo ugotovljeno, da bi slovenska zakonodaja kršila določbe omenjene direktive. Da je v luči zasledovanja javnega interesa v zvezi z zaščito pravic delavcev, preprečevanja socialnega dampinga in za preprečevanje izigravanja omejitev glede opravljanja storitev t.i. »agencij« potrebno sprejeti dodatne ukrepe, se je izkazalo že leta 2013, ko so bili pogoji za opravljanje tovrstnih storitev z novelo ZUTD-C iz leta 2013 zaostreni. Zaradi ugotovitev, da tuje agencije izigravajo nacionalno zakonodajo, je bil kot dodatni pogoj

uzakonjen tudi pogoj obvezne ustanovitve podružnice v Sloveniji, ki pa je bil nato leta 2017 z novelo ZUTD-D črtan. V zadnjih 8 letih po ukinitvi te obveznosti, se izkazuje, da je ponovna uvedba zahteve po ustanovitvi podružnice na območju RS ključnega pomena za zagotovitev pravic delavcev (predvsem glede zdravja in varnosti pri delu, glede plačila, zaposlitve, delovnega časa, zdravja in varstva pri delu, socialne varnosti, dostopa do izobraževanja, kolektivnega zastopanja in dogovarjanja ...) ter nujnosti zagotovitve pravičnega delovanja trga dela in preprečevanje zlorab. Temu namenu sledijo tudi druge določbe oziroma ukrepi, določeni s tem predlogom zakona.

V primeru agencijskih delavcev sicer Direktiva 2008/104/ES določa, da so osnovni delovni pogoji in pogoji zaposlitve delavcev, zaposlenih pri agencijah za zagotavljanje začasnega dela, v času njihove napotitve v podjetju uporabniku vsaj takšni, kot bi bili pogoji, ki bi se uporabili, če bi jih zadevno podjetje zaposlilo neposredno na isto delovno mesto. Iz prakse pa žal izhaja, da so agencijski delavci kljub zakonodaji, ki za agencijske delavce zahteva enake pogoje dela, pogosto v slabšem položaju od delavcev, ki so zaposleni pri uporabniku. Tovrstna opozorila in ugotovitve izhajajo iz uradnih poročil in analiz, ki med drugim opozarjajo na porast agencijskega dela in nujno potrebno zagotovitev učinkovitega nadzora nad delom t.i. agencij za posredovanje delavcev. Okrepitev nadzornih mehanizmov in zaostretev pogojev za opravljanje agencijskega dela je nujna, ne le z vidika zagotavljanja pravic teh delavcev glede izplačila plač in socialnih prispevkov, nujna je predvsem zaradi prekarnosti te oblike dela same oblike zaposlitve, delovnega časa, zdravja in varstva pri delu, socialne varnosti, dostopa do izobraževanja, kolektivnega zastopanja in dogovarjanja. Takšne ugotovitve izhajajo tako iz podatkov IRSD, kakor iz Multidisciplinarne analize prekarne delo (MAPA), kjer avtorji med drugim ugotavljajo: »Raziskave kažejo, da imamo v Sloveniji nadpovprečno rast agencijskega dela, ki večkratno presega povprečje držav EU. Glede agencijskega dela je bila identificirana visoka stopnja tveganja za prekarost na področju varnosti zaposlitve, poklicne varnosti in zdravja, izobraževanja in usposabljanja ter dostopa do kolektivnih pravic in reprezentativnosti ter srednje visoka stopnja tveganja za prekarost glede plačila, delovnega časa in socialne varnosti. Prav tako je bila identificirana segmentacija tega dela trga dela, saj je več kot polovica agencijskih delavcev v kategoriji najslabše plačanih delavcev. Pomembna je tudi ugotovitev, da je med agencijskimi delavci največji delež mladih, zato so izboljšave potrebne tudi z vidika položaja mladih na trgu dela.«.

Za učinkovito zaščito javnega interesa bo torej ključnega pomena učinkovit nadzor nad izvajanjem tako obstoječih, kakor novih določb zakona. Dejstvo je, da je nadzor nad tem področjem v času od ukinitve obveznega pogoja podružnice omejen, tuje agencije pa so v primerjavi z agencijami, ki so registrirane v Sloveniji, v privilegiranem položaju.

Zaradi dejstva, da so agencijski delavci posebej ranljiva skupina zaposlenih, ZUTD določa posebne pogoje za opravljanje dejavnosti posredovanja delavcev. Delodajalec za zagotavljanje dela lahko začne z opravljanjem dejavnosti, če mu:

- v obdobju zadnjih dveh let ni bila pravnomočno izrečena globa zaradi kršitve predpisov, ki urejajo delovna razmerja, zaposlovanje in delo tujcev, varnost in zdravje pri delu, zaposlovanje na črno ter trg dela;
- v obdobju zadnjih dveh let ni imel neporavnanih zapadlih obveznosti iz naslova plačila za delo;
- v obdobju zadnjih dveh letih ni bil objavljen na seznamu davčnih zavezancev z zapadlimi neplačanimi davčnimi obveznostmi in na seznamu nepredlagateljev obračunov, ki ga objavljata Finančna uprava Republike Slovenije in Carinska uprava Republike Slovenije, in na dan vložitve vloge nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti;
- izpolnjuje kadrovske, organizacijske, prostorske in druge pogoje, ki jih podrobneje predpiše minister, pristojen za delo;
- ima kot svojo glavno dejavnost registrirano dejavnost posredovanja začasnih delovnih sil;
- predloži bančno garancijo.

Dodatni pogoji iz četrtega odstavka so določeni s Pravilnikom za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku. Pravilnik opredeljuje dodatne kadrovske pogoje (obveznost zaposlitve strokovne osebe, ki mora biti dosegljiva na vsakem kraju opravljanja dejavnosti in ki izpolnjuje pogoje glede izobrazbe in pridobljenega strokovnega izpita), prostorske pogoje (na vsakem kraju opravljanja dejavnosti mora zagotavljati ustrezne delovne in pomožne prostore ter ustrezno pisarniško in tehnično opremo, ki omogoča vodenje evidenc v njegovo poslovanje pristojnim organom). Pravilnik določa, da je treba vlogi za pridobitev dovoljenja in vpis v register ali evidenco priložiti: kopijo pogodbe o zaposlitvi s strokovno osebo, kopijo diplome strokovne osebe, opis delovnih izkušenj strokovne osebe, kopijo potrdila o opravljenem strokovnem izpitu strokovne osebe, kopijo najemne pogodbe, v primeru najema prostora kjer se bo dejavnost opravljala, izpis iz zemljiške knjige, v primeru lastništva prostora kjer se bo dejavnost opravljala, tlorisno skico prostora kjer se bo dejavnost opravljala, seznam in opis tehnične opremljenosti za izvajanje dejavnosti, bančno garancijo in izjavo, pod kazensko in materialno odgovornostjo, da so vsi podatki v vlogi resnični.

Zaradi omejene krajevnosti jurisdikcije se za agencije, ki so ustanovljene na območju RS ali imajo pri nas registrirano podružnico lahko zahteva dosledno izpolnjevanje vseh navedenih pogojev, za tuje agencije pa ne. Zaradi nujnosti ustrezne regulacije področja oziroma zagotavljanja doslednega spoštovanja delavskih pravic je zato nujno treba zagotoviti ustrezen nadzor nad tujimi agencijami, zaradi nujnosti zagotovitve pravilnega delovanja trga na tem področju pa izenačiti pogoje za njihovo delovanje.

Skladno z določbo 169. člena ZUTD, ki določa, da pravna ali fizična oseba s sedežem v drugi državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji, ki želi na območju Republike Slovenije opravljati dejavnost, vlogi za izdajo dovoljenja in za vpis v evidenco priloži kopijo listine, ki ni starejša od enega leta, na podlagi katere lahko delodajalec v državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji, kjer ima sedež, opravlja dejavnost in overjen prevod te listine v slovenski jezik ter dokazila o izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka 164. ZUTD, ki jih ni mogoče pridobiti po uradni dolžnosti, in v povezavi z določbo 5. člena ZDR-1, ki določa, da je delodajalec tudi podružnica tujega podjetja, se pogoji iz prvega odstavka 164. člena ZUTD preverjajo pri podružnici. Bančna garancija se glasi na pravno ali fizično osebo s sedežem v drugi državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji, ki bo dejavnost zagotavljanja dela delavcev uporabniku na območju Republike Slovenije opravljala s podružnico, saj banka bančno garancijo izda pravni ali fizični osebi.

K 55. členu:

V prvem in drugem odstavku se število »12« spremeni v število »24« in se v prvem odstavku navedejo pravilne številke Uradnih listov Zakona o delovnih razmerjih. Sprememba v 2. alineji tretjega odstavka 172. člena je nomotehnične narave in se določa zaradi spremembe prvega odstavka 164. člena ZUTD.

Z novo šesto alinejo se določa, da ministrstvo delodajalcu za zagotavljanje dela po uradni dolžnosti odvzame dovoljenje za opravljanje dejavnosti in ga izbriše iz registra ali evidence, tudi če od Inšpektorata Republike Slovenije za delo pridobi podatek, da je inšpektor pri istem delodajalcu za zagotavljanje dela več kot dvakrat v zadnjih 24 mesecih pravnomočno izrekel globo za kršitve iz 217. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPDVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23 in 136/23 – ZIUZDS) ali podatek, da je inšpektor pri istem delodajalcu za zagotavljanje dela večkrat v zadnjih 24 mesecih ugotovil kršitev predpisov, ki urejajo delovna razmerja, zaposlovanje in delo tujcev, varnost in zdravje pri delu, zaposlovanje na črno ter trg dela.

K 56. členu:

Sprememba je posledica preštevilčenja dosedanjega tretjega odstavka 7. člena zakona, ki je postal četrti odstavek.

K 57. členu:

S spremembo 179. člena tega zakona se določa prekršek za ravnanja delodajalca, ki bo dejansko opravljaj dejavnost zagotavljanja dela delavcev uporabniku pod pogoji, kot jih določa prvi odstavek 163. člena tega zakona, hkrati pa za to ne bo izpolnjeval formalnih pogojev, kot jih določa drugi odstavek 163. člena tega zakona. Z navedenim se odpravlja nejasno določena prekrškovna norma 179. člena, ki se trenutno sklicuje le na določbi 168. in 169. člena, ki pa določata postopek za izdajo dovoljenja in vpis v register oziroma evidenco.

Prehodne in končne določbe

K 58. členu

Predlog člena, ki ureja krajši delovni čas delavca pred upokojitvijo, je ukrep za podaljševanje delovne aktivnosti in izhaja iz izhodišč za reformo pokojninske in invalidske zakonodaje, hkrati pa sledi tudi Priporočilu MOD št. 162 o starejših delavcih, po katerem naj bi se sposobnostim starejših delavcev prilagodile oblike delovnega časa, ki jih pretirano obremenjujejo.

V skladu s predlaganim 67.b členom ZDR-1 se lahko delavec, ki je v delovnem razmerju za polni delovni čas in ki je dopolnil starost 60 let ali ima dopolnjenih 35 let pokojninske dobe, in delodajalec dogovorita o spremembi pogodbe o zaposlitvi in opravljanju dela s krajšim delovnim časom v obsegu 80 odstotkov polnega delovnega časa. Takšen predlog lahko podata delavec ali delodajalec. Na predlog delavca se mora delodajalec odzvati, dogovor o spremembi pogodbe o zaposlitvi za opravljanje dela s krajšim delovnim časom v skladu s tem členom pa bo sklenjen le v primeru, če bosta obe stranki s tem soglašali, kar pomeni, da ne gre za pravico delavca do dela s krajšim delovnim časom že na podlagi zakona (kot to velja pri uveljavljanju pravice do krajšega delovnega časa na podlagi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih), ampak pravico predlagati spremembo pogodbe o zaposlitvi za opravljanje dela s krajšim delovnim časom v skladu s tem členom. Namen predlaganega člena je razbremeniti starejšega delavca in spodbuditi delodajalca, da takega delavca z nižjimi stroški dela obdrži v delovnem razmerju. To je potrebno v primerih, ko gre za dva pravno, dejansko in interesno ločena subjekta, kjer je delavec v dejansko odvisnem pravnem razmerju. V gospodarski družbi, kjer ima lastnik interes, da družba opravlja dejavnost, in s tem namenom sam sebe imenuje za poslovodno osebo, ki ima enak interes, ni potrebe, da bi z ukrepi delovnega in finančnega razbremenjevanja spodbujali zaposlovanje ali ohranjanje zaposlitve poslovodne osebe, zato so iz tega ukrepa izvzete poslovodne osebe v enoosebnih družbah, in iz istega razloga tudi poslovodne osebe v enoosebnih zavodih.

V primeru dogovora o spremembi pogodbe o zaposlitvi za opravljanje dela s krajšim delovnim časom v skladu s tem členom je delavec glede pravic in obveznosti iz delovnega razmerja izenačen z delavci, ki delajo krajši delovni čas v posebnih primerih (t. i. posebni »part time«), ki velja za primere iz 67. člena ZDR-1, razen v delu, ki se nanaša na plačilo za delo, in sicer se v skladu s tem členom v spremembi pogodbe o zaposlitvi določi znesek osnovne plače delavca v višini 90 odstotkov osnovne plače delavca za polni delovni čas.

Z varstvenim namenom je izrecno določena omejitev dogovora o prenehanju dela s krajšim delovnim časom, in sicer delavec po prenehanju opravljanja dela s krajšim delovnim časom nadaljuje z opravljanjem dela pod pogoji pred dogovorjeno spremembo pogodbe o zaposlitvi.

Posebnost opravljanja dela s krajšim delovnim časom delavca pred upokojitvijo je v tem, da se zaradi dogovora o opravljanju dela s krajšim delovnim časom in stimulacije delavca na novo določa pravica do osnovne plače v višini 90 odstotkov osnovne plače za polni delovni čas. Na takšen način se bo spodbudilo delavce in delodajalce, da bodo z namenom prilagoditve delovne obremenitve delavca omogočili opravljanje dela s krajšim delovnim časom v obsegu 80 odstotkov polnega

delovnega časa, delavec bo upravičen do plačila za delo po dejanski delovni obveznosti, kot sicer velja za krajši delovni čas v skladu s 67. členom ZDR-1, z izjemo, da bo v tem primeru njegova osnovna plača za 10 odstotkov višja in bo znašala 90 odstotkov osnovne plače za polni delovni čas.

Zaradi zasledovanja namena ukrepa se določa absolutna prepoved odrejanja nadurnega dela delavcu, ki dela krajši delovni čas v skladu s tem členom. ZDR-1 namreč določa relativno pravno varstvo starejših delavcev glede nadurnega dela v 199. členu, kjer dopušča možnost, da se nadurno delo lahko odredi na podlagi delavčevega pisnega soglasja. S četrtim odstavkom tega člena se torej ureja odstop od možnosti delavčevega soglasja k nadurnemu delu v skladu s 199. členom ZDR-1 in se določa absolutna prepoved odrejanja nadurnega dela.

Delavec, ki dela krajši delovni čas v skladu s tem členom, ima pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kot če bi delal polni delovni čas. V ta namen se bo na podlagi ureditve v zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, določilo, da se bo za ugotovitev pokojninske osnove plača, ki jo je delavec prejel po tem členu, preračunala na povprečni znesek, ki ustreza plači za polni delovni čas, ter se bo obdobje dela krajšega delovnega časa delavca pred upokojitvijo na podlagi 67.b člena upoštevalo kot da je delavec delal s polnim delovnim časom. V določbo sta vključeni varovalki, da delavec pri istem delodajalcu ne sme opravljati dela na podlagi civilne pogodbe in določba, da lahko delavec koristi pravice do izplačila dela pokojnine po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, v sorazmernem deležu glede na dejansko delovno obveznost.

Dodatno je zaradi uskladitve s spremembami pokojninske in invalidske zakonodaje določeno postopno zvišanje starosti za delavca, upravičenega do ukrepa krajšega delovnega časa delavca pred upokojitvijo, in sicer bo v letu 2026 in v letu 2027 do sklenitve spremembe pogodbe o zaposlitvi v skladu s tem členom upravičen tudi delavec, ki tega leta dopolnil starost 58 let, nato pa se bo pogoj starosti vsako leto zviševal za 3 mesece, dokler ne bo v letu 2035 dosegel starosti 60 let.

K 59. členu

Zakon o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE), ki je začel veljati 27. 10. 2010, uporabljati pa se je začel 1. 1. 2011, je v 81. členu določil, da lahko storitve vseživljenjske karijerne orientacije in posredovanja zaposlitve izvajajo javni uslužbenci Zavoda za zaposlovanje z doseženo VII. ravno izobrazbe, ki so opravili strokovni izpit.

Ker so v času začetka uporabe zakona izvajali storitve vseživljenjske karijerne orientacije in posredovanja zaposlitve javni uslužbenci s VI/1 in VI/2 ravno izobrazbe, je zakon v prehodnih določbah v 189. členu določil petletni rok, v katerem so morali ti javni uslužbenci pridobiti višjo raven izobrazbe, za nekatere je bil določen tudi spregled izobrazbe. Drugi odstavek 189. člena zakona je tako med drugim določil, da lahko javni uslužbenci, ki imajo na dan začetka uporabe tega zakona VI/1 raven izobrazbe in več kot 15 let delovne dobe, storitve vseživljenjske karijerne orientacije in posredovanja zaposlitve izvajajo tudi, če najkasneje v roku pet let po začetku uporabe tega zakona pridobijo VI/2 raven izobrazbe (spregled izobrazbe). Ker se storitve vseživljenjske karijerne orientacije in posredovanja zaposlitve izvajajo na t.i. stopnjevanih delovnih mestih samostojni svetovalec I (šifra K017010), samostojni svetovalec II (šifra K017011) in samostojni svetovalec III (šifra K017012), so se javni uslužbenci, ki so te storitve izvajali in so bodisi izpolnjevali pogoj zahtevane izobrazbe (ker so ustrezno izobrazbo že imeli ali so jo pridobili v predpisanem roku petih let), bodisi je zanje veljal spregled izobrazbe, uvrstili na enega od teh treh delovnih mest. Pri tistih javnih uslužbencih, za katere je veljal spregled izobrazbe po 189. členu zakona, je bila lahko določba o spregledu izobrazbe glede na besedilo člena uporabljena le enkrat. To je pomenilo,

da pozneje niso smeli več skleniti pogodbe o zaposlitvi za delovno mesto višje stopnje, čeprav je potreba na strani delodajalca obstajala in so javni uslužbenci že izvajali te storitve. Za javne uslužbence, ki so izpolnjevali pogoje po tretjem stavku drugega odstavka 189. člena zakona, torej najmanj 15 let delovne dobe ob začetku uporabe zakona leta 2011 in so v predpisanem roku petih let od začetka uporabe zakona pridobili VI/2 raven izobrazbe, posledično pa so skladno s tem zasedli enega od stopnjevanih delovnih mest, mora za omogočanje sklepanja pogodbe o zaposlitvi za drugo delovno mesto samostojnega svetovalca veljati posebna zakonska podlaga, ki bo dovoljevala sklepanje pogodb o zaposlitvi z njimi kljub temu, da ne izpolnjujejo pogoja izobrazbe po 81. členu zakona, izpolnjujejo pa pogoj po tretjem stavku drugega odstavka 189. člena zakona in skladno z njim že zasedajo katero od delovnih mest samostojnih svetovalcev. Takšna ureditev bo veljala najdlje pet let po uveljavitvi zakona (javni uslužbenec bo lahko v tem obdobju ob izkazanih potrebah na strani delodajalca npr. z delovnega mesta samostojni svetovalec III, ki ga je zasedel ob uporabi 189. člena zakona, prešel na delovno mesto samostojni svetovalec II ali na delovno mesto samostojni svetovalec I).

K 60. členu

V skladu s spremenjeno 6. alinejo prvega odstavka 54. člena ZUTD se obvezno za primer brezposelnosti zavaruje oskrbovalec družinskega člana. Zavezanec za plačilo prispevka zavarovanca in delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnosti je določen v 136. in 137. členu zakona, s to prehodno določbo pa se določa, da je zavezanec za plačilo prispevka zavarovanca in delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnosti do vzpostavitve enotnega informacijskega sistema Republika Slovenija, kot je to določeno s prehodno določbo petega odstavka 131. člena ZDOsk-1.

K 61. členu

Prehodna določba zagotavlja vlagateljem, ki bodo pridobili pravico iz zavarovanja za primer brezposelnosti (v skladu z 61. členom tega zakona drugačna ureditev velja za pravico do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti) uveljavljali z vlogo, vloženo pred uveljavitvijo tega zakona, odločitev po določbah tedaj veljavnega zakona.

Nadalje se brezposelnim osebam, ki bodo na dan uveljavitve tega zakona upravičene do denarnega nadomestila, zagotavlja zadržanje pridobljene pravice v nespremenjenem obsegu in trajanju.

K 62. členu

V zvezi z začetkom izvajanja novega 66.b člena in 140. člena zakona se zaradi prilagoditve aplikacije in drugih sistemskih sprememb s prvim odstavkom določa prehodno obdobje štirih mesecev od uveljavitve tega zakona. S tretjim odstavkom se določa, da se določbe spremenjenega drugega odstavka 62. člena, 68. člena in drugega odstavka 69. člena začnejo uporabljati z dnem 1. 1. 2026, do takrat pa se uporabljajo določbe Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE).

Vse priznane pravice do denarnega nadomestila se glede na ugotovljeno osnovo odmerijo po novih določbah 62. člena, prav tako se po novih določbah odloči o vlogah, ki so vložene pred začetkom uporabe.

S tretjim odstavkom člena se določa prehodno obdobje za uporabo 2. odstavka 69. člena, tako da se pogoj starosti zvišuje postopoma, in sicer bodo zavarovanci izkoriščenost lahko od 1.1. 2026, če so dopolnili starost 57 let in 37 let zavarovalne dobe, od 1.1. 2027 58 let in 37 zavarovalne dobe in od 1.1. 2028 dopolnili starost 59 let in 37 zavarovalne dobe. Do 31. 12. 2025 se uporabljajo določbe Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13,

32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE).

V petem odstavku pa se s prehodno določbo določi začetek uporabe spremenjenega drugega stavka tretjega odstavka 27.f člena ZUTD na način, da se sprememba roka za plačilo dajatev začne uporabljati za izplačila od prvega dne v drugem mesecu, ki sledi mesecu uveljavitve tega zakona.

Predlagana določba glede opravljanja dela 80/90/100 se začne uporabljati z dnem 1. 1. 2026, kar je skladno z začetkom uporabe sprememb in dopolnitev zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Z namenom celovite presoje doseženih učinkov ukrepa se določa, da bo Vlada Republike Slovenije v dveh letih po uveljavitvi tega zakona pripravila analizo ukrepa, z njo seznanila socialne partnerje in z njimi opravila razpravo o primernosti ukrepa z vidika doseganja zasledovanih ciljev.

K 63. členu

Določba omogoča dokončanje postopkov javnih povabil, začeti pred uveljavitvijo zakona, po dosedanjih predpisih.

K 64. členu

Za namen ugotavljanja upravičenosti za opravljanje začasnih in občnih del dijakov, študentov in udeležencev izobraževanja odraslih se določi upravičenost povezave in dostopa do posameznih podatkov iz centralne evidence o dijakih, študentih in udeležencih izobraževanja odraslih tudi Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje.

K 65. členu

S členom se določa dajatev in dodatna dajatev od začasnega in občasnega dela za dijake in študente. Začasno in občasno delo dijakov in študentov lahko posredujejo zavod in organizacije oziroma delodajalci, ki jim je bila na podlagi Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (v nadaljnjem besedilu: ZZZPB) podeljena koncesija. ZZZPB določa, da organizacije oziroma delodajalci, ki posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6.b ZZZPB, obračunavajo 12% koncesijsko dajatev od prejemkov, izplačanih tem osebam ter da zavod obračunava 12% od izplačanih prejemkov na enak način kot obračunavajo 12% koncesijsko dajatev organizacije oziroma delodajalci, ki posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6.b ZZZPB. Leta 2012 je bil z Zakonom za uravnoteženje javnih financ (v nadaljnjem besedilu: ZUJF) določen odstop od ureditve v ZZZPB. Odstop je z ZUJF določen le koncesijsko dajatev, in sicer določa, da znaša koncesijska dajatev (ne glede na določbe ZZZPB), ki jo obračunavajo organizacije oziroma delodajalci, ki začasno in občasno delo posredujejo na podlagi koncesije 16 odstotkov.

S členom se tudi za zavod določa enak odstop od določb ZZZPB. S tem se zagotavlja, da bo tudi zavod od posredovanja začasnega in občasnega dela obračunaval dajatev v enaki višini, kot jo obračunavajo koncesionarji.

Ker zavod posredovanje začasnega in občasnega dela opravlja v okviru javne službe, bo zavod primerljivi del dajatve, ki se koncesionarjem prizna za pokrivanje stroškov (23,7 odstotka), namenjal v proračunski sklad za štipendije.

S členom se dalje določa, da zavod poleg dajatve iz prvega odstavka, od izplačanih prejemkov obračunava tudi dodatno dajatev v višini 2 odstotkov, kot jo določa Zakon o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov.

Z ureditvijo dajatve in dodatne dajatve za zavod se določa primerljiv položaj zavoda in koncesionarjev.

K 66. členu

S predlogom spremembe prehodne določbe drugega odstavka 193. člena ZUTD se omogoči učinkovitejše izvajanje posredovanja začasnih in občasnih del dijakom in študentom s strani zavoda.

K 67. členu

Prehodna določba določa, da se o vlogah, vloženih pred uporabo tega zakona, odloči skladno z Zakonom o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23 in 62/24 – ZUOPUE) in Pravilnikom za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku (Uradni list RS, št. 15/14, 38/15 in 90/15).

Nadalje je določeno postopanje delodajalcev za zagotavljanje dela v primeru, ko so delodajalci za zagotavljanje dela bili vpisani v register na podlagi prejšnjih predpisov. Prav tako je določeno postopanje delodajalcev za zagotavljanje dela in delodajalcev za zagotavljanje dela, ki so bili vpisani v evidenco na podlagi predpisov.

Peti odstavek ureja situacije, ko je stranka sprožila upravni spor.

K 68. členu:

Predlaga se odstop 3., 4. in 5. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ – ZUJF-C (Uradni list RS, št. 95/14), s čimer se dopolnjuje določbe, ki se nanašajo na zavezance za plačilo prispevkov in davka. Trenutni ZUJF-C, kot zavezance predvideva organizacije (študentske servise). Ker tudi ZRSZ lahko izvaja posredovanje začasnega in občasnega dela dijakom in študentom, mora biti opredeljen kot zavezanec za plačilo prispevkov in davka.

K 69. členu:

Člen določa, da minister, pristojen za delo, uskladi določbe Pravilnika za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku (Uradni list RS, št. 15/14, 38/15 in 90/15) s tem zakonom v dveh mesecih od njegove uveljavitve, in sicer zaradi spremembe števila strokovnih delavcev, ki jih mora zaposlovati organizacija.

K 70. členu:

Določba določa trenutek uveljavitve zakona.

III. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

5. člen (opredelitev pojmov)

Po tem zakonu imajo posamezni pojmi naslednji pomen:

1. brezposelna oseba: iskalec ali iskalka zaposlitve, ki izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom;
2. drugi iskalec zaposlitve ali druga iskalka zaposlitve (v nadaljnjem besedilu: drugi iskalec zaposlitve): delovno aktivna ali neaktivna oseba in študent, ki išče zaposlitev;
3. denarno nadomestilo: nadomestilo izgube plače oziroma dohodka, ki se zagotavlja na podlagi zavarovanja za primer brezposelnosti po tem zakonu;
4. EURES: evropska mreža služb za zaposlovanje, ki podpira prosto gibanje delavcev, povezovanje evropskih trgov dela in ozaveščanje državljanov o ustrezni zakonodaji EU ter izvaja storitve za evropski trg dela (informiranje, svetovanje, posredovanje zaposlitve na evropskem trgu dela itd.) in druge naloge, določene s predpisi EU;
5. iskalec zaposlitve, katerega zaposlitev je ogrožena ali iskalka zaposlitve, katere zaposlitev je ogrožena (v nadaljnjem besedilu: iskalec zaposlitve, katerega zaposlitev je ogrožena): drugi iskalec zaposlitve v času trajanja odpovednega roka v primeru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca ali oseba, v zvezi s katero je iz poslovne dokumentacije delodajalca razvidno, da bo njeno delo postalo nepotrebno, ali oseba, ki je zaposlena za določen čas in ji pogodba o zaposlitvi preneha veljati najkasneje čez tri mesece;
6. izvajalec ukrepa ali izvajalka ukrepa (v nadaljnjem besedilu: izvajalec ukrepa): pravna ali fizična oseba, ki izvaja ukrepe po tem zakonu in je določena v 72. členu tega zakona;
7. javno povabilo za zbiranje ponudb: povabilo delodajalcem, ki se želijo vključiti v izvajanje programov aktivne politike zaposlovanja, da oddajo ponudbo za dodelitev subvencij in drugih oblik pomoči iz javnih sredstev, in se izvaja po predpisih, ki urejajo izvrševanje proračuna, če ta zakon ne določa drugače;
8. kmet ali kmetica (v nadaljnjem besedilu: kmet): oseba, ki opravlja kmetijsko dejavnost in je obvezno ali prostovoljno vključena v pokojninsko in invalidsko zavarovanje po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
9. manjši delodajalec: delodajalec, ki zaposluje deset ali manj delavcev;
10. ranljive skupine na trgu dela: skupine na trgu dela, med katere spadajo vsi prikrajšani, resno prikrajšani delavci in invalidi po Uredbi Komisije (ES) št. 800/2008 z dne 6. avgusta 2008 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive s skupnim trgom z uporabo členov 87 in 88 Pogodbe (Uredba o splošnih skupinskih izjemah), (UL L št. 214/2008 z dne 9. avgusta 2008, str. 3);
11. raven izobraževanja: stopnjevanje učnega izkustva in zmožnosti, ki si jih morajo s sprejemanjem učnih vsebin pridobiti udeleženci izobraževanja, da bi uspešno končali program;
12. samozaposlena oseba: oseba, ki opravlja katero koli samostojno dejavnost, kot so samostojni podjetniki posamezniki po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, osebe, ki z osebnim delom samostojno opravljajo umetniško ali katero drugo kulturno dejavnost, osebe, ki samostojno opravljajo dejavnost s področja zdravstva, socialne varnosti, znanosti ali zasebno veterinarsko dejavnost, osebe, ki opravljajo odvetniško ali notarsko dejavnost, osebe, ki opravljajo duhovniško oziroma drugo versko službo;
13. trg dela: prostor, na katerem se srečujejo iskalci zaposlitve z znanji, veščinami in delovnimi izkušnjami ter delodajalci, ki iščejo kandidate za prosta delovna mesta oziroma vrste dela;
14. upokojenec ali upokojenka (v nadaljnjem besedilu: upokojenec): oseba, ki prejema pokojnino po predpisih Republike Slovenije ali od tujega nosilca pokojninskega zavarovanja, razen prejemnikov družinske pokojnine ali vdovske pokojnine na podlagi dolžnosti preživljanja otrok ali več otrok, ki imajo pravico do družinske pokojnine po umrlem zavarovancu, vdova ali vdovec pa ima do njih dolžnost preživljanja, kadar te pravice skladno s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, niso pridobili trajno;

15. zavarovalna doba: obdobje zavarovalnega razmerja, za katero so plačani prispevki za zavarovanje za primer brezposelnosti, če ta zakon ne določa drugače;
16. zavarovalno razmerje: razmerje, ki nastane na podlagi tega zakona z vzpostavitvijo pravnega razmerja, ki je podlaga za obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti, oziroma s sklenitvijo pogodbe o prostovoljnem zavarovanju za primer brezposelnosti in s plačilom prispevkov za primer brezposelnosti, če ta zakon ne določa drugače;
17. zavarovanec ali zavarovanka (v nadaljnjem besedilu: zavarovanec): oseba, ki je v skladu s tem zakonom obvezno ali prostovoljno vključena v zavarovanje za primer brezposelnosti;
18. zdravstveno zaposlitveno svetovanje: pomoč brezposelnim invalidom in drugim brezposelnim osebam z zdravstvenimi omejitvami pri iskanju ustrezne ali primerne zaposlitve ali pomoč in svetovanje pri vključitvi v ustrezen ukrep aktivne politike zaposlovanja;
19. začasno ali občasno delo je plačano začasno ali občasno delo ali trajnejše časovno omejeno delo upravičenca ali upravičenke do opravljanja začasnega ali občasnega dela (v nadaljnjem besedilu: upravičenec).

7. člen

(javna objava prostega delovnega mesta oziroma vrste dela pri zavodu)

(1) Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) na željo delodajalca javno objavi prosto delovno mesto oziroma vrsto dela in izvede vse potrebne postopke v zvezi s posredovanjem zaposlitve.

(2) Zavod ni dolžan izvesti javne objave prostega delovnega mesta oziroma vrste dela iz prejšnjega odstavka, ki ni v skladu s tem zakonom, predpisi, ki urejajo delovna razmerja, in predpisi, ki urejajo preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, ali v zvezi s katero obstajajo okoliščine, ki kažejo na to, da ni namenjena zaposlitvi na prosta delovna mesta pri delodajalcu, ki jo je predlagal.

(3) Delodajalci iz javnega sektorja in gospodarske družbe v večinski lasti države morajo pri zavodu javno objaviti vsako prosto delovno mesto oziroma vrsto dela, razen v primerih izjem od obveznosti javne objave, ki jih določa zakon, ki ureja delovna razmerja.

(4) Način sporočanja podatkov in javne objave ter postopek posredovanja zaposlitve podrobneje predpiše minister, pristojen za delo.

8.a člen

(znanje slovenskega jezika)

(1) Brezposelna oseba, ki je državljan tretje države, mora znati slovenski jezik, kar izkaže s pridobitvijo javno veljavnega spričevala o uspešno opravljenem izpitu iz znanja slovenskega jezika na vstopni ravni (raven zahtevnosti A1) najpozneje v 12 mesecih po prijavi v evidenco brezposelnih oseb. Morebitna odjava in ponovna prijava v evidenco brezposelnih oseb, izvedeni v tem času, na tek roka ne vplivata.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se tek roka prekine:

- če se državljan tretje države odjavi iz evidence brezposelnih oseb zaradi vključitve v zavarovanje za primer brezposelnosti, ki je podlaga za pridobitev denarnega nadomestila,
- če se vključi v drug program aktivne politike zaposlovanja,
- če obstajajo opravičljivi zdravstveni razlogi za opustitev obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve, ki neprekinjeno trajajo več kot en mesec.

(3) Tek roka iz prve alineje prejšnjega odstavka se nadaljuje ob prvi ponovni prijavi državljana tretje države v evidenco brezposelnih oseb, tek roka iz druge in tretje alineje prejšnjega odstavka pa se nadaljuje po prenehanju vključitve v program aktivne politike zaposlovanja oziroma po prenehanju obstoja opravičljivih zdravstvenih razlogov za opustitev obveznosti iz naslova aktivnega iskanja zaposlitve.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena mora državljan tretje države, ki je prejemnik denarnega nadomestila več kot 12 mesecev, izpit iz prvega odstavka tega člena opraviti do prenehanja prejemanja denarnega nadomestila.

(5) Po izteku roka iz prvega odstavka tega člena mora državljan tretje države ob ponovni prijavi v evidenco brezposelnih oseb pogoj iz prvega odstavka tega člena izpolnjevati že ob prijavi. Zavod ob ponovni prijavi po uradni dolžnosti preveri izpolnjevanje pogoja iz prvega odstavka tega člena in v primeru neizpolnjevanja tega vlogo državljana tretje države za vpis v evidenco brezposelnih oseb zavrne.

(6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se državljan tretje države, ki ob ponovni prijavi v evidenco brezposelnih oseb ne izpolnjuje pogoja iz prvega odstavka tega člena, izpolnjuje pa pogoje za priznanje pravice do denarnega nadomestila, vpiše v evidenco brezposelnih oseb in se, če pogoja iz prvega odstavka tega člena ne izpolni, v evidenci vodi za čas upravičenosti do denarnega nadomestila.

(7) Šteje se, da je pogoj iz prvega odstavka tega člena izpolnjen, če je državljan tretje države:

- dokončal osnovno šolo v Republiki Sloveniji;
- dokončal katerikoli javnoveljavni izobraževalni program za pridobitev izobrazbe v Republiki Sloveniji;
- dokončal katerikoli javnoveljavni študijski program v Republiki Sloveniji, ki se je izvajal v slovenskem jeziku;
- dokončal osnovno ali srednjo šolo s slovenskim učnim jezikom na območjih, na katerih živijo pripadniki avtohtone slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah;
- že pridobil javno veljavno listino, s katero izkazuje znanje slovenskega jezika vsaj na vstopni ravni (raven zahtevnosti A1).

(8) Državljan tretje države se lahko enkrat vključi v tečaj in enkrat pristopi k izpitu iz slovenskega jezika na vstopni ravni (raven zahtevnosti A1) na podlagi vključitve v ukrep aktivne politike zaposlovanja. Če se državljan tretje države ponovno prijavi v evidenco brezposelnih oseb, pa pred odjavo tečaja ni zaključil ali ga je zaključil, pa ni pristopil k opravljanju izpita iz prvega odstavka tega člena, se lahko ponovno vključi v tečaj in pristopi k izpitu.

(9) Državljan tretje države, ki je končal manj kot šest razredov osnovne šole ali izkaže, da ni zmožen pisnega sporazumevanja, se pa govorno sporazumeva, izkaže izpolnjevanje pogoja iz prvega odstavka tega člena s potrdilom o uspešno opravljenem izpitu iz govornega sporazumevanja v slovenskem jeziku na vstopni ravni (raven zahtevnosti A1).

(10) Obvezne preizkuse iz znanja slovenskega jezika iz prvega odstavka tega člena izvaja Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani v skladu z 61. členom Zakona o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 6/18).

(1) Za delazmožno po tem zakonu se šteje brezposelna oseba od dopolnjenih 15 do 65 let starosti, pri kateri ni prišlo do popolne nezmožnosti za delo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali nezaposljivosti po predpisih o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se za delazmožno šteje tudi oseba, ki je kljub ugotovljeni nezaposljivosti po predpisih o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov opravljala delo na podlagi delovnega ali drugega razmerja, ki je podlaga za vključitev v zavarovanje za primer brezposelnosti po tem zakonu in je tako dosegla gostoto zavarovalnega razmerja, določeno v 59. členu tega zakona. Za delazmožno se takšna oseba šteje ves čas prejemanja denarnega nadomestila in do pravnomočnosti odločbe, izdane v novem postopku ocene zaposlitvenih možnosti, če je z njo ponovno ugotovljena nezaposljivost te osebe. Uvedbo tega postopka, ne glede na določbe zakona, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, predlaga zavod, če tega ne stori oseba sama najkasneje v roku 15 dni po prijavi na zavodu.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka 8. člena tega zakona se za brezposelno osebo šteje iskalec zaposlitve, ki je začasno nezmožen za delo iz zdravstvenih razlogov skladno s predpisi o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju v trajanju največ 60 dni. Takšni brezposelni osebi obveznosti, določene s tem zakonom, mirujejo, dokler traja začasna nezmožnost za delo.

(4) Če začasna nezmožnost za delo iz prejšnjega odstavka traja več kot 60 dni, se brezposelna oseba šteje za začasno nezaposljivo in jo zavod obravnava v skladu z osmim odstavkom 117. člena tega zakona.

(5) Brezposelna oseba, ki zaradi težav z odvisnostjo, težav v duševnem zdravju, večjih socialnih težav in drugih podobnih težav ni zmožna za delo, se šteje za začasno nezaposljivo. Začasna nezaposljivost iz navedenih razlogov ter pravice in obveznosti te osebe se opredelijo v zaposlitvenem načrtu brezposelne osebe na podlagi mnenja o obstoju razlogov za začasno nezaposljivost in predloga možnih ukrepov, ki ga pripravijo posebne medinstitucionalne komisije po določbah 117. člena tega zakona.

11. člen

(aktivno iskanje zaposlitve)

(1) Šteje se, da brezposelna oseba aktivno išče zaposlitev, če:

- redno spremlja objave prostih delovnih mest oziroma vrst dela in se pravočasno prijavlja na prosta delovna mesta oziroma vrste dela v skladu z zaposlitvenimi cilji v zaposlitvenem načrtu,
- se odziva na napotnice zavoda in drugih izvajalcev ukrepov po tem zakonu,
- se udeležuje zaposlitvenih razgovorov na vabilo delodajalca, zavoda ali drugih izvajalcev ukrepov,
- se javi zavodu v 15 dneh po poteku roka za izvedbo zadnje dogovorjene aktivnosti, določene v zaposlitvenem načrtu iz 113. člena tega zakona in
- uresničuje vse druge dogovorjene aktivnosti v zaposlitvenem načrtu.

(2) Šteje se, da brezposelna oseba, ki je državljan države članice EU, EGP ali Švicarske konfederacije, aktivno išče zaposlitev, če izpolnjuje obveznosti iz prejšnjega odstavka in se vključi v tečaj in pristopi k izpitu iz znanja slovenskega jezika na vstopni ravni (raven zahtevnosti A1), o čemer se brezposelna oseba in osebni svetovalec dogovorita v zaposlitvenem načrtu iz četrtega odstavka 113. člena tega zakona.

(3) Za osebe iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe sedmega in desetega odstavka 8.a člena tega zakona.

18. člen
(vseživljenjska karierna orientacija)

(1) Vseživljenjska karierna orientacija zajema aktivnosti, ki omogočajo identifikacijo sposobnosti, kompetenc in interesov za sprejemanje odločitev na področju zaposlovanja, izobraževanja, usposabljanja in izbire poklica ter omogoča vodenje življenjskih poti tako, da se posamezniki teh sposobnosti in kompetenc naučijo in jih uporabljajo.

(2) Storitve vseživljenjske karierne orientacije izvajajo izvajalci ukrepov po tem zakonu, ki lahko za izvajanje teh storitev organizirajo centre, ki se ukvarjajo z vseživljenjsko karierno orientacijo.

(3) Aktivnosti vseživljenjske karierne orientacije so:

- informiranje o trgu dela;
- samostojno vodenje kariere;
- osnovno karierno svetovanje;
- poglobljeno karierno svetovanje;
- učenje veščin vodenja kariere.

(4) Kot storitve vseživljenjske karierne orientacije se lahko izvajajo tudi aktivnosti, ki so namenjene učencem, dijakom, študentom in njihovim staršem.

19. člen
(informiranje o trgu dela)

(1) Informiranje o trgu dela zajema različne oblike informiranja o možnostih zaposlovanja, izobraževanja, usposabljanja, finančnih pomočeh in drugih temah trga dela v Sloveniji in ostalih državah EU, EGP in v Švicarski konfederaciji (storitve omrežja javnih služb za zaposlovanje – storitve EURES).

(2) Informiranje o trgu dela se izvaja kot splošno informiranje in kot informiranje o možnostih zaposlovanja.

(3) Splošno informiranje se izvaja z namenom seznanitve s trgom dela in vstopom na trg dela.

(4) Splošne informacije o trgu dela so:

- stanje in spremembe na trgu dela;
- vsebine, roki in pogoji za pridobitev storitev in vključitev v ukrepe trga dela;
- roki in pogoji za pridobitev denarnih nadomestil.

(5) Informacije iz prejšnjega odstavka se vsem osebam zagotavljajo brezplačno. Posredovane so lahko v pisni obliki kot informativno gradivo, osebno, telefonsko ali po spletnih straneh.

(6) Informiranje o možnostih zaposlovanja zagotavlja tekoče informacije o možnostih in priložnostih za pridobitev zaposlitve, usposabljanjih in drugih oblikah pomoči, ki posamezniku omogočajo vključitev na trg dela ali zaposlitev.

(7) Informacije o možnostih zaposlovanja se nudijo brezposelnim osebam in drugim iskalcem zaposlitve.

(8) Upravičenci so se za pridobitev informacij o možnostih zaposlovanja dolžni prijaviti pri zavodu, razen za pridobitev informacij o možnostih zaposlovanja zunaj Slovenije.

20. člen

(samostojno vodenje kariere)

- (1) Samostojno vodenje kariere zajema pripomočke, s katerimi posameznik načrtuje in vodi svojo kariero tako, da ga ti pripomočki vodijo skozi ključne točke, ki jih je treba pri tem upoštevati.
- (2) Samostojno vodenje kariere se zagotavlja vsem osebam.

22. člen

(poglobljeno karierno svetovanje)

- (1) Poglobljeno karierno svetovanje poleg svetovanja iz prejšnjega člena vsebuje še ocenjevanje kompetenc posameznika in izdelavo kariernega načrta za posameznike. Vključuje pomoč pri:
- postavljanju kariernih ciljev;
 - ocenjevanju interesov, lastnosti, sposobnosti in kompetenc;
 - raziskovanju trga dela;
 - spoznavanju možnosti in priložnosti v okolju;
 - sprejemanju odločitev o svoji karieri;
 - izdelavi in uresničevanju kariernega načrta, ki vključuje zaposlovanje, izobraževanje in usposabljanje.
- (2) Poglobljeno karierno svetovanje se zagotavlja brezposelnim osebam in iskalcem zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena, za katere se domneva, da utegnejo imeti težave pri sprejemanju odločitev o svoji poklicni karieri ali zaposlovanju.
- (3) Storitev se zagotavlja na podlagi prijave pri zavodu in izdelanega zaposlitvenega načrta.
- (4) V okviru poglobljenega kariernega svetovanja se zagotavlja tudi zdravstveno zaposlitveno svetovanje kot pomoč brezposelnim invalidom in drugim brezposelnim osebam z zdravstvenimi omejitvami pri iskanju ustrezne in primerne zaposlitve ali kot pomoč in svetovanje pri vključitvi v ustrezen ukrep APZ.
- (5) Zdravstveno zaposlitveno svetovanje izvajajo zdravniki medicine dela ali druge specialistične smeri, izbrani skladno z določili zakona, ki ureja zaposlovanje in zaposlitveno rehabilitacijo invalidov.

27. člen

(odklonitev posredovanja zaposlitve delodajalcu)

- (1) Delodajalcu, ki ne spoštuje delovnopravne zakonodaje in zaposlenim ne izplačuje plač ali prispevkov za socialno varnost, jih odpušča v nasprotju s predpisi ali kako drugače grobo krši pravice delavcev iz dela, zavod in drugi izvajalci po tem zakonu na objavljeno prosto delovno mesto oziroma vrsto dela niso dolžni posredovati delavcev in ga obravnavajo kot delodajalca z negativnimi referencami.
- (2) Podatke o delodajalcih iz prejšnjega odstavka zavod in drugi izvajalci pridobivajo od Inšpektorata Republike Slovenije za delo in iz uradnih evidenc Finančne uprave Republike Slovenije kakor tudi od delavcev pri teh delodajalcih.

27.c člen
(omejitev začasnega ali občasnega dela)

(1) Začasno ali občasno delo lahko upravičenec opravlja v obsegu največ 60 ur v koledarskem mesecu. Neizkoriščenih ur ni mogoče prenašati v naslednji koledarski mesec.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko upravičenec opravlja začasno ali občasno delo tudi največ 90 ur v koledarskem mesecu, vendar največ trikrat v koledarskem letu, pri čemer seštevek ur opravljenega začasnega in občasnega dela v koledarskem letu ne sme preseči 720 ur.

(3) Bruto urna postavka upravičenca za opravljeno uro začasnega ali občasnega dela ne sme biti nižja od zneska minimalne plače, preračunanega na uro dela povprečne mesečne delovne obveznosti za polni delovni čas, tako, da se upošteva, da povprečna mesečna delovna obveznost za polni delovni čas znaša 174 ur. Bruto dohodek za opravljeno začasno in občasno delo v seštevku v koledarskem letu ne sme presegati 9.237,96 eurov. Višina bruto urne postavke in višina bruto dohodka za opravljeno začasno ali občasno delo se usklajujeta z rastjo minimalne plače v Republiki Sloveniji, kot jo določa zakon, ki ureja minimalno plačo, ter ju enkrat letno določi minister, pristojen za delo, in objavi v Uradnem listu Republike Slovenije najpozneje do konca februarja v koledarskem letu. Višina bruto urne postavke velja od marca tekočega koledarskega leta do vključno februarja naslednjega koledarskega leta.

(4) Upravičenec lahko začasno ali občasno delo opravlja pri več delodajalcih hkrati, vendar v seštevku ne sme preseči predpisane omejitve glede števila ur in višine dohodka iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena.

(5) Omejitve za opravljanje začasnega ali občasnega dela pri delodajalcu v posameznem koledarskem mesecu so:

- pri delodajalcu, ki nima zaposlenega nobenega delavca oziroma delavke (v nadaljnjem besedilu: delavec), se lahko opravi največ 60 ur začasnega ali občasnega dela,
- pri delodajalcu, ki zaposluje od enega do vključno deset delavcev, se lahko opravi največ 100 ur začasnega ali občasnega dela,
- pri delodajalcu, ki zaposluje več kot deset do vključno 30 delavcev, se lahko opravi največ 150 ur začasnega ali občasnega dela,
- pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 30 do vključno 50 delavcev, se lahko opravi največ 400 ur začasnega ali občasnega dela,
- pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 50 delavcev do vključno 100 delavcev, se lahko opravi največ 750 ur začasnega ali občasnega dela,
- pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 100 do vključno 500 delavcev, se lahko opravi največ 1.500 ur začasnega ali občasnega dela,
- pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 500 do vključno 1.000 delavcev, se lahko opravi največ 2.250 ur začasnega ali občasnega dela,
- pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 1.000 do vključno 2.000 delavcev, se lahko opravi največ 3.000 ur začasnega ali občasnega dela,
- pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 2.000 delavcev, se lahko opravi največ 3.750 ur začasnega ali občasnega dela.

(6) Število ur začasnega ali občasnega dela v posameznem koledarskem mesecu, opravljenega pri nevladni organizaciji, delujoči v javnem interesu, lahko preseže omejitve iz prejšnjega odstavka, vendar ne več kot dvakratnika ur opravljenega začasnega ali občasnega dela glede na število zaposlenih delavcev.

(7) V število zaposlenih delavcev iz četrtega in šestega odstavka tega člena se štejejo vse pogodbe o zaposlitvi, sklenjene za polni delovni čas v času podpisa pogodbe o opravljanju začasnega ali občasnega dela s strani delodajalca, ne glede na to, ali so pogodbe sklenjene za določen ali nedoločen čas.

27.f člen
(zbiranje in odvajanje sredstev iz dajatve v proračunski sklad)

- (1) Delodajalci nakazujejo sredstva iz dajatve, določene v prejšnjem členu, v proračun Republike Slovenije.
- (2) Sredstva iz prejšnjega odstavka se odvajajo v proračunski sklad iz 129. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314 in 105/12).
- (3) Delodajalec mora dajatev obračunati na posebnem obračunu, ki ga predloži davčnemu organu najpozneje na dan izplačila dohodka iz začasnega ali občasnega dela. Delodajalec mora dajatev plačati na dan izplačila dohodka.
- (4) Podrobnejša navodila za obračun in plačilo dajatve iz prejšnjega člena predpiše minister, pristojen za finance.

30. člen (izobraževanje)

- (1) Izobraževanje se izvaja kot neformalno in formalno izobraževanje. Namen neformalnega izobraževanja je večanje zaposlitvenih možnosti s pridobitvijo novih znanj in kompetenc za vstop na trg dela ter uspešen razvoj kariere. Namen formalnega izobraževanja je večanje zaposlitvenih možnosti s pridobitvijo višje ravni izobrazbe.
- (2) Neformalno izobraževanje kot usposabljanje in izpopolnjevanje predstavlja obliko izobraževanja odraslih, ki se lahko izvaja na različne načine, tudi kot usposabljanje na delovnem mestu.
- (3) Usposabljanje pomeni pridobitev novih znanj in kompetenc s pomočjo registriranih izvajalcev usposabljanja. Potrdilo o opravljenem usposabljanju velja na celotnem trgu dela.
- (4) Izpopolnjevanje je dejavnost, s katero se širi in pogloblja že obstoječe znanje, spretnosti oziroma kompetence posameznika.
- (5) Usposabljanje na delovnem mestu poteka pri delodajalcih s pretežnim obsegom praktičnega usposabljanja. Izvaja se lahko tudi kot delovni preizkus.
- (6) Formalno izobraževanje pomeni vključitev v javno veljavni program za pridobitev javno veljavne izobrazbe.
- (7) V izobraževanje se vključujejo brezposelne in zaposlene osebe ter delodajalci, lahko pa tudi drugi iskalci zaposlitve v skladu z opredelitvijo v načrtu za izvajanje ukrepov APZ in katalogu ukrepov APZ iz 36. člena tega zakona.

37. člen (denarni prejemki in stroški v času vključenosti v ukrepe APZ)

- (1) Osebam, vključenim v ukrepe APZ, se lahko zagotavlja celotno ali delno pokrivanje stroškov vključitve z naslednjimi denarnimi prejemki:
- dodatek za aktivnost;
 - dodatek za prevoz;
 - dodatek za stroške izobraževanja.
- (2) Denarni prejemki iz prejšnjega odstavka in njihova višina je odvisna od trajanja vključitve v program.

(3) Denarni prejemki iz tega člena, vrsta prejemka in višina ter upravičenost do povračila stroškov zdravniškega pregleda in povračila stroškov zavarovanja za primer nesreče pri delu v zvezi s posameznim ukrepom APZ se podrobneje uredijo v podzakonskem aktu.

38. člen

(izbor zunanjih izvajalcev aktivnosti programov APZ)

(1) Aktivnosti programov APZ lahko izvajajo zunanji izvajalci, ki so uvrščeni v register zunanjih izvajalcev aktivnosti programov APZ (v nadaljnjem besedilu: register zunanjih izvajalcev) in h katerim izvajalec ukrepov APZ napoti osebo iz ciljne skupine programa APZ.

(2) Ne glede na določilo prejšnjega odstavka se za zunanje izvajalce aktivnosti programov APZ, katerih vsebina je izvedba postopkov za ugotavljanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij, štejejo izvajalci, vpisani v register izvajalcev postopkov za ugotavljanje in potrjevanje poklicnih kvalifikacij, ki ga skladno z zakonom, ki ureja nacionalne poklicne kvalifikacije, vodi Državni izpitni center.

47. člen

(izbor delodajalcev)

(1) Izbor delodajalcev, ki bodo vključeni v izvajanje programov APZ, se izvaja z javnim povabilom za zbiranje ponudb po predpisih, ki urejajo izvrševanje proračuna, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Postopek javnega povabila vodi strokovna komisija, ki jo imenuje predstojnik izvajalca ukrepov APZ. Predsednik strokovne komisije mora imeti izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljeni po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje v skladu s predpisi, ki urejajo visoko šolstvo, in najmanj pet let delovnih izkušenj s področja, ki ga ureja ta zakon.

(3) Javno povabilo se objavi na spletnih straneh izvajalca ukrepa APZ in vsebuje vsaj:

- naziv in sedež naročnika;
- pravno podlago za izvedbo javnega povabila;
- predmet javnega povabila;
- namen in cilje javnega povabila;
- pogoje za oddajo ponudb;
- merila za ocenjevanje prejetih ponudb;
- višino sredstev, ki so na razpolago za predmet javnega povabila;
- upravičene stroške delodajalca;
- pristojnosti in odgovornosti delodajalca;
- obdobje izvajanja aktivnosti;
- rok, v katerem mora biti ponudba predložena in do katerega je javno povabilo odprto;
- rok, v katerem mora izvajalec ukrepov obvestiti delodajalce o tem, da njihova ponudba ni bila izbrana;
- navodilo za izdelavo ponudb;
- kontaktne osebe, pri katerih lahko ponudniki dobijo dodatne informacije;
- vzorec pogodbe.

(4) Strokovne komisije obravnavajo predložene ponudbe po vrstnem redu njihovega prispetja do porabe razpoložljivih finančnih sredstev. Izvajalec ukrepov APZ sprejme ponudbo tistega delodajalca, ki izpolnjuje vse zahtevane pogoje in merila in katerega ponudba ustreza potrebam brezposelnih oseb na območju njegovega poslovanja.

(5) Delodajalcu, katerega ponudba je sprejeta, se skupaj z obvestilom o izboru v roku, določenem v javnem povabilu, pošljeta tudi pogodba in poziv k njenemu podpisu. Če se delodajalec v osmih dneh od prejema poziva k podpisu pogodbe ne odzove, se šteje, da je ponudbo umaknil.

(6) Delodajalce, katerih ponudba ni sprejeta, izvajalec ukrepov APZ obvešča z dopisom v roku, določenem v javnem povabilu. Zoper odločitev je možen upravni spor.

50. člen (namen in čas vključitve v javna dela)

(1) Javna dela so namenjena aktiviranju brezposelnih oseb, ki so več kot eno leto neprekinjeno prijavljene v evidenci brezposelnih oseb (v nadaljnjem besedilu: dolgotrajno brezposelna oseba), njihovi socialni vključenosti, ohranitvi ali razvoju delovnih sposobnosti ter spodbujanju razvoja novih delovnih mest.

(2) Dolgotrajno brezposelna oseba je lahko vključena v javna dela največ eno leto, zaradi stanja na trgu dela pa se lahko ponovno vključi, vendar pri istem izvajalcu javnih del najdlje še za eno leto. Ciljne skupine dolgotrajno brezposelnih oseb, ki se lahko ponovno vključijo v javna dela, in obdobje ponovne vključitve se določijo v katalogu APZ.

(3) Za ponovno vključitev se šteje vključitev, ki se opravi pred iztekom šestih mesecev od izteka zadnje vključitve v javna dela.

(4) Ne glede na določbo 53. člena tega zakona lahko občina z namenom aktiviranja njenih brezposelnih občanov sprejme program javnih del, če v celoti zagotovi sredstva za njegovo izvajanje in pred sprejemom programa javnih del pridobi soglasje zavoda. Zavod soglasje poda, če je predlagani program javnih del skladen z objavljenim javnim povabilom za izbiro izvajalcev javnih del.

50.a člen (dolgotrajno brezposelna oseba, ki je prejemnik denarnega nadomestila)

(1) Če je dolgotrajno brezposelna oseba prejemnik denarnega nadomestila, se lahko odloči za vključitev v program javnega dela v času trajanja pravice do denarnega nadomestila, pri čemer se, če ni s tem členom določeno drugače, uporabljajo določbe 50., 51., 52. in 53. člena tega zakona.

(2) Ne glede na izdano odločbo o priznanju pravice do denarnega nadomestila se v primeru iz prejšnjega odstavka polovica časa vključitve v program javnega dela šteje v čas prejetanja denarnega nadomestila.

(3) Med vključitvijo v program javnega dela je dolgotrajno brezposelna oseba iz prvega odstavka tega člena upravičena do plače, izražene v deležu od minimalne plače, kot je določen v prvem odstavku 52. člena tega zakona in do povračila stroškov za prehrano med delom ter za prevoz na delo in z dela, ki se ji izplačujejo namesto priznane pravice do denarnega nadomestila.

(4) Če je priznana pravica do denarnega nadomestila višja od plače, ki jo prejme dolgotrajno brezposelna oseba v času vključitve v program javnega dela v skladu z 52. členom tega zakona, se ji razlika izplačuje mesečno.

(5) Odločbe, izdane v postopku vključitve v program javnega dela v skladu s prvim odstavkom tega člena, se vročajo z navadno vročitvijo. Vročitev je opravljena 15. dan od dneva odpreme odločbe.

(višina plačila za delo in povračilo stroškov v zvezi z delom)

(1) Po pogodbi o zaposlitvi, sklenjeni za opravljanje javnih del, je udeleženec upravičen do plače, izražene v deležu od minimalne plače po ravneh strokovne izobrazbe oziroma usposobljenosti za delo, ki ga opravlja v programu javnih del, in sicer:

- za I. raven izobrazbe oziroma usposobljenosti 80 odstotkov minimalne plače;
- za II. raven izobrazbe oziroma usposobljenosti 85 odstotkov minimalne plače;
- za III. raven strokovne izobrazbe oziroma usposobljenosti 90 odstotkov minimalne plače;
- za IV. raven strokovne izobrazbe oziroma usposobljenosti 95 odstotkov minimalne plače;
- za V. raven strokovne in splošne izobrazbe oziroma usposobljenosti 100 odstotkov minimalne plače;
- za VI. raven strokovne izobrazbe oziroma usposobljenosti 110 odstotkov minimalne plače;
- za VII. raven strokovne izobrazbe oziroma usposobljenosti 120 odstotkov minimalne plače.

(2) Udeleženec javnih del je upravičen tudi do povračila stroškov za prehrano med delom ter za prevoz na delo in z dela.

53. člen (delež sofinanciranja)

(1) Zavod zagotavlja del sredstev za plače udeležencev javnih del predvsem v skladu z naslednjimi merili:

- povprečno stopnjo brezposelnosti v občinah oziroma regijah,
- strukturo brezposelnih.

(2) Poleg dela sredstev za plače zavod zagotavlja tudi odpravnine ob upokojitvi, sredstva za prehrano med delom ter za prevoz na delo in z dela.

(3) Zavod lahko zagotavlja sredstva za izvajanje programov usposabljanja in izobraževanja iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona.

(4) Naročnik oziroma izvajalec javnih del zagotavlja sredstva za pokrivanje razlike plač udeležencev, regresa za letni dopust ter materialnih stroškov, vključno s stroški prostorov in potrebne opreme za izvajanje programa javnih del. Za udeležence, katerih plača ne dosega minimalne plače, v skladu z zakoni, ki urejajo socialna zavarovanja, zagotavlja tudi plačilo prispevkov za socialno varnost od osnove v višini minimalne plače.

(5) Izbor in sofinanciranje programov javnih del ter programov usposabljanja in izobraževanja iz tretjega odstavka tega člena se podrobneje uredita v podzakonskem aktu.

54. člen (obvezno zavarovanje)

(1) Obvezno se za primer brezposelnosti zavarujejo:

- osebe, ki so v delovnem razmerju v Republiki Sloveniji;
- osebe, ki po prenehanju delovnega razmerja prejemajo nadomestilo plače med začasno zadržanostjo od dela od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, po predpisih, ki urejajo zdravstveno zavarovanje;
- izvoljeni ali imenovani nosilci javne ali druge funkcije v organih zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti v Republiki Sloveniji ali v organih lokalne samouprave, če prejemajo za to funkcijo plačo;
- državljani Republike Slovenije, ki so na ozemlju Republike Slovenije zaposleni pri tujih in mednarodnih organizacijah in ustanovah, tujih konzularnih in diplomatskih predstavništvih, če ni z mednarodno pogodbo drugače določeno in zaposleni pri tujih delodajalcih, za katere se v skladu s predpisi EU uporablja zakonodaja Republike Slovenije;
- samozaposlene osebe;

- družinski pomočnik, upravičenec do delnega plačila za izgubljeni dohodek po predpisih o socialnem varstvu;
- osebe, ki so na podlagi poklicnega opravljanja rejniške dejavnosti obvezno zavarovane skladno z določbami zakona, ki ureja izvajanje rejniške dejavnosti, če niso zavarovane na drugi podlagi;
- upravičenci do starševskih nadomestil, ki jim je prenehalo delovno razmerje v času starševskega dopusta, po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke;
- starši, ki zapustijo trg dela zaradi nege in varstva štirih ali več otrok za čas upravičenosti do plačila prispevkov po predpisih, ki urejajo starševsko varstvo;
- prejemniki denarnega nadomestila za primer brezposelnosti;
- prejemniki nadomestila, ki nimajo pravice do dopusta po predpisih, ki urejajo starševsko varstvo;
- prejemniki delnega plačila za izgubljeni dohodek po predpisih, ki urejajo starševsko varstvo;
- upravičenci, ki delajo krajši delovni čas od polnega zaradi starševstva po predpisih, ki urejajo starševsko varstvo.

(2) Če oseba istočasno izpolnjuje pogoje za vključitev v obvezno zavarovanje po več podlagah, določenih v tem zakonu, se obvezno zavaruje po tisti podlagi, ki je v tem zakonu navedena pred drugimi.

55. člen

(trajanje obveznega zavarovanja)

(1) Zavarovanje za primer brezposelnosti traja od začetka pravnega razmerja, ki je podlaga za obvezno zavarovanje, do prenehanja takšnega razmerja.

(2) Obvezno zavarovanje oseb iz pete in šeste alineje prvega odstavka 54. člena tega zakona traja:

- od dneva vpisa v register kot poslovodna oseba do dneva izbrisa iz takšnega registra za družbenike osebnih in kapitalskih družb in zavodov;
- od dneva vpisa v razvid samostojnih podjetnikov posameznikov ali v drug register, ki je predpisan za določeno dejavnost oziroma z dnem izdaje dovoljenja za opravljanje samostojne dejavnosti do dneva izbrisa iz registra, vrnitve ali odvzema takšnega dovoljenja ali z nastopom pravnomočnosti prepovedi opravljanja dejavnosti;
- z dnem pričetka opravljanja samostojne dejavnosti do zaključka prenehanja opravljanja te dejavnosti v drugih primerih.

61. člen

(osnova za odmero pravice)

(1) Osnova za odmero denarnega nadomestila je povprečna mesečna plača zavarovanca, prejeta v obdobju osmih mesecev pred mesecem nastanka brezposelnosti. Osnova za odmero denarnega nadomestila za zavarovanca iz sedmega odstavka prejšnjega člena je njegova povprečna mesečna plača, prejeta v obdobju petih mesecev pred mesecem nastanka brezposelnosti.

(2) Če je zavarovanec v obdobju iz prejšnjega odstavka prejemal nadomestilo plače v skladu s predpisi o delovnih razmerjih, zdravstvenem zavarovanju, pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali zavarovanju za starševsko varstvo, se v osnovo za odmero denarnega nadomestila upošteva povprečna plača, prejeta za zadnjih osem mesecev. Če je zavarovanec plačo prejemal krajše obdobje, se za manjkajoče mesece upošteva prejeto nadomestilo.

(3) Zavarovancu, ki je v obdobju iz prvega odstavka tega člena delal krajši delovni čas v skladu s predpisi o zdravstvenem zavarovanju, pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali zavarovanju za starševski dopust, se v osnovo za odmero denarnega nadomestila upošteva prejeta plača, preračunana na polni delovni čas.

(4) Zavarovancu, ki v obdobju iz prvega odstavka tega člena ni prejemal plače niti nadomestila plače, se v osnovo za odmero denarnega nadomestila upošteva plača, prejeta za zadnjih

osem mesecev, oziroma se, če je plačo prejemal krajše obdobje, za manjkajoče mesece upošteva njegova osnovna plača, povečana za dodatek za delovno dobo, ki bi jo zavarovanec prejel, če bi delal.

(5) Osnova za odmero denarnega nadomestila samozaposlenih in tistih, ki so bili v obvezno zavarovanje vključeni prostovoljno, je povprečna osnova, od katere so bili v obdobju iz prvega odstavka tega člena – oziroma pri prostovoljnih zavarovancih v obdobju enajstih mesecev pred mesecem nastanka brezposelnosti – plačani prispevki.

(6) Osnova za odmero denarnega nadomestila se ugotavlja na podlagi podatkov iz obračuna davčnih odtegljajev, ki jih zavezanci posredujejo davčnemu organu na predpisanih obrazcih (REK obrazci). Če zavezanec davčnemu organu za delavca ni posredoval predpisanih REK obrazcev, se osnova za odmero denarnega nadomestila določi na podlagi podatkov, ki jih zavodu na njegovo zahtevo posreduje delodajalec.

62. člen (višina denarnega nadomestila)

(1) Denarno nadomestilo se prve tri mesece izplačuje v višini 80 odstotkov od osnove, v nadaljnjih devetih mesecih pa v višini 60 odstotkov od osnove. Po izteku tega obdobja se denarno nadomestilo izplačuje v višini 50 odstotkov od osnove.

(2) Najnižji znesek denarnega nadomestila ne sme biti nižji od 530,19 eura.

(3) Najvišji znesek denarnega nadomestila ne sme biti višji od 892,50 eurov.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek se brezposelni osebi, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, in se je v drugo državo članico EU, EGP ali Švicarsko konfederacijo dnevno ali najmanj enkrat tedensko vozila na delo, in je pred nastankom brezposelnosti v tej državi članici EU, EGP ali Švicarski konfederaciji pridobila celotno zavarovalno dobo iz prvega odstavka 59. člena tega zakona, prizna denarno nadomestilo največ v višini 1.785 eurov, pri čemer se tako določeni najvišji znesek denarnega nadomestila brezposelni osebi prizna:

- za prve tri mesece prejemanja denarnega nadomestila;
- za prvih pet mesecev prejemanja denarnega nadomestila, če je brezposelna oseba pred nastankom brezposelnosti v tej državi članici EU, EGP ali Švicarski konfederaciji pridobila najmanj 12 mesecev zavarovalne dobe v zadnjih 24 mesecih in ima v skladu s prvim odstavkom 60. člena tega zakona pravico do denarnega nadomestila v trajanju šest mesecev ali več.

(5) Če je bil zavarovanec v zadnjih devetih mesecih več kot polovico časa zaposlen s krajšim delovnim časom od polnega, ki v povprečju ni presegel 15 ur na teden, ali je opravljal delo v tem obsegu na drugi pravni podlagi, se višina denarnega nadomestila odmeri sorazmerno času trajanja zaposlitve na mesec brez upoštevanja določbe drugega odstavka tega člena o najnižjem denarnem nadomestilu.

(6) Zavarovancu pripada nadomestilo za tiste dneve, ki se ob upoštevanju 40-urnega delovnega časa kot polnega delovnega časa in petdnevne delovne tedna štejejo kot delovni dnevi, in za dela proste dneve, določene z zakonom.

(7) Denarno nadomestilo, odmerjeno po določbah tega člena, se usklajuje v skladu z zakonom, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji.

64. člen (mirovanje pravice do denarnega nadomestila in pravice do plačila prispevkov do upokojitve)

(1) Pravica do denarnega nadomestila in pravica do plačila prispevkov do upokojitve zavarovancu mirujeta, če:

- obvezno ali prostovoljno služi vojaški rok, opravlja nadomestno civilno službo, je vpoklican kot pogodbeni pripadnik rezervne sestave Slovenske vojske k opravljanju vojaške službe v miru ali je pozvan ali napoten na opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči pogodbenega pripadnika Civilne zaščite;
- je v priporu ali na prestajanju zaporne kazni ali vzgojnega, varstvenega ukrepa ali varnostnega ukrepa, zaradi katerega do šest mesecev ne more biti na razpolago zavodu;
- prejema starševsko nadomestilo ali starševski dodatek po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke;
- je vključen v program javnih del, pri čemer pravica do denarnega nadomestila miruje le polovico časa vključitve v program javnih del;
- se vključi v poklicno rehabilitacijo po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
- ne prebiva v Republiki Sloveniji, razen če mednarodni akt določa drugače;
- opravlja naloge družinskega pomočnika za obdobje, krajše od desetih mesecev, če prenehanje opravljanja teh nalog ni nastalo iz razlogov, ki se po zakonu, ki ureja socialno varstvo, obravnavajo enako kot krivdni razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi.

(2) Čas mirovanja se ne všteva v čas trajanja pravice, ki pripada zavarovancu po določbah tega zakona.

65. člen

(prenehanje pravice do denarnega nadomestila)

(1) Zavarovancu preneha pravica do denarnega nadomestila:

- z dnem, ko sklene pogodbo o zaposlitvi, razen v primeru iz 66. člena tega zakona;
- z dnem, ko začne opravljati delo na podlagi drugega pravnega razmerja, ki je podlaga za vključitev v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti;
- z dnem, ko se vpiše v register kot samozaposlena oseba;
- z dnem, ko kot družbenik postane poslovodna oseba v osebni in kapitalski družbi, z dnem, ko kot ustanovitelj postane poslovodna oseba v zavodu ali z dnem, ko se v družbi ali zavodu zaposli;
- z dnem, ko dopolni 65 let starosti ali ko izpolni pogoje za pridobitev starostne pokojnine v skladu s prvo alinejo četrtega odstavka 63. člena tega zakona;
- z dnem pravnomočnosti odločbe, s katero je ugotovljena njegova popolna nezmožnost za delo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
- ko preteče šest mesecev pripora in ta še ni odpravljen oziroma z dnem, ko nastopi prestajanje zaporne kazni, daljše od šestih mesecev;
- s prvim dnem v mesecu, v katerem je opustil obveznost obveščanja zavoda o vsaki podlagi za izplačilo dodatnega dohodka, kot je določeno v petem odstavku 67. člena tega zakona;
- z dnem nastanka razloga iz tretje ali četrte alineje prvega odstavka 129. člena tega zakona ali z dnem ponovne ugotovitve organa prve stopnje, da obstaja razlog iz devete alineje prvega odstavka 129. člena tega zakona;
- z dnem nastanka razloga iz desete alineje prvega odstavka 129. člena tega zakona oziroma z dnem ugotovitve organa prve stopnje, da obstaja razlog iz pete ali osme alineje prvega odstavka 129. člena tega zakona;
- z dnem, ko se sam odjavi iz evidence brezposelnih oseb.

(2) O predčasnem prenehanju pravice do denarnega nadomestila zavod odloči po uradni dolžnosti v enem mesecu od dneva, ko je izvedel za okoliščino iz prejšnjega odstavka tega člena. Odločba o prenehanju pravice do denarnega nadomestila se lahko izda v 25 mesecih od dneva dokončnosti odločbe o priznanju pravice do denarnega nadomestila.

(3) Poleg primerov, določenih v zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, se odpravi odločba o priznanju pravice do denarnega nadomestila tudi v primeru, ko je po njeni izdaji s pravnomočno sodbo, sodno poravnavo ali v postopku mediacije ugotovljeno, da je zavarovancu nezakonito prenehalo delovno razmerje in ga je delodajalec dolžan pozvati nazaj na delo oziroma je delovno razmerje vzpostavljeno do datuma, ki ga določi sodišče, kadar po določbah zakona, ki ureja delovna razmerja, samo odloči o prenehanju pogodbe o zaposlitvi.

(4) Določba prejšnjega odstavka o odpravi odločbe o priznanju pravice do denarnega nadomestila velja tudi v primeru, ko zavarovanec v delovnem sporu, v katerem zahteva varstvo svojih pravic skladno s sedmo alinejo drugega odstavka 63. člena tega zakona, umakne tožbo ali sklene sodno poravnavo oziroma sporazum, ki ne obsegata ugotovitve glede zakonitosti odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

(5) Ne glede na tretji odstavek tega člena se odločba o priznanju denarnega nadomestila ne odpravi, če je zavarovanec v delovnem sporu uspel zoper delodajalca, ki je v postopku likvidacije ali stečaja po zakonu, ki ureja postopke zaradi insolventnosti, ali če tudi po enem letu od uvedbe postopka za prisilno izvršitev sodbe, ta še ni izvršena.

65.a člen

(znižanje pred prenehanjem pravice do denarnega nadomestila)

Prejemnika denarnega nadomestila, ki prvič krši obveznosti iz devete alineje prvega odstavka 129. člena tega zakona, zavod povabi na zaslišanje, na katerem mu omogoči, da poda izjavo in predloži dokazila v zvezi z okoliščinami kršitve. Če prejemnik denarnega nadomestila ne izkaže opravičljivih razlogov za kršitev, zavod izda odločbo, s katero se mu denarno nadomestilo ne glede na drugi odstavek 62. člena tega zakona z dnem nastanka razloga iz navedene določbe za naslednja dva meseca zniža za 30 odstotkov mesečnega zneska denarnega nadomestila, ki mu je priznan na dan storitve prve kršitve.

66.a člen

(spodbuda za zaposlovanje prejemnikov denarnega nadomestila)

(1) Prejemniku denarnega nadomestila z nedokončano osnovnošolsko izobrazbo, doseženo osnovnošolsko izobrazbo, nižjo poklicno izobrazbo ali srednješolsko izobrazbo, ki v času upravičenosti do denarnega nadomestila sklene delovno razmerje s polnim delovnim časom pri delodajalcu, ki ni njegov zadnji delodajalec pred nastankom brezposelnosti, in v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ne gre za povezano družbo zadnjega delodajalca, zavod do izteka obdobja, za katerega mu je bila navedena pravica priznana z dokončno odločbo, vendar največ še 12 mesecev po zaposlitvi, mesečno za pretekli mesec izplačuje spodbudo za zaposlovanje v višini 20 odstotkov od mesečnega neto zneska denarnega nadomestila, priznanega na dan sklenitve pogodbe o zaposlitvi, če oseba ohrani zaposlitev za polni delovni čas za celotno obdobje izplačevanja spodbude za zaposlovanje.

(2) Spodbude iz prejšnjega odstavka ne more uveljaviti prejemnik denarnega nadomestila, ki je v okviru srednješolskega izobraževanja pridobil izobrazbo za deficitarni poklic, določen s politiko štipendiranja v skladu z zakonom, ki ureja štipendiranje.

(3) Upravičenec spodbudo iz prvega odstavka tega člena uveljavi z vlogo, ki jo vloži pri zavodu v 30 dneh od sklenitve pogodbe o zaposlitvi, ki jo obvezno priloži vlogi. O vlogi odloča zavod v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

(4) Za vročanje odločb, odločanje o pritožbah in uveljavljanje sodnega varstva se uporabljajo četrti do sedmi odstavek 118. člena tega zakona.

(5) Upravičenost do spodbude iz prvega odstavka tega člena preneha s prenehanjem delovnega razmerja ter ne vpliva na možnost in pogoje morebitnega ponovnega uveljavljanja pravice do denarnega nadomestila.

(6) Do spodbude iz prvega odstavka tega člena ni upravičen udeleženec javnih del.

68. člen

(pravica do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje)

(1) Zavarovanec, ki je državljan Republike Slovenije, države članice EU, EGP ali Švicarske konfederacije, in zavarovanec, ki je tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje, in mu po izteku denarnega

nadomestila do izpolnitve minimalnih pogojev za starostno upokožitev manjka največ eno leto ter je brezposelna oseba, je upravičenec do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(2) Zavarovanec lahko uveljavlja pravico iz prejšnjega odstavka tega člena v 30 dneh po izteku pravice do denarnega nadomestila.

(3) Rok iz prejšnjega odstavka ne teče v primerih, določenih v tretjem odstavku 119. člena tega zakona. Zavarovanec mora vlogo za uveljavitev pravice iz prvega odstavka tega člena vložiti v 30 dneh po prenehanju razloga, zaradi katerega rok ni tekel.

(4) Zavarovancu pravica iz prvega odstavka tega člena preneha v primerih iz prve do šeste in devete do enajste alinee prvega odstavka 65. člena tega zakona.

69. člen (načelo izkoriščenosti zavarovalne dobe)

(1) V zavarovalno dobo za odmero pravice do denarnega nadomestila se pri ponovnem uveljavljanju pravice ne vštevata zavarovalna doba, od katere je bila zavarovancu pravica do denarnega nadomestila že odmerjena, in zavarovalna doba, dosežena na podlagi prejemanja denarnega nadomestila.

(2) Zavarovancem, ki so ob ponovnem uveljavljanju pravice do denarnega nadomestila na dan nastanka brezposelnosti že dopolnili starost 57 let ali 35 let zavarovalne dobe, se denarno nadomestilo ob izpolnjevanju pogoja iz prvega odstavka 59. člena tega zakona določi ob upoštevanju celotne dopolnjene zavarovalne dobe.

72. člen (izvajalci ukrepov)

Ukrepe iz 15. člena tega zakona lahko izvajajo naslednji izvajalci:

- ministrstvo, pristojno za delo;
 - Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje;
 - domači ali tuji pravni subjekti s sedežem v Republiki Sloveniji, konfederacije ali zveze sindikatov, reprezentativnih na območju države, in združenja delodajalcev, reprezentativna na območju države, ki pridobijo koncesijo po določbah tega zakona;
 - Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije
- (v nadaljnjem besedilu: izvajalci ukrepov).

77. člen (pristojnosti sveta)

(1) Svet zavoda zlasti:

- predlaga elemente za sprejem razvojne politike trga dela;
- predlaga obseg in način izvajanja ukrepov na trgu dela, zlasti tistih, ki so namenjeni brezposelnim osebam;
- spremlja delo zavoda in sprejema odločitve v zvezi s tem;
- sprejema statut zavoda po predhodnem soglasju Vlade Republike Slovenije;
- na predlog direktorja zavoda in po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za delo, sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest;
- sprejema poslovni načrt in poslovno poročilo ter zaključni račun zavoda;
- ima druge pristojnosti, določene v statutu zavoda.

(2) Način imenovanja oziroma izvolitve članov sveta in način njegovega dela se določita s statutom zavoda.

(3) Član sveta zavoda je lahko razrešen pred iztekom mandata na lastno željo ali z odpoklicem.

80. člen
(direktor zavoda)

(1) Poslovodni organ zavoda je direktor, ki mora imeti VII. raven izobrazbe in petnajst let delovnih izkušenj, od tega najmanj pet let na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih.

(2) Direktor organizira in vodi delo in poslovanje zavoda, zavod predstavlja in zastopa in je odgovoren za zakonitost njegovega poslovanja.

(3) Direktorja zavoda na predlog ministra, pristojnega za delo, imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije. Direktor je imenovan za pet let.

(4) Naloge in pristojnosti direktorja in dodatni pogoji za njegovo imenovanje se določijo v statutu zavoda.

81. člen
(uslužbenci zavoda)

(1) Storitve vseživljenjske karierne orientacije in posredovanja zaposlitve iz tega zakona izvajajo javni uslužbenci zavoda z doseženo VII. ravno izobrazbe, ki so opravili strokovni izpit.

(2) Program strokovnega izpita in način njegovega opravljanja na predlog strokovnega sveta zavoda s splošnim aktom uredi zavod.

(3) Pri izvajanju storitev iz prvega odstavka tega člena so javni uslužbenci dolžni ravnati po doktrini dela z brezposelnimi osebami in delodajalci.

82. člen
(pripravništvo)

(1) Kdor prvič začne opravljati delo po končanem izobraževanju na VII. ravni z namenom, da se usposobi za samostojno opravljanje dela iz prvega odstavka prejšnjega člena, se zaposli kot pripravnik. Pripravnik sklene pogodbo o zaposlitvi za čas trajanja pripravništva.

(2) Pripravništvo traja osem mesecev.

(3) Po opravljenem strokovnem izpitu lahko zavod s pripravnikom sklene pogodbo o zaposlitvi za določen ali nedoločen čas brez objave.

(4) Za ureditev ostalih pravic in obveznosti pripravnika se uporabljajo določbe zakona, ki ureja delovna razmerja.

IV. poglavje, 3. Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije

102. člen
(namen delovanja in dejavnost)

(1) Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije (v nadaljnjem besedilu: sklad) kot izvajalec ukrepov po tem zakonu izvaja v okviru storitev 16. člena tega zakona vseživljenjsko karierno orientacijo, v okviru ukrepov APZ iz 29. člena tega zakona pa nadomeščanje na delovnem mestu in delitev delovnega mesta ter usposabljanje in izobraževanje.

(2) Sklad izvaja storitev vseživljenjske karierne orientacije in ukrep APZ usposabljanje in izobraževanje predvsem za zaposlene osebe.

(3) Sklad izvaja aktivnosti iz prejšnjega odstavka v skladu s pogodbo iz 139. člena tega zakona.

116. člen
(posebnosti vključitve v javna dela)

(1) Brezposelne osebe začnejo opravljati javna dela z dnem sklenitve pogodbe o zaposlitvi z izvajalcem javnih del, če v pogodbi ni določen drug datum nastopa dela.

(2) Pogodba o zaposlitvi, sklenjena za opravljanje javnih del, preneha veljati, ko poteče čas, za katerega je bila sklenjena, predčasno pa v primerih:

- če se udeleženec zaposli ali samozaposli;
- če se udeleženec vključi v usposabljanje, ki se financira iz sredstev evropskih strukturnih skladov;
- če udeleženec odkloni ustrezno ali primerno zaposlitev, ki mu jo je ponudil zavod ali drug izvajalec ukrepov;
- če udeleženec odkloni usposabljanje, ki ga predlaga zavod;
- če udeleženec samovoljno zapusti javno delo;
- če udeleženec ne izpolnjuje delovnih obveznosti iz sprejetega programa javnega dela;
- če udeleženec zaradi nepravočasnega, nestrokovnega in neakovostnega dela ne dosega rezultatov, ki se lahko pričakujejo od povprečnega udeleženca;
- če predčasno preneha program javnega dela iz objektivnih razlogov na strani zavoda, izvajalca ali naročnika programa javnega dela.

117. člen
(splošna določba)

(1) Brezposelna oseba, za katero se domneva, da utegne imeti težave z odvisnostjo, težave v duševnem zdravju, večje socialne težave in druge podobne težave, ki jo lahko ovirajo pri zaposlitvi, se z namenom razrešitve teh okoliščin predlaga v obravnavo posebnim medinstitucionalnim komisijam (v nadaljnjem besedilu: komisija).

(2) Predlog za obravnavo poda strokovni delavec zavoda.

(3) Komisija je sestavljena iz najmanj treh članov: svetovalca zaposlitve, socialnega delavca in rehabilitacijskega svetovalca, pri njenem delu pa lahko glede na specifične težave posameznika sodelujejo tudi delavci z drugih strokovnih področij. Člane komisije imenuje vodja urada za delo zavoda, pri katerem je brezposelna oseba prijavljena, skupaj z direktorjem pristojnega centra za socialno delo.

(4) Komisija oceni težave brezposelne osebe, pripravi mnenje o razlogih za začasno nezaposljivost ter poda predloge možnih ukrepov in aktivnosti za čimprejšnje izboljšanje zaposlitvenih možnosti brezposelne osebe. Po potrebi lahko komisija pred pripravo mnenja pridobi še mnenje zdravnika, ki izvaja zdravstveno zaposlitveno svetovanje.

(5) Z mnenjem iz prejšnjega odstavka se seznani pristojni center za socialno delo in brezposelna oseba.

(6) Če je glede na mnenje komisije za aktivno vključitev brezposelne osebe na trg dela potrebna predhodna pomoč za odpravo socialnih težav oziroma stisk, se oseba po dogovoru v zaposlitvenem načrtu odstopi v obravnavo pristojnemu centru za socialno delo. Ne glede na določbe tega zakona, ki urejajo prenehanje pravice do denarnega nadomestila med brezposelnostjo, oseba, ki je ob odstopu prejemnik tega nadomestila, obdrži pravico do njegovega izplačevanja, če v skladu z zaposlitvenim načrtom s pristojnim centrom za socialno delo sklene dogovor o aktivnem reševanju svojih težav in dokler izpolnjuje v njem predvidene aktivnosti.

(7) Za pripravo zaposlitvenega načrta iz prejšnjega odstavka in za pravni položaj brezposelne osebe se uporabljajo določbe 113. člena tega zakona.

(8) Ne glede na prvi do sedmi odstavek tega člena se osebo iz četrtega odstavka 9. člena tega zakona z dnem začetka začasne nezaposljivosti zaradi začasne nezmožnosti za delo iz zdravstvenih razlogov preneha voditi v evidenci brezposelnih oseb in se jo do prenehanja razlogov za začasno nezaposljivost vodi v evidenci oseb, ki so začasno nezaposljive. Če je oseba prejemnik

denarnega nadomestila, se ji to izplačuje tudi za čas trajanja začasne nezaposljivosti. Z naslednjim dnevom po prenehanju razlogov za začasno nezaposljivost zavod osebo po uradni dolžnosti začne voditi v evidenci brezposelnih oseb.

124. člen
(pridobivanje podatkov in povezovanje evidenc)

(1) Zavod podatke, ki jih potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti v skladu s tem zakonom, pridobiva neposredno od osebe, na katero se ti podatki nanašajo, ter brezplačno iz evidenc naslednjih upravljavcev: ministrstva, pristojnega za izobraževanje, ministrstva, pristojnega za obrambo, Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij, Finančne uprave Republike Slovenije, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, centrov za socialno delo, Inšpektorata Republike Slovenije za delo, Tržnega inšpektorata Republike Slovenije, Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, upravljavca Centralnega registra prebivalstva, Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in od vseh upravljavcev zbirk podatkov, ki so vzpostavljene oziroma se obdelujejo na podlagi zakona.

(2) Zavod lahko evidence, ki jih vodi po tem zakonu, poveže z evidencami upravljavcev iz prejšnjega odstavka, razen z zbirkami Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij in Tržnega inšpektorata Republike Slovenije.

(3) Ministrstvo, pristojno za delo, in sklad podatke, ki jih potrebujeta za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja in storitev za trg dela po tem zakonu, pridobivata neposredno od osebe, na katero se ti podatki nanašajo, ter brezplačno iz evidenc naslednjih upravljavcev: Finančne uprave Republike Slovenije, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Inšpektorata Republike Slovenije za delo, Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, upravljavca Centralnega registra prebivalstva in od vseh upravljavcev zbirk podatkov, ki so vzpostavljene oziroma se obdelujejo na podlagi zakona.

(4) Sklad lahko evidence, ki jih vodi po tem zakonu, poveže z evidencami upravljavcev, ki so določeni v prejšnjem odstavku.

(5) Zavod lahko zaradi preverjanja izpolnjevanja pogojev iz 8. člena tega zakona na podlagi izpolnjene prijave osebe v evidenco brezposelnih oseb, v kateri je obvezni podatek enotna matična številka občana, od Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve neposredno pridobiva podatke o tem, ali je oseba samozaposlena, ali je družbenik in hkrati poslovodna oseba v osebni in kapitalski družbi ter ali je ustanovitelj in hkrati poslovodna oseba v zavodu.

(6) Zavod lahko zaradi preverjanja izpolnjevanja pogojev iz prvega odstavka 66.a člena tega zakona na podlagi vloge brezposelne osebe za dodelitev spodbude za zaposlovanje od Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve neposredno pridobiva podatke o tem, ali je novi delodajalec brezposelne osebe povezana družba njenega zadnjega delodajalca.

(7) Izvajalci ukrepov lahko za namen izvajanja ukrepov od zavoda pridobijo podatke o tem, ali se oseba vodi v evidenci brezposelnih oseb, in druge podatke, ki jih potrebujejo za namen izvajanja ukrepov, pri čemer morajo biti osebni podatki, ki se obdelujejo, ustrezni in po obsegu primerni glede na namen izvajanja ukrepov.

(8) Uživalci pravic po tem zakonu so dolžni zavodu in ostalim izvajalcem ukrepov sporočati vsa dejstva, ki vplivajo na pridobitev, mirovanje ali izgubo pravic, in sicer najkasneje v osmih dneh od nastanka takšnega dejstva.

(pridobivanje podatkov in povezovanje evidenc z evidenco študentskega dela)

(1) ŠOS podatke, ki jih potrebuje za namen vzpostavitve evidence iz prvega odstavka 123.a člena tega zakona, brezplačno pridobiva od koncesionarjev za posredovanje občasnega in začasnega dela in ministrstva, pristojnega za notranje zadeve kot upravljavca Centralnega registra prebivalstva. Koncesionarji za posredovanje občasnega in začasnega dela posredujejo ŠOS podatke o vseh izdanih napotnicah najpozneje v treh dneh od datuma izdaje napotnice ter podatke o opravljenem študentskem delu najpozneje do 15. dne v mesecu za delo, obračunano v preteklem mesecu.

(2) Zaradi zagotavljanja točnosti in ažurnosti podatkov lahko ŠOS evidenco študentskega dela na podlagi povezovalnega znaka EMŠO poveže s Centralnim registrom prebivalstva, Centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja (Ceuviz) in evidenco študentov in diplomantov Evidenčnega in analitskega informacijskega sistema visokega šolstva v Republiki Sloveniji (eVŠ), ki ju vodi in upravlja ministrstvo, pristojno za izobraževanje, in registrom kvalifikacij SOK, ki ga upravlja Nacionalna koordinacijska točka SOK-EOK, na podlagi povezovalnega znaka davčne številke pravne osebe pa s Poslovnim registrom Slovenije, ki ga vodi in upravlja Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

(3) Zaradi izvajanja storitev in ukrepov za mlade ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene lahko zavod za pridobivanje podatkov iz druge alineje četrtega odstavka tega člena na podlagi povezovalnega znaka EMŠO z evidenco študentskega dela poveže evidenco brezposelnih oseb in evidenco iskalcev zaposlitve.

(4) Iz evidence študentskega dela brezplačno pridobivajo podatke:

- ministrstvo, pristojno za delo, zaradi spremljanja, načrtovanja in vodenja politike na področjih, ki jih ureja ta zakon, ter za razvoj storitev in ukrepov za mlade, po EMŠO: podatke iz prve, pete, šeste, sedme, osme, devete, desete, enajste in dvanajste alineje tretjega odstavka 123.a člena tega zakona;
- zavod zaradi hitrejšega vključevanja mladih na trg dela, po EMŠO: vse podatke, razen podatka iz desete alineje tretjega odstavka 123.a člena tega zakona;
- ministrstvo, pristojno za izobraževanje, zaradi analize zaposljivosti diplomantov in spremljanja povezave med področji izobraževanja ter občasnega in začasnega dela, po EMŠO: podatke iz pete, šeste, sedme in osme alineje tretjega odstavka 123.a člena tega zakona;
- Inšpektorat Republike Slovenije za delo zaradi izvajanja nadzora, z neposrednim vpogledom, po EMŠO: podatke iz prve, četrte, pete, šeste, sedme, devete in desete alineje tretjega odstavka 123.a člena tega zakona;
- Finančna uprava Republike Slovenije zaradi izvajanja nadzora po zakonu, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, z neposrednim vpogledom, po davčni številki: podatke iz prve, četrte, pete, šeste, sedme, devete in desete alineje tretjega odstavka 123.a člena tega zakona.

129. člen

(razlogi za prenehanje vodenja v evidenci brezposelnih oseb oziroma evidenci oseb, vključenih v programe APZ)

(1) Zavod preneha voditi osebo v evidenci brezposelnih oseb oziroma evidenci oseb, vključenih v programe APZ, če:

- oseba ni več brezposelna po določbah tega zakona;
- se oseba sama odjavi iz evidence brezposelnih oseb ali iz evidence oseb, vključenih v programe APZ;
- oseba odkloni vključitev v program APZ ali krši obveznosti, sprejete s pogodbo o vključitvi v program APZ;
- oseba odkloni ustrezno ali primerno zaposlitev ali si pri razgovoru za zaposlitev ne prizadeva za pridobitev zaposlitve;
- oseba ni dala resničnih podatkov o izpolnjevanju pogojev za pridobitev statusa brezposelne osebe ali statusa osebe, vključene v program APZ;
- je po predpisanem postopku ugotovljen obstoj razloga, zaradi katerega oseba začasno ni zaposljiva;
- pripor traja več kot šest mesecev ali če nastopi prestajanje zaporne kazni v trajanju šest mesecev ali več;
- pristojni organ ugotovi, da oseba dela oziroma je delala ali je oziroma je bila zaposlena na črno;
- oseba ni aktivni iskalec zaposlitve, razen če je te obveznosti oproščena z zaposlitvenim načrtom;
- oseba odkloni podpis zaposlitvenega načrta skladno s šestim odstavkom 113. člena tega zakona;

- oseba, ki je državljan tretje države, v rokih, določenih v prvem in četrtem odstavku 8.a člena tega zakona, ne opravi izpita iz znanja slovenskega jezika na vstopni ravni (raven zahtevnosti A1),
- se za osebo v skladu s četrtem odstavkom 9. člena tega zakona ugotovi, da je začasno nezaposljiva.

(2) V primeru iz devete alineje prejšnjega odstavka zavod preneha voditi osebo v evidenci brezposelnih oseb oziroma evidenci oseb, vključenih v programe APZ, po drugi kršitvi obveznosti. O prvi kršitvi obveznosti zavod izda odločbo, tako ugotovljena kršitev pa učinkuje šest mesecev od vročitve odločbe. To velja tudi, če se brezposelna oseba pred vročitvijo odločbe ali pred vročitvijo odločbe o pritožbi sama odjavi iz evidence brezposelnih oseb, razen, če se je odjavila zaradi vključitve v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti na podlagi 54. člena ali prostovoljno zavarovanje na podlagi 57. člena tega zakona.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se v evidenci brezposelnih oseb ne preneha voditi oseba, ki se je med prejetjem denarnega nadomestila zaposlila za krajši delovni čas od polnega in uveljavila pravico po določbi 66. člena tega zakona, dokler se ji izplačuje nadomestilo in dokler aktivno išče zaposlitev do polnega ali s polnim delovnim časom.

(4) Vključitev v program APZ ni razlog za prenehanje vodenja osebe v evidenci brezposelnih oseb, razen če je bila oseba vključena v program APZ, ki se izvaja s sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi. V tem primeru se oseba ne glede na določbo prvega odstavka tega člena vodi v evidenci oseb, vključenih v programe APZ.

(5) Poleg razlogov, določenih v prvem odstavku tega člena, je razlog za prenehanje vodenja osebe v evidenci oseb, vključenih v programe APZ, tudi izpolnitev pogodbe o vključitvi oziroma iztek programa, v katerega je bila oseba vključena.

137. člen

(zavezanci za plačilo prispevkov delodajalca)

Zavezanci za plačilo prispevkov delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnosti so:

- delodajalci za zavarovance iz prve, tretje in četrte alineje prvega odstavka 54. člena tega zakona, razen zaposlenih pri tujih delodajalcih, za katere se v skladu s predpisi EU uporablja zakonodaja Republike Slovenije, ki so sami zavezanci za plačilo prispevkov;
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije za zavarovance iz druge alineje prvega odstavka 54. člena tega zakona;
- zavarovanci iz pete in dvanajste alineje prvega odstavka 54. člena tega zakona in zavarovanci iz 57. člena tega zakona;
- Republika Slovenija za zavarovance iz šeste, sedme, osme, devete, enajste, dvanajste in trinajste alineje prvega odstavka 54. člena tega zakona;
- zavod za zavarovance iz desete alineje prvega odstavka 54. člena tega zakona.

140. člen

(vračilo denarnega nadomestila)

(1) Vračilo denarnega nadomestila ima zavod pravico zahtevati:

- v primeru odprave odločbe o priznanju pravice do denarnega nadomestila skladno z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ter tretjega in četrtega odstavka 65. člena tega zakona;
- v primeru izplačil denarnega nadomestila po nastanku razlogov, zaradi katerih denarno nadomestilo po tem zakonu preneha ali miruje.

(2) Če je podlaga za vračilo denarnega nadomestila:

- odprava odločbe na podlagi tretjega odstavka 65. člena tega zakona, ima zavod pravico zahtevati od delodajalca vračilo neto zneskov denarnega nadomestila izplačanih zavarovancu, do ponovne

- zaposlitve pri tem delodajalcu oziroma izplačanih do dneva prenehanja delovnega razmerja, ki ga določi sodišče;
- odprava odločbe na podlagi četrtega odstavka 65. člena tega zakona, ima zavod pravico zahtevati od zavarovanca vračilo neto zneskov denarnega nadomestila, izplačanega zavarovancu po prenehanju delovnega razmerja, na katero se nanaša sklenjena sodna poravnava ali sporazum;
 - razlog iz druge alineje prejšnjega odstavka, ima zavod pravico zahtevati neto denarno nadomestilo izplačano po nastanku razloga za prenehanje ali mirovanje pravice do denarnega nadomestila.

(3) Kadar je zavod po določbah tega zakona upravičen odpraviti odločbo o priznanju pravice do denarnega nadomestila, v istem postopku odloči tudi o vračilu neupravičeno izplačanih sredstev. O vračilu neupravičeno izplačanih sredstev zavod izda odločbo tudi v primeru prenehanja ali mirovanja pravice do denarnega nadomestila.

(4) Neupravičeno izplačano denarno nadomestilo iz prejšnjega odstavka je zavarovanec oziroma v primeru iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona delodajalec dolžan vrniti v roku 30 dni od dokončnosti odločbe, po poteku tega roka pa z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

(5) Po vrnitvi neto zneskov denarnega nadomestila finančna uprava po določbah zakona, ki ureja davčni postopek, vrne zavodu prispevke zavarovanca in zavezanca za obvezna socialna zavarovanja, plačane iz naslova vrnjenega denarnega nadomestila in na vrnjeno denarno nadomestilo plačano akontacijo dohodnine.

146. člen (vrednotenje)

(1) Uspešnost in učinkovitost ukrepov po tem zakonu je predmet predhodnega, vmesnega in končnega vrednotenja, ki ga izvede izbrani izvajalec.

(2) Predhodno vrednotenje je podlaga za pripravo ciljev politike zaposlovanja na srednjeročni podlagi ter pripravo smernic APZ. Vrednotenje zajema zlasti:

- stanje na področju trga dela;
- primerjavo stanja s cilji evropske politike zaposlovanja;
- analizo strukturnih neskladij na trgu dela;
- analizo in trende gibanja strukture brezposelnih po socialno demografskih značilnostih;
- predlog možnih ukrepov in njihov možni prispevek k odpravljanju neskladij na trgu dela.

(3) Z vmesnim vrednotenjem ministrstvo, pristojno za delo, ugotavlja uspešnost in učinkovitost ukrepov in njihov vpliv na dinamiko doseganja zastavljenih ciljev, ki so določeni v proračunu RS in smernicah APZ. Vmesno vrednotenje se izvede na polovici obdobja izvajanja politike zaposlovanja in smernic APZ.

(4) Z naknadnim vrednotenjem ministrstvo, pristojno za delo, ugotavlja uspešnost in učinkovitost ukrepov, ki so bili izvedeni v preteklem obdobju izvajanja smernic APZ, njihov vpliv na zastavljene cilje za to obdobje in vzroke odstopanj od zastavljenih ciljev. Naknadno vrednotenje vsebuje tudi pripravo priporočil za učinkovitejše izvajanje ukrepov. Naknadno vrednotenje se izvede najkasneje v enem letu po zaključku obdobja, kot je določeno v smernicah APZ.

157. člen (nadzornik)

(1) Naloge posameznih vrst nadzora nad osebami, prijavljenimi v evidencah zavoda, opravlja nadzornik službe za nadzor.

(2) Osebe, ki opravljajo nadzor, morajo imeti raven izobrazbe VII/2 družboslovne smeri, najmanj dve leti delovnih izkušenj s področja, ki ga nadzirajo, in strokovni izpit za nadzornika. Program strokovnega izpita in način njegovega opravljanja na predlog strokovnega sveta zavoda s splošnim aktom uredi zavod.

163. člen
(splošno)

(1) Opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku iz četrtega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: dejavnost) je vsako zagotavljanje dela delavcev s strani pravne ali fizične osebe, s katero ima delavec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, uporabniku, pri katerem delavec opravlja delo pod nadzorom in v skladu z navodili uporabnika ali pretežno uporablja sredstva za opravljanje dela, ki so del delovnega procesa uporabnika.

(2) Delodajalec, ki zagotavlja delo delavcev uporabniku iz prejšnjega odstavka (v nadaljnjem besedilu: delodajalec za zagotavljanje dela), je vsaka pravna ali fizična oseba, ki sklepa pogodbe o zaposlitvi z delavci zaradi zagotavljanja njihovega dela uporabniku na način, določen v prejšnjem odstavku, in pridobi dovoljenje za opravljanje dejavnosti iz 167. člena tega zakona ter je pri ministrstvu, pristojnem za delo, vpisana v register domačih pravnih in fizičnih oseb za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku (v nadaljnjem besedilu: register) ali v evidenco tujih pravnih in fizičnih oseb za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku (v nadaljnjem besedilu: evidenca). Delodajalec za zagotavljanje dela se lahko pri določitvi pogojev za opravljanje dela sklicuje na pogoje, ki jih določi uporabnik.

(3) Napoteni delavec je delavec, ki ima z delodajalcem za zagotavljanje dela sklenjeno pogodbo o zaposlitvi v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, in katerega delo delodajalec za zagotavljanje dela zagotavlja uporabniku, pri katerem delavec začasno dela na način iz prvega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: napoteni delavec).

(4) Uporabnik je vsaka pravna ali fizična oseba, za katero na način iz prvega odstavka tega člena začasno dela napoteni delavec (v nadaljnjem besedilu: uporabnik).

(5) Čas zagotavljanja dela napotenega delavca je čas, v katerem napoteni delavec opravlja delo pri uporabniku (v nadaljnjem besedilu: čas zagotavljanja dela).

164. člen
(pogoji za opravljanje dejavnosti)

- (1) Delodajalec za zagotavljanje dela lahko začne z opravljanjem dejavnosti, če:
- mu v obdobju zadnjih dveh let ni bila pravnomočno izrečena globa zaradi kršitve predpisov, ki urejajo delovna razmerja, zaposlovanje in delo tujcev, varnost in zdravje pri delu, zaposlovanje na črno ter trg dela;
 - v obdobju zadnjih dveh let ni imel neporavnanih zapadlih obveznosti iz naslova plačila za delo;
 - v obdobju zadnjih dveh letih ni bil objavljen na seznamu davčnih zavezancev z zapadlimi neplačanimi davčnimi obveznostmi in na seznamu nepredlagateljev obračunov, ki ga objavlja Finančna uprava Republike Slovenije in Carinska uprava Republike Slovenije, in na dan vložitve vloge nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti;
 - izpolnjuje kadrovske, organizacijske, prostorske in druge pogoje, ki jih podrobneje predpiše minister, pristojen za delo;
 - ima kot svojo glavno dejavnost registrirano dejavnost posredovanja začasne delovne sile;
 - predloži bančno garancijo najmanj v višini 30.000 eurov.

(2) Pogoje iz druge do šeste alineje prejšnjega odstavka mora delodajalec za zagotavljanje dela izpolnjevati ves čas opravljanja dejavnosti.

172. člen
(odvzem dovoljenja in izbris iz registra ali evidence)

(1) Ministrstvo, pristojno za delo, na predlog Inšpektorata Republike Slovenije za delo delodajalcu za zagotavljanje dela odvzame dovoljenje za opravljanje dejavnosti in ga izbriše iz registra ali evidence, če je inšpektor pri istem delodajalcu za zagotavljanje dela več kot dvakrat v zadnjih 12 mesecih pravnomočno izrekel globo za kršitve iz 217. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13 in 78/13 – popr.).

(2) Ministrstvo, pristojno za delo, na predlog Inšpektorata Republike Slovenije za delo delodajalcu za zagotavljanje dela lahko odvzame dovoljenje za opravljanje dejavnosti in ga izbriše iz registra ali evidence, če je inšpektor pri istem delodajalcu za zagotavljanje dela večkrat v zadnjih 12 mesecih ugotovil kršitev predpisov, ki urejajo delovna razmerja, zaposlovanje in delo tujcev, varnost in zdravje pri delu, zaposlovanje na črno ter trg dela.

(3) Ministrstvo, pristojno za delo, delodajalcu za zagotavljanje dela po uradni dolžnosti odvzame dovoljenje za opravljanje dejavnosti in ga izbriše iz registra ali evidence, če:

- delodajalec za zagotavljanje dela, ki je fizična oseba, umre, ali če delodajalec za zagotavljanje dela, ki je pravna oseba, preneha obstajati;
- se ugotovi, da delodajalec za zagotavljanje dela ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje dejavnosti iz druge do šeste alineje prvega odstavka 164. člena tega zakona;
- delodajalec za zagotavljanje dela v postavljenem roku ni odpravil pomanjkljivosti v skladu z ugotovitvami ministrstva, pristojnega za delo, ali drugega pristojnega organa;
- je delodajalec za zagotavljanje dela začel opravljati dejavnost pred dokončnostjo odločbe o vpisu v register ali evidenco;
- delodajalec za zagotavljanje dela niti po pozivu ne predloži poročila neodvisnega revizorja iz drugega odstavka 174. člena tega zakona ali se na podlagi poročila neodvisnega revizorja po pregledu Inšpektorata Republike Slovenije za delo pravnomočno ugotovi, da je delodajalec za zagotavljanje dela kršil obveznosti in odgovornosti iz zakona, ki ureja delovna razmerja, in ne izkaže, da je ugotovljene nepravilnosti odpravil.

(4) O odvzemu dovoljenja za opravljanje dejavnosti in izbrisu iz registra ali evidence ministrstvo, pristojno za delo, izda odločbo, zoper katero ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

(5) Delodajalec za zagotavljanje dela mora v primeru odvzema dovoljenja za opravljanje dejavnosti in izbrisa iz registra ali evidence dokončati začete posle ter ministrstvu, pristojnemu za delo, podati končno poročilo in mu izročiti vso dokumentacijo, ki se nanaša na vpis v register ali evidenco.

(6) V primeru odvzema dovoljenja za opravljanje dejavnosti in izbrisa iz registra ali evidence v skladu s 171. členom tega zakona in tem členom lahko delodajalec ponovno pridobi dovoljenje za opravljanje dejavnosti in se ponovno vpiše v register ali evidenco v primeru iz:

- tretjega odstavka 171. člena tega zakona – po poteku enega leta od dneva, ko je odločba o odvzemu dovoljenja in izbrisu iz registra ali evidence postala dokončna;
- prvega in drugega odstavka tega člena – po poteku treh let od dneva, ko je odločba o odvzemu dovoljenja in izbrisu iz registra ali evidence postala dokončna;
- druge, tretje, četrte in pete alineje tretjega odstavka tega člena – po poteku treh let od dneva, ko je odločba o odvzemu dovoljenja in o izbrisu iz registra ali evidence postala dokončna.

(7) Vsebino končnega poročila in vrsto dokumentacije ter rok za dokončanje poslov in posredovanje poročila iz petega odstavka tega člena določi minister, pristojen za delo.

175. člen

(opustitev prijave)

(1) Z globo 800 eurov se za prekršek kaznuje delodajalec v javnem sektorju, ki je nosilec javnega pooblastila in gospodarska družba v večinski lasti države, če zavodu ne pošlje v javno objavo prostega delovnega mesta oziroma vrste dela (tretji odstavek 7. člena).

(2) Z globo 100 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje odgovorna oseba državnega organa, odgovorna oseba organa samoupravnega lokalne skupnosti in odgovorna oseba nosilca javnega pooblastila, ki je pravna oseba, ter odgovorna oseba gospodarske družbe v večinski lasti države.

179. člen

(opravljanje dejavnosti brez vpisa v register ali evidenco)

(1) Z globo od 10.000 eurov do 50.000 eurov se za prekršek kaznuje delodajalec, ki opravlja dejavnost in nima dovoljenja za opravljanje dejavnosti ter ni vpisan v register ali evidenco (168. in 169. člen).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se z globo od 10.000 eurov do 30.000 eurov za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje manjši delodajalec za zagotavljanje dela.

(3) Z globo 5.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba delodajalca za zagotavljanje dela.

193. člen

(prenehanje veljavnosti podzakonskih aktov)

(1) Z uveljavitvijo tega zakona prenehajo veljati:

- Pravilnik o izvajanju ukrepov aktivne politike zaposlovanja (Uradni list RS, št. 5/07, 85/08 in 25/09);
- Pravilnik o prijavi in objavi prostega delovnega mesta, posredovanju zaposlitve ter vsebini in načinu sporočanja podatkov Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (Uradni list RS, št. 75/07 in 99/07);
- Pravilnik o financiranju javnih del (Uradni list RS, št. 81/09);
- Pravilnik o vsebini in načinu vodenja uradnih evidenc s področja zaposlovanja (Uradni list RS, št. 56/07 in 10/09);
- Pravilnik o natančnejših pravilih za izpolnjevanje obveznosti brezposelnih oseb in o določitvi časa prenehanja in znižanja pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 56/07);
- Pravilnik o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje (Uradni list RS, št. 139/06);
- Pravilnik o nagradah in priznanjih na področju zaposlovanja (Uradni list RS, št. 5/99);
- Pravilnik o načinu in postopku izvajanja nadzora nad izpolnjevanjem obveznosti brezposelnih oseb (Uradni list RS, št. 17/99);
- Pravilnik o opravljanju nadzora nad delom Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje in drugih oseb na področju zaposlovanja (Uradni list RS, št. 17/99);
- Pravilnik o programu in načinu opravljanja strokovnega izpita za izvajanje nadzora na področju zaposlovanja (Uradni list RS, št. 17/99 in 103/05);
- Pravilnik za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja v skladih dela (Uradni list RS, št. 61/05);
- Pravilnik o določitvi vrste in načina izmenjave osebnih in drugih podatkov (Uradni list RS, št. 33/00);
- Pravilnik o opravljanju strokovnih izpitov (Uradni list RS, št. 22/99);
- Pravilnik o prostovoljnem zavarovanju za primer brezposelnosti zavarovancev, ki se začasno zaposlijo v tujini in njihovih zakoncev (Uradni list RS, št. 15/97),

uporabljajo pa se do uveljavitve podzakonskih aktov oziroma splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil po tem zakonu, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se:

- določbe Pravilnika o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje (Uradni list RS, št. 139/06), ki se nanašajo na posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom, uporabljajo do začetka uporabe zakona, ki bo urejal posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom;
- Pravilnik o izvajanju ukrepov aktivne politike zaposlovanja (Uradni list RS, št. 5/07, 85/08 in 25/09), razen IV. poglavja, ki ureja postopke izbora operativnih izvajalcev posameznih aktivnosti APZ ter postopke dodeljevanja subvencij in drugih oblik sofinanciranja, uporablja do 31. decembra 2011;
- Pravilnik o financiranju javnih del (Uradni list RS, št. 81/09) uporablja do zaključka Programa Javna dela za leti 2009 in 2010 ter Programa Javna dela za leto 2011.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Republika Slovenija je vezana na izpolnitev mejnika po Načrtu za okrevanje in odpornost, od izpolnitve tega mejnika in sprejema Zakona v Državnem zboru še v mesecu juniju pa je odvisna oddaja zahtevka in prejem sredstev. Brez obravnave tega zakona po nujnem postopku na izredni seji, bi državi lahko nastala velika finančna škoda (več sto mio EUR), saj zaradi neizpolnitve enega mejnika ne bi bili upravičeni do celotnih sredstev po junijskem zahtevku, ne glede na izpolnitev vseh ostalih mejnikov Načrta za okrevanje in odpornost V kolikor se zakon obravnava na redni seji, mejnik ne bo pravočasno dosežen, država pa ne bo prejela plačila iz sklada za Načrt in okrevanje. Ustavno sodišče RS vsak leto opozarja tudi ne nerealizirane odločbe. S hitro obravnavo bo v celoti spoštovana odločba Ustavnega sodišča RS.

VI. PRILOGE

Na podlagi prvega odstavka 164. člena, četrtega odstavka 167. člena, četrtega odstavka 171. člena, sedmega odstavka 172. člena, 173. člena ter drugega in tretjega odstavka 174. člena Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23, 62/24 – ZUOPUE in) izdaja minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Pravilnik o spremembah Pravilnika za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku

1. člen

V Pravilniku za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku (Uradni list RS, št. 15/14, 38/15 in 90/15) se v 2. členu v prvem odstavku besedilo »najmanj za polovični delovni čas« nadomesti z besedilom »za polni delovni čas«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Delodajalec za zagotavljanje dela opravlja dejavnost z najmanj dvema strokovnima osebama na kraju opravljanja dejavnosti.«.

V četrtem odstavku se za besedo »člena« doda besedilo »ali če sta bili pri njem zaposleni strokovni osebi, ki jima je delovno razmerje prenehalo in zaposli osebi, ki jima za izpolnjevanje pogojev za strokovno osebo manjka strokovni izpit iz tretje alineje prvega odstavka tega člena.«.

2. člen

V 4. členu se v drugem odstavku tretja alineja spremeni tako, da se glasi:
»- kopija dokazil o delovnih izkušnjah«.

V deveti alineji se število »30.000« nadomesti s številom »100.000«.

3. člen

V 6. členu se za besedo »evidenco« doda besedilo »in ob spremembi kadrovskih in prostorskih pogojev«.

4. člen

V 7. členu se za besedilom »in dokazil, ki jih« doda beseda »je«.

5. člen

Priloga 1 se nadomesti z novo Prilogo 1, ki je kot priloga sestavni del tega pravilnika.

6. člen

Priloga 2 se nadomesti z novo Prilogo 2, ki je kot priloga sestavni del tega pravilnika.

7. člen

Priloga 3 se nadomesti z novo Prilogo 3, ki je kot priloga sestavni del tega pravilnika.

8. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne

EVA

Priloga 1: Vloga za pridobitev dovoljenja in vpis v register domačih pravnih in fizičnih oseb za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku ali v evidenco tujih pravnih in fizičnih oseb za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku

Priloga 2: Osnutek teksta garancije

Priloga 3: Statistično poročilo

priloga 1

VLOGA ZA PRIDOBITEV DOVOLJENJA IN VPIS V REGISTER DOMAČIH PRAVNIH IN FIZIČNIH OSEB ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI ZAGOTAVLJANJA DELA DELAVCEV UPORABNIKU ALI V EVIDENCO TUJIH PRAVNIH IN FIZIČNIH OSEB ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI ZAGOTAVLJANJA DELA DELAVCEV UPORABNIKU

OSNOVNI PODATKI VLAGATELJA

Firma pravne osebe ali ime fizične osebe

Sedež pravne osebe ali fizične osebe

Naziv in naslov podružnice¹

Ime in priimek odgovorne osebe

Ime in priimek strokovne osebe, ki bo izvajala dejavnost

Telefonska številka strokovne osebe, ki bo izvajala dejavnost

Elektronski naslov za prejemanje obvestil

IME IN PRIIMEK STROKOVNE OSEBE

Dokazila o strokovni usposobljenosti	kopija diplome	☐
	kopija pogodbe o zaposlitvi	☐
	<i>Pogodba o zaposlitvi mora biti sklenjena za nedoločen čas za polni delovni čas.</i>	
	kopija dokazil o delovnih izkušnjah	☐
	<i>Dveletne delovne izkušnje so delo na delovnopravnem in kadrovskem področju.</i>	
	kopija potrdila o opravljenem strokovnem izpitu	☐

IME IN PRIIMEK STROKOVNE OSEBE

Dokazila o strokovni usposobljenosti	kopija diplome	☐
	kopija pogodbe o zaposlitvi	☐
	<i>Pogodba o zaposlitvi mora biti sklenjena za nedoločen čas za polni delovni čas.</i>	
	kopija dokazil o delovnih izkušnjah	☐
	<i>Dveletne delovne izkušnje so delo na delovnopravnem in kadrovskem področju.</i>	

¹ Izpolni pravna ali fizična oseba, ki ima sedež v drugi državi članici EU, EGP ali Švicarski konfederaciji

kopija potrdila o opravljenem strokovnem izpitu	☐
---	--------------------------

OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI

Fizični pogoji	kraj opravljanja dejavnosti	
	dokazilo o lastništvu ali najemu prostorov	☐
	izpisek iz zemljiške knjige/fotokopija kupoprodajne pogodbe ali fotokopija najemne pogodbe	
	tloris prostorov	☐
Ostali pogoji	poslovni čas	
	seznam in opis tehnične opremljenosti za izvajanje dejavnosti	
	seznam pohištva in računalniške opreme potrebne za nemoteno izvajanje dejavnosti	
	bančna garancija v višini 100.000 EU	☐
	bančno garancijo je potrebno obnavljati, saj mora biti veljavna ves čas izvajanja dejavnosti	
	izjava o kazenski in materialni odgovornosti za resničnost izkazanih podatkov v vlogi	☐
	izjava vsebuje dikcijo odgovornosti, datum in kraj, tiskan izpis imena in priimka odgovorne osebe, podpis odgovorne osebe in žig vlagatelja	
	kopija listine, ki dovoljuje opravljanje dejavnosti v tujini ²	☐
	fotokopija listine, ki ni starejša od enega leta, na podlagi katere lahko pravna ali fizična oseba v državi članici EU, EGP ali v Švicarski konfederaciji, kjer ima sedež, opravlja to dejavnost ter overjen prevod te listine v slovenski jezik	veljavnost do

Datum:

Ime in priimek odgovorne osebe vlagatelja:

² Izpolni pravna ali fizična oseba, ki ima sedež v drugi državi članici EU, EGP ali Švicarski konfederaciji

Osnutek teksta garancije

Glava s podatki o garantu (banki) ali SWIFT ključ

Za: Republika Slovenija, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Štukljeva ulica 44, 1000 Ljubljana

Datum: *(vpiše se datum izdaje)*

VRSTA GARANCIJE: Garancija za pravočasno plačilo

ŠTEVILKA: *(vpiše se številka garancije)*

GARANT: *(vpiše se ime in naslov banke v kraju izdaje)*

NAROČNIK: *(vpiše se ime in naslov naročnika)*

UPRAVIČENEC: Republika Slovenija, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Štukljeva ulica 44, 1000 Ljubljana

OSNOVNI POSEL: naročnikova obveznost izpolnitve oziroma plačila finančnih obveznosti: obveznosti iz naslova plačila za delo v skladu s Pravilnikom za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku. V skladu s 164. členom Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12-ZUJF, 21/13, 63/13-ZIUP TDSV, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US, 109/23, 62/24 – ZUOPUE in **XX**) je naročnik dolžan predložiti upravičencu bančno garancijo v višini 100.000 EUR.

ZNESEK IN VALUTA: 100.000,00 EUR (z besedo: sto tisoč 00/100 evrov)

LISTINE, KI JIH JE POLEG IZJAVE TREBA PRILOŽITI ZAHTEVI ZA PLAČILO IN SE IZRECNO ZAHTEVAJO V SPODNJEM BESEDILU: izjavo Uprave RS za javna plačila, da so zahtevek za unovčenje podpisale osebe, ki so pooblaščenice za zastopanje

JEZIK V ZAHTEVANIH LISTINAH: slovenski

OBLIKA PREDLOŽITVE: v papirni obliki s priporočeno pošto ali katerokoli obliko hitre pošte

KRAJ PREDLOŽITVE: *(garant vpiše naslov, kjer se opravi predložitev papirnih listin)*

DATUM VELJAVNOSTI: *(vpiše se datum zapadlosti garancije, ki je 3 leta od datuma izdaje garancije)*

STRANKA, KI JE DOLŽNA PLAČATI STROŠKE: *(vpiše se ime in naslov naročnika)*

Kot garant se s to garancijo nepreklicno zavezuje, da bomo upravičencu izplačali katerikoli znesek do višine zneska garancije, ko upravičenec predloži ustrezno zahtevo za plačilo v zgoraj navedeni obliki predložitve, podpisano s strani pooblaščenega(-ih) podpisnika(-ov), skupaj z drugimi listinami, če so zgoraj naštet, ter v vsakem primeru skupaj z izjavo upravičenca, ki je bodisi vključena v samo besedilo zahteve za plačilo bodisi na ločeni podpisani listini, ki je priložena zahtevi za plačilo ali se nanjo sklicuje, in v kateri je navedeno, v kakšnem smislu naročnik ni izpolnil svojih obveznosti iz osnovnega posla.

Upravičenčeva izjava mora vsebovati besedilo, da je bil naročnik pozvan k plačilu finančnih obveznosti, ki izhajajo iz osnovnega posla in le-teh ni plačal.

Katerokoli zahtevo po tej garanciji moramo prejeti na datum izteka garancije ali pred njim v zgoraj navedenem kraju predložitve.

Za to garancijo veljajo Enotna pravila za garancije na poziv (EPGP) revizija iz leta 2010, izdana pri MTZ pod št. 758.

garant
(žig in podpis)

STATISTIČNO POROČILO

(opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku)

Izpolnjen obrazec se posreduje na elektronski naslov gp.mddsz@gov.si

I. Osnovni podatki o delodajalcu za zagotavljanje dela delavcev uporabniku

Naziv poslovnega subjekta ¹		Matična številka	
Sedež poslovnega subjekta		Obdobje poročanja	
Naziv in sedež podružnice ²		Regija sedeža ali podružnice v Sloveniji ³	
Št. poslovnih enot v Sloveniji		Država sedeža	
Strokovna oseba, ki izvaja dejavnost (ime in priimek, tel. št. in elektronski naslov)			
Prihodek delodajalca za zagotavljanje dela delavcev uporabniku			

¹ Firma pravne osebe ali ime fizične osebe

² Izpolni pravna ali fizična oseba, ki ima sedež v drugi državi članici EU, EGP ali Švicarski konfederaciji

³ Seznam statističnih regij po NUTS3 je na voljo na internetnih straneh SURS (www.stat.si/doc/reg/skte/statisti%C4%8Dne%20regije-NUTS3_12.xls)

II. Število delavcev

tabela št. 1

čas trajanja zaposlitve	NDC	DČ	Skupaj
št. vseh delavcev, ki jih delodajalec za zagotavljanje dela lahko napoti k uporabniku			
št. vseh delavcev, ki jih je delodajalec za zagotavljanje dela napotil k uporabniku na območju Republike Slovenije			
št. vseh delavcev, ki jih je delodajalec za zagotavljanje dela napotil v tujino			

tabela št. 2

Trajanje pogodbe o zaposlitvi:						
	Do 1 meseca	Do 3 mesece	Do 9 mesecev	Do 12 mesecev	Nad 12 mesecev	Nedoločen čas

tabela št. 3

Trajanje napotitve:					
	Do 1 meseca	Do 3 mesece	Do 9 mesecev	Do 12 mesecev	Nad 12 mesecev

III. Napoteni delavci na območju Republike Slovenije

tabela št. 1

	Državljanstvo napotениh delavcev												Σ
	SI	BiH	RS	MKD	BGR	DE	AT	SK	ROU	HRV	Ostalo EU	Ostalo izven EU	
DČ													
NDČ													
Σ													

tabela št. 2

Raven izobrazbe napotениh delavcev	DČ	NDČ	Skupaj
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
Σ			

tabela št. 3

število napotениh delavcev zaposlenih za nedoločen čas, ki jih je delodajalec za zagotavljanje napotil k uporabniku	št. ur opravljenih pri uporabniku	naziv uporabnika h kateremu so bili delavci napoteni	matična števila uporabnika h kateremu so bili delavci napoteni
Σ			

tabela št. 4

število napotениh delavcev zaposlenih za določen čas, ki jih je delodajalec za zagotavljanje napotil k uporabniku	št. ur opravljenih pri uporabniku	naziv uporabnika h kateremu so bili delavci napoteni	matična števila uporabnika h kateremu so bili delavci napoteni
Σ			

IV. Dejavnosti v katere so bili napoteni delavci, regija v katero so bili napoteni in državljanstva napotenih delavcev

Šifra kategorije	Deskriptor	NUTS 2	SI01Vzhodna Slovenija								SI02Zahodna Slovenija				S	K	Državljanstvo napotenih delavcev														S	K
		NUTS 3	SI011 Pomurska	SI012 Podravska	SI013 Koroška	SI014 Savinjska	SI015 Zasavska	SI016 Posavska	SI017 Jugovzhodna Slovenija	SI018 Primorsko-notranjska	SI021 Osrednjeslovenska	SI022 Gorenjska	SI023 Goriška	SI024 Obalno-kraška			SI	BiH	RS	MKD	BGR	DE	AT	SK	ROU	HRV	Ostalo EU	Ostalo izven EU				
A	KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO																															
B	RUDARSTVO																															
C	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI																															
D	OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO																															
E	OSKRBA Z VODO, RAVNANJE Z ODPLAKAMI IN ODPADKI, SANIRANJE OKOLJA																															
F	GRADBENIŠTVO																															
G	TRGOVINA, VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL																															
H	PROMET IN SKLADIŠČENJE																															
I	GOSTINSTVO																															
J	INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI																															
K	FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI																															
L	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI																															
M	STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI																															
N	DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI																															
O	DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE, DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI																															
P	IZOBRAŽEVANJE																															
Q	ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO																															
R	KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI																															
S	DRUGE DEJAVNOSTI																															
T	DEJAVNOST GOSPODINJSTEV Z ZAPOSLENIM HIŠNIM OSEBJEM, PROIZVODNJA ZA LASTNO RABO																															
U	DEJAVNOST EKSTERITORIALNIH ORGANIZACIJ IN TELES																															
SKUPAJ																																

V. Napotitev v tujino

tabela št. 1

	št. vseh delavcev, ki jih je delodajalec za zagotavljanje dela napotil v tujino	Država v katero so bili napoteni delavci napoteni										
		druge države:										
		DE	AT	SK	HR	IT	HU	CZ				
Σ												

tabela št. 2

Raven izobrazbe v tujino napotениh delavcev	DČ	NDC	Skupaj
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
Σ			

tabela št. 3

	Državljanstvo v tujino napotениh delavcev												
	SI	BiH	RS	MKD	BGR	DE	AT	SK	ROU	HRV	Ostalo EU	Ostalo izven EU	Σ
DČ													
NDC													
Σ													

tabela št. 4

število napotениh delavcev zaposlenih za nedoločen čas, ki jih je delodajalec za zagotavljanje napotil k uporabniku	st. ur opravljenih pri uporabniku	naziv uporabnika h kateremu so bili delavci napoteni	matična števila uporabnika h kateremu so bili delavci napoteni
Σ			

tabela št. 5

število napotениh delavcev zaposlenih za določen čas, ki jih je delodajalec za zagotavljanje napotil k uporabniku	st. ur opravljenih pri uporabniku	naziv uporabnika h kateremu so bili delavci napoteni	matična števila uporabnika h kateremu so bili delavci napoteni
Σ			

VI. Napotitev v tujino - dejavnosti v katere so bili napoteni delavci, država v katero so bili napoteni delavci napoteni in državljanstvo napotenih delavcev

Šifra kategorij	Deskriptor		Država v katero so bili napoteni								druge države:				SKUPAJ	Državljanstvo napotenih delavcev														SKU
			DE	AT	SK	HR	IT	HU	CZ					SI		BiH	RS	MKD	BGR	DE	AT	SK	ROU	HRV	Ostalo EU	Ostalo izven EU				
A	GOZDARSTVO, RIBIŠTVO																													
B	RUDARSTVO																													
C	DEJAVNOSTI																													
D	ENERGIJO, PLINOM IN																													
E	RAVNANJE Z ODPLAKAMI																													
F	GRADBENIŠTVO																													
G	IN POPRAVILA MOTORNIH																													
H	PROMET IN SKLADIŠČENJE																													
I	GOSTINSTVO																													
J	KOMUNIKACIJSKE																													
K	ZAVAROVALNIŠKE																													
L	NEPREMIČNINAMI																													
M	ZNANSTVENE IN																													
N	POSLOVNE DEJAVNOSTI																													
O	UPRAVE IN OBRAMBE,																													
P	IZOBRAŽEVANJE																													
Q	VARSTVO																													
R	IN REKREACIJSKE																													
S	DRUGE DEJAVNOSTI																													
T	GOSPODINJSTEV Z																													
U	EKSTERITORIALNIH																													
SKUPAJ																														

Pripravil:

(

odgovorna oseb

), podpis (_____), podpis

Datum: _____

Žig

